

Η Νεοαία

Χρόνια πολλά
από τὸ Μέλωπο

Αριθ. φύλ. 13 < 115

28-12-40

Αἱ εὐχαὶ

τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ
πρὸς τοὺς ἡρωϊκοὺς πολεμιστὰς μας

Καὶ πάντα καὶ αὐτὴν περὶ σὺν ἡμῶν
ἐννοεῖται ὁ παλαιὸς καὶ ἀρχαῖος ὁ κτλ. χρόνος ὃς οὐκ ἔχει
ἔσθ' ὅπως οἱ οὗτοι παλαιὸι εἰς ἑξῆς, πρὸς
ἐξοφλοῦν τὴν Πατρίδα μας. Εἶναι ὑπερβαρὺς γὰρ οὗτος.
Εἶναι ἴσως ἐν καὶ τοῖς 1941 ὃς Δόξα καὶ ἡ Νίκη
ἐν οὗτοι οὐκ ἔστιν οἱ καὶ οὗτοι οὗτοι.

Δεκέμβριος 1940

Β.Β.

Ε. Ο. Ν.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Παιδι' μου
Εὐχόμεθα Δόξα Νίκη καὶ
να μετὰ τὴν Πατρίδα μας. Καὶ
να γινώσκῃς μὴ μὴ μὴ μὴ μὴ
ὅτι οὗτοι οὗτοι καὶ οὗτοι οὗτοι
χορὸν μὴ μὴ μὴ μὴ μὴ
ἔσθ' ὅπως.
Δεκέμβριος 1940.

Μ. Μ. Μ.

ΤΟ ΠΡΟΠΥΡΓΙΟΝ

[Τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ θανόντων
εὐκλείης μὲν ὁ τῶν, καλὸς δ' ὁ πόσιος,
βωμὸς δ' ὁ τάφος, πρὸ γόων δὲ μνάστις, ὁ
[δ' οἶτος ἐπαινος]
ἐντάφιος δὲ τοιοῦτος οὗτος εὐρύς
οὐδ' ὁ πανδαμάτωρ ἀμαυρώσει χρόνος].

ΣΙΜΩΝΙΔΗΣ

Εἶναι χρόνια πολλά τώρα, πού ἡ
δουλειά μου μοῦ παρέχει τὴν εὐκαι-
ρία νὰ γράψω κάτι γιὰ τὴν πρωτο-
χρονιά, σ' ἐφημερίδα ἢ περιοδικό. Κί-
ἐναι ὁ δεύτερος χρόνος τώρα, παρα-
μονή τῆς μέρας πού φέρνει μπροστά
μας αἰνιγματικὸ ἕνα δόκνηρο και-
νούργιο ἔτος, πού ἐπικοινωνῶ μὲ τὰ
παιδιά τῆς «Νεολαίας» καὶ τοὺς ἀ-
νοίγω τὴν καρδιά μου. Ναί, τοὺς τὴν
ἀνοίγω ὅλες τὶς φορές πού κάτι ἔχω
νὰ τοὺς πῶ, ὅποιαδήποτε μορφή κι'
ἂν ἔχη αὐτό. Σ' αὐτὰ βλέπω τὴν Ἑλ-
λάδα πού ἀναιρεῖται πάντα. Μιὰ
Ἑλλάδα μεγάλῃ, λαμπερῇ, φωτοδό-
λο, ὅπου τὸ ἄτομο θὰ σέβηται ἐμπρὸς
στὴν λάμψιν καὶ τὴν αἴγλη τῆς Πατρί-
δος καὶ τῆς ἑλληνικῆς δολοφονίας. Σ'
αὐτὰ, τὰ ἑλληνόπουλα, τὸ μέλλον καὶ
τὸ στήριγμα τῆς Πατρίδος, σ' αὐτὰ
θέλω νὰ μιλήσω κι' ἀπόψε πού σέβ-
ναι ἕνας χρόνος τόσο ἱστορικός, τόσο
βαρυσήμαντος γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα.
Θυμᾶμαι τὴν περυσινὴ, σὺν κι' ἐφέτος,
ἡμέρα. Τέσσαρες ἤδη εἶχαν περάσει
μῆνες ἀπὸ τὴν μοιραία ἐκείνη ἡμέρα
πού ἀπὸ δυτικὸ μέτωπο ἀντήχησαν ὁ
πρῶτος πυροβολισμός καὶ τοὺς οὐρα-
νοὺς ἀυλάκωσαν τὰ πύρινα πουλιὰ
καὶ ἀκούσθηκαν οἱ βόμβοι τῶν κινη-
τῶν. Ὁ στρόβιλος δὲν εἶχε ἀκόμη
περιλάβει τὴν Ἑλλάδα στὴν φοβερὴ
τοῦ δίνῃ, ἡ ἀγωνία ὅμως ἦταν γενικὴ
σ' ὅλη τὴν Βαλκανικὴ. Τί θὰ γίνῃ;
Θὰ πιάσουμε καὶ μεῖς τὸ ντουφέκι νὰ
ὑπερασπίσουμε τὴ γωνιά αὐτὴ πού
μας ἔδωσαν οἱ πρόγονοι καὶ οἱ γο-
νεῖς μας μὲ ἀφάνταστες θυσίες.

Ἐπιστεύσαμε πάντα πὺς θὰ μᾶς ἀφ-
ναν ἡσυχους στὴ μικρὴ μας αὐτὴ γω-
νιά νὰ συνεχίσουμε τὸ ἔργο πού ἀρχί-
σαμε μὲ καρδιά καὶ καλὴ διάθεσι. Ν'
ἀνρθρώσουμε τὰ εἰρήνια πού ἐσπείραν
στὸν τόπο μας οἱ πόλεμοι τῶν τελευ-
ταίων ἐτῶν.

Τὸ μόνο πού θέλαμε ἦταν νὰ μᾶς
ξεχάσουν, νὰ μὴ ἐνδιαφέρονται γιὰ
μᾶς, γιὰ ν' ἀναδημιουργήσουμε τὴν
Ἑλλάδα μας, δυνατὴ καὶ φωτοδόλο.

Ἦταν ὅμως ὁ Ἰταλὸς πού δὲν τὸ
ἐπιθυμοῦσε. Ὁ Μουσσολίνι στὸν κωμικὸ
τοῦ λόγου πρὶν ἕνα μῆνα, ρώτησε γιὰτί
μισοῦμε τοὺς Ἰταλοὺς καὶ μᾶς ἐχα-
κτήρισε ἀχαρίστους γιὰτί, εἶπε, ξε-
χνοῦμε τὸν Γαριβάλδη, τὸν Σανταρό-
ζα, τὸν Κρίστι. Ὁ Ἰταλὸς πρωθυπου-
γὸς ἐσθῆνε μὲ μιὰ μονοκονδυλιά καὶ
τὴν παλαιότερη ἱστορία πού θὰ τοῦ
ἐξηγοῦσε γιὰτί ὁ ἑλληνικὸς λαὸς
πρέπει νὰ μισῇ τὸν Ἰταλικό, πού θὰ
τοῦ ἐμάθαινε τὰ ὀνόματα ὧν τῶν
Ἑλλήνων πού ἔπεσαν γιὰ τὴν ἐλευθε-
ρία τῆς Ἰταλίας, θὰ τοῦ ἐμάθαινε ἀ-
κόμη τὴν σελίδα ἐκείνη τῆς ἱστορίας
τῶν Ἰταλικῶν ἐπαναστάσεων κατὰ τῆς
Αὐστροουγγαρίας, ὅπου ἡ Ἑλλάς ἐδι-
νε ἄσυλο στοὺς ἐπαναστάτες Ἰταλοὺς.

Φαντάζεται ἴσως ὅτι ἂν ὁλος ὁ ἑλλη-
νικὸς λαὸς δὲν ἐξερῇ τὸν ὑποῦλο ρόλο πού
ἐπαίξεν ἡ Ἰταλία ἀπὸ τὴν ἐποχὴ πού
χάρης στοὺς γάλλους ἀπέκτησε τὴν
ἐλευθερίαν τῆς, δὲν τὸν ξέρουν οἱ λί-
γοὶ ἐκείνοι πού πρέπει νὰ ξέρουν. Ἡ
διαφορά εἶναι μία: ὅτι ἐνῶ οἱ Ἰτα-
λοὶ συνέχισαν κρυφὰ καὶ φανερά τὴν πο-
λιτικὴ τους ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος,
ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες ἀποφασίσαμε νὰ
διαγράψουμε ὅσα μᾶς ἔχουν κάνει οἱ
Ἰταλοί, ἐπροσπονηθήκαμε ὅτι δὲν ξε-
ρουμε, ἢ δὲν θυμόμαστε τοὺς ὑποῦ-
λους σκοπούς τους, ὅτι δὲν γνωρί-
ζαμε τὰ μαρτύρια τῶν ἀδελφῶν μας
δωδεκανησιῶν, σῆψαμε τὴν παλαιό-
τερη ἢ νεώτερη ἱστορία θέλοντας ἀφ'
ἐνός νὰ δείξουμε στοὺς Ἰταλοὺς ὅτι
μποροῦμε καὶ τώρα νὰ συνεννοηθοῦμε,
πιστεύοντας ἐξ ἄλλου ὅτι δὲν εἶναι
ὅλοι οἱ Ἰταλοί πού ἔχουν τὴν νοστο-
πία καὶ τὰ παράφρονα σχέδια τοῦ
Μουσσολίνι καὶ τοῦ γαμβροῦ του. Τὸ
τηλεγράφημα αὐτὸ πού διαβάζω στὴν
Ἑλληνικὴ Λευκὴ Βίβλο, λέει πολὺ πε-
ρισσότερα ἀπὸ πολλὰς σελίδες. Τὸ
στέλλει στὴν κυβέρνησιν ἀπὸ τὴ Ρώμη
στὶς 14 Αὐγούστου 1940 ὁ πρεσβε-
υτὴς μας, κ. Πολίτης:

«Ἀπὸ προχθές, λέει, ἡ Ἰταλία ἀ-
πέβαλε τὸ προσωπεῖον ἐναντι ἡμῶν.
Ἐκ τῆς πρωτοφανοῦς διαστροφῆς τῶν
πραγματικῶν γεγονότων καὶ τῆς κα-
κοτέχουσιν συνθέσεως ἐνός μωσαϊκοῦ
ἀορίστου, ἀνυποστάτου καὶ συκοφαν-
τικῶν αἰτιάσεων ἀποκαλύπτεται ὅτι
ἡ φασιστικὴ Κυβέρνησις εἰς οὐδεμίαν
στιγμὴν τῆς προσφάτου ἱστορίας τῶν
Ἑλληνοϊταλικῶν σχέσεων ὑπῆρξεν ἐι-
λικρινὴς καὶ ὅτι, εἰς μάτην προσπα-
θήσαμε διὰ τῶν προσφάτων διαδημά-
των νὰ μᾶς ἀποδείξῃ ὅτι εὐρισκόμεθα
εἰς τὸ ἀντίθετον στρατόπεδον, ἀνεζή-
τησε πρόσχημα ὅπως ἀναλάβῃ ἡ ἴδια
ἐχθρικὴν ἀπέναντι ἡμῶν στάσιν. Αἱ
Ἰταλικαὶ ἐφημερίδες προχωροῦν μέχρι
τῆς ἀποκαλύψεως τῆς ἀξιώσεως περὶ
ἀμέσου ἀποδόσεως ἐδαφικῶν δικαίων
εἰς τὴν Ἀλβανίαν. Οὕτω ἡ Ἰταλία ζη-
τεῖ ἀναφανδὸν τὸν ἀκρωτηριασμόν τῆς
Ἑλλάδος καὶ δὴ ἐπείγοντως. Ὅλα
τὰ μέχρι τοῦδε γνωστὰ ἀποτελοῦν
προοίμιον τοῦ κεφαλαίου τούτου.
Ὁ ἴδιος πρεσβευτὴς τηλεγράφησε
στὶς 23 Αὐγούστου μεταξὺ ἄλλων καὶ

αὐτὰ τὰ λίγα πού κλείνουν ἐντού-
τοις ὅλην τὴν ἰταλικὴν πολιτικὴν.
«...Ἡ Ἰταλία ἐνεπλάκη εἰς πό-
λεμον μακρότερον ἀπὸ ὅ,τι ἐνόμιζε
καὶ ἤρχισεν ἤδη νὰ αἰσθάνεται τὰς
συνεπειάς. Ἐχει ἐπείγουσαν ἀνάγκην
οὐσιαστικοῦ τινος ὀφέλους. Ἐξ ἄλλου
ἡ ἀντιπάθεια τῶν Ἰταλῶν ἰθὺνόντων
κατὰ τῆς Ἑλλάδος, τὴν ὁποίαν θεω-
ροῦν μοιραῖον ἐμπόδιον εἰς τὰ μεγα-
λεπήβολα σχέδιά των, εἶναι ἀπὸ τῆς
ἀρχῆς τοῦ φασισμοῦ κατάδηλος καὶ
ἀδιάπτωτος. Ἡ Ἰταλία φοβεῖται μὴ-
πως χάσῃ μοναδικὴν εὐκαιρίαν...».

Στὴν ἀρχὴ τοῦ ἔτους 1940 ἦταν ἡ
προσπάθεια νὰ διατηρήσουμε τὴν εἰ-
ρήνην. Στὴν ἀρχὴ τοῦ 1941 εἶναι ὁ
δρόμος πρὸς τὴν Νίκην. Ὁ πόλεμος
πού δὲν θελήσαμε ἐμεῖς ἦρθε. Ὁ ὑ-
πουργὸς καὶ δόλιος ἐχθρὸς πού μᾶς
θεωρεῖ «μοιραῖον ἐμπόδιον εἰς τὰ με-
γαλεπήβολα σχέδιά του» μᾶς ἐπετέ-
θη δολοφονικῶς ἕνα πρωτὶ, ἀφοῦ πρῶ-
τα μᾶς ἐζήτησε νὰ τοῦ παραδώσουμε
τὴν Ἑλλάδα, σὺν νὰ ἦταν κτήμα τῆς
γενιάς μας καὶ ὅχι τῶν γενεῶν τῶν
Ἑλλήνων πού ἔδωσαν τὸ αἷμα τους
γιὰ τὴν ἐλευθερίαν αὐτῆς τῆς φυλῆς
τῆς γυναικός.

Τὸ ἔθνος ὑψώθηκε καὶ ὁ αἰθέρας
ἀντιλαλεῖ ἀπὸ τὸν νικητῆριο παιᾶνα.
Ὅπως μιά φορά, μποροῦμε νὰ ἐπανα-
λάβουμε καὶ μεῖς τὰ λόγια τοῦ Μά-
γερ, σὺν ἡμερολόγιον τῆς πολιτοκρίας
τοῦ Μεσοπογγίου... «Ἀπεραδειγμά-
τιστος εἶναι ἡ σταθερότης καὶ καρτε-
ροψυχία τῆς φρουρᾶς μας χωρὶς πο-
σὼς νὰ ψηφᾷ τὸ πλῆθος τῶν κατ' αὐ-
τῆς πιπτόντων κεραυνῶν, ἴσταται εἰς
τοὺς προμαχῶνας τῆς θαρσαλέως καὶ
μὲ ἀπόφασιν ἀμετάθετον, ἢ νὰ σώσῃ
τὸ μὲ τοσοῦτον αἷμα ποτισμένον τοῦτο
τῆς πατρίδος προπύργιον, ἢ νὰ ταφῇ
εἰς τὰ ἐρείπια του... Ἦδη δὲ πρέπει νὰ
ὁμολογήσωμεν, ὅτι χεῖρ Κυρίου ὁδη-
γεῖ τοὺς ἀνδρείους στρατιωτικούς
μας, καθὸς εἰς μίαν τόσο πεισματι-
κὴν καὶ διαρκή μάχην πολλοὶ ὄλγιοι
εἶναι φονευμένοι καὶ πληγωμένοι
μας...».

Ἡ Ἑλλάς γράφει ἄλλη μιά φορά
τὶς σελίδες πού εἶναι τὸ γνῶρισμα τῆς
ἱστορίας τῆς.

Χρ. Ἐμμ. Ἀγγελομάτης

«Σήμερα δίδουμε δύο μάχες: Ἡ μία εἶναι ἡ μάχη ἐπὶ
τοῦ Ἀλβανικοῦ ἐδάφους καὶ ἡ ἄλλη εἶναι ἡ καλλιέργεια
τῆς γῆς. Ὁ ἀγὼν μας μὲ τὸν ἐχθρὸν διεξάγεται καλὰ,
περισσότερο καλὰ ἀπὸ ὅ,τι μπορούσε κανεὶς νὰ φαντασθῇ,
ἐκτὸς ἀπὸ ἐμὲ, ὁ ὁποῖος ἤμουν ὁ αἰσιοδοξότερος ὧν, καὶ
θὰ τελειώσῃ μὲ τὴν πλήρη ἦταν τῶν Ἰταλῶν. Ὅλοι νὰ
εἴσθε βέβαιοι ὅτι ὁ στρατός μας εὐρίσκειται σὲ καλὰ χεῖρα
καὶ ὅτι καὶ Ἐπιτελεῖον καὶ Ἀρχηγοὶ τοῦ Στρατοῦ καὶ Ἀρ-
χηγοὶ δευτερευουσῶν μονάδων, ὅλοι ἔχουν κάμει τὸ καθή-
κον τους θαυμασίως, ὁ δὲ Ἑλληνικὸς Στρατὸς ἀπεδείχθη
ὅτι εἶναι ὁ καλλίτερος ὧν τῶν στρατῶν τοῦ κόσμου. Τώρα
τὰ ἀρχαῖα παραδείγματα τὰ ἀφήσαμε πίσω τὰ περάσαμε».

[Ἀπὸ τὰς δηλώσεις τοῦ Ἀρχηγοῦ εἰς τὴν συγκέντρωσιν
τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐθνικῆς
Συννομοσπονδίας τῶν Γεωργ. Συνεταιρισμῶν τῆς Ἑλλάδος].

Λάμψις καὶ φῶς, ὁ νοῦς κι' ἡ ψυχὴ 'Εκείνου...

Τὰ πρῶτα ἀντιφωγγίσματα τῆς αὐγῆς τοῦ Νέου 'Ετους θὰ φωτίσουν τὴν 'Ελλάδα ἐπάνω στὶς ψηλές δροσερές τῆς 'Αλβανίας, στὴ μεγαλειώδη κίνησι πού τὴν ἐξωγράφησεν ὁ Διονύσιος Σολωμός:

«... Τὸ σπαθὶ σου ἀντισηκώνεις
σὺν τὸν πύργο μεγαλώνεις
τρία πατήματα πατάς
καὶ στὸ τέταρτο χτυπάς.»

Ἡ 'Ελληνικὴ φυλὴ ἐκεῖ ἐπάνω μεγαλουργεῖ σὲ ἓνα ἄγωνα πού μὲ τὰ χιόνια καὶ τοὺς χειμῶνες του, μὲ τὸν ὑπέρτερο σὲ ἀριθμὸ καὶ τεχνικὰ μέσα ἐχθρό, δὲν ἐνθυμίζει σὲ σκληρότητα παρὰ πολὺ λίγους ἀπὸ τοὺς ἄγῶνας τῆς 'Ιστορίας.

Τρόπαια νέα ὑψώνονται ἐκεῖ καὶ ἡ 'Ελλάδα τῶν θριάμβων προβάλλει γεμάτη ἀπὸ 'Αλκὴν καὶ Θάρρος καὶ 'Ανδρείαν καὶ 'Υπερηφάνειαν καὶ Κάλλος.

Εἶναι ἡ 'Ελλάδα πού ἐπίστευεν ὁ 'Αρχηγὸς ὅταν στὶς φάλαγγες τῶν Νέων ἔλεγε:

«... Σῆκω ἐπάνω 'Ελληνικὴ Νεολαία. Δὲν ὑπάρχει διὰ σὲ ἄλλη πραγματικότης παρὰ ἡ 'Ελληνικὴ Πατρίς»...

Αὐτὴν τὴν 'Ελλάδα ὠραματίζετο ὅταν στὴ θολὴ ἀτμόσφαιρα τῆς ὀλιγοπιστίας ὕψωσε τὴν σημαίαν τῆς 4ης Αὐγούστου — τὴν εὐτυχὴ ἐκείνην ἀπαρχὴν τῆς σημερινῆς ἐνδόξου περιόδου.

Ἦτο τὸ σύνθημα νέας ζωῆς ἡ ἐπανάστασις ἐκείνη.

Ἦτο ἡ πνοὴ πού ἐσκόρπισε τὴν ὁμίχλη ἀπὸ κάθε

'Ελληνικὴ διάνοια. Ἦτο τέλος ἡ ἐγερτήριος σάλπιγξ τῆς σωτηρίας.

Ὁ 'Ιωάννης Μεταξᾶς ὑπῆρξεν ὁ κρατῆρας μαζί καὶ ἡ λάμψα τῆς 'Εθνικῆς ἐκείνης ἐκρήξεως.

Πόσοι μόχθοι! Πόσοι ἄγῶνες! 'Επὶ μίαν τετραετίαν οἱ ἐπιτελικοὶ χάρται τῆς εἰρηνικῆς προσόδου τῆς 'Ελλάδος, ἀνοικτοὶ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐμπρὸς του, ἐχάρασσον τὴν εὐημερίαν τῆς Χώρας εἰς ὅλα τὰ πεδία, καὶ ὄχι μόνον τὴν ἐχάρασσον ἀλλὰ καὶ τὴν ἐφήρμοζαν μὲ τὴν ἴδια προσοδευτικὴν ὁρμὴν πού καὶ τὰ πολεμικὰ ἐπιτελικά σχέδια ἐφαρμόζονται εἰς τὰς κορυφὰς τῶν ὁρέων τῆς 'Αλβανίας σήμερον.

Ἡ ἴδια γραμμὴ, ὁ ἴδιος Νοῦς, ἡ ἴδια Πίστις.

Κάτω ἀπὸ τὴν πνοὴν του αὐτὴν ἐπυργώθη τὸ 'Εθνικὸν φρόνημα καὶ ἡ 'Ελλάς βαδίζει ἀλματικῶς τὸν δρόμον τῆς 'Ιστορίας τῆς, πάλλουσα τὴν πυρίνην ρομφαίαν τῆς καὶ ἱπταμένη ἀπὸ τὸν Πίνδον εἰς τὰ 'Ακροκεράυνια, κυρίαρχος τῆς θαλάσσης τῆς μὲ τὰ ἀτρόμητα θαλασσοπούλια τῆς, ἀρχουσα τοῦ ἀέρος μὲ τοὺς ἀπτόητους ἀεροπόρους τῆς, φοβερά τὴν θέαν καὶ τιμωρὸς ἐκείνων πού τὴν ἐπεβουλεύθησαν.

Μέσα εἰς τὰς λάμψεις τῆς θρυλικῆς ἀνδρείας καὶ σὸ φωτοβόλημα τῆς τιτανικῆς αὐτοθυσίας τοῦ ἀγῶνος, πού ἡ 'Ελλάς συνεχίζει μὲ τὸ ἀνατέλλον Νέον 'Ετος μὲ τοὺς αἰσιωτέρους οἰωνοὺς τῆς Νίκης, ὑψοῦται λάμψις καὶ φῶς ὁ Νοῦς καὶ ἡ Ψυχὴ 'Εκείνου, πού συγκεντρώνει σήμερον τὴν εὐγνωμοσύνην καὶ τὴν ἐλπίδα τῆς 'Ελλάδος ὅλης.

Γ. Καφφετζάκης

χασαν τὴν 'Ελληνικὴν τρέλλα, ἔχασαν τὸ 'Ελληνικὸ μεθύσι, πού δὲν λογαριάζονται μὲ τὰ νοῦμερα τῆς ἀριθμητικῆς καὶ δὲν μετροῦνται μὲ τὸν διαθῆτη τῆς λογικῆς. Γιατὶ αὐτὰ δὲν εἶναι μήτε σάρκα μήτε σίδερα, ἀλλὰ πνοὴ, μιά μυστικὴ κι' ἀσύλληπτη πνοὴ, πού ξεχύνεται ἀπὸ τὰ ἅδυτα τῆς ψυχῆς καὶ γίνεταί ἓνας ὀρμητικὸς, ἀσύγκριτος, πανίσχυρος καὶ τρομερὸς σίφουνας, πού παρὰ σὺρει καὶ τσακίζει κι' ἐκμηδενίζει κάθε ὀλικὴ δύναμι.

Οἱ 'Ιταλοὶ, ἀνίκαναι νὰ νοιώσουν τὴ βαθύτερη ὑπόστασι καὶ τὴν ἀξία αὐτῆς τῆς πνοῆς, στάθηκαν κατὰ πλῆθος καὶ τρομαγμένοι μπροστὰ στὴν ὀλικὴ τῆς μόνο ἔκφρασι, στὴ λέξη. Ἀντὶ νὰ δοῦν τὴ φλόγα τῆς 'Ελληνικῆς ψυχῆς, εἶδαν μονάχα τὴ λάμψι τῆς ἑλληνικῆς λόγης. Καὶ γεμάτοι ἀπὸ φόβο καὶ ἀγωνία, ἐπανεφέραν ἀπὸ τὰ βάθη τῶν αἰώνων τὴν ἡχὴ τῆς Περικλεῆς καταπλῆξεως καὶ τοῦ τρόμου καὶ μιλοῦν τώρα κι' αὐτοὶ μὲ θρηνώδες παράπονο γιὰ τὴν 'Ελληνικὴν τρέλλα καὶ τὸ μεθύσι, δηλαδὴ γιὰ τὴν 'Ελληνικὴν λόγην!

Μὰ ἐμεῖς δὲν ἀποροῦμε, ὅπως δὲν ἀπορεῖτε βέβαια κι' ἐσεῖς, ἀγαπητά μου 'Ελληνόπουλα, γιατί ξέρετε ὅτι ἡ 'Ελληνικὴ λόγην δὲν εἶναι ἀπλῶς ἓνα μέταλλο, ἀλλὰ εἶναι πρὸ πάντων πνεῦμα καὶ ἰδέα, εἶναι ψυχὴ, εἶναι 'Ελληνικὴ ψυχὴ. Γι' αὐτὸ κάθε 'Ελλην, κι' ὅταν ἀκόμα δὲν ἔχη τὴν ὑπέρτατη τιμὴ νὰ κρατᾷ σὸ χέρι του τὴν λόγην μπροστὰ σὸν ἐπιδρομέα, ἔχει μέσα του κι' ἀπὸ μιά λόγην, πού τὴν κρατᾷ πάντα ὑψωμένη κι' ἐτοιμὴ γιὰ νὰ τὴν χρησιμοποιήσῃ μὲ θέλησι, μὲ ὀρμὴ καὶ δύναμι — μὲ τρέλλα καὶ μεθύσι — γιὰ τὴν υπεράσπισι τῆς Πατρίδος.

Μὲ ἔθνικους χαίρετισμούς

Μελῆς Νικολαΐδης

Ο ΜΠΟΝΑΜΑΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ

'Επ' εὐκαιρίαν τῶν ἑορτῶν ἡ Κεντρικὴ 'Υπηρεσία 'Αλληλεγγύης Μετώπου τῆς Ε.Ο.Ν. θὰ στείλῃ ἓνα δέμα σὲ κάθε μὴς πολεμιστῇ.

ΕΝΙΣΧΥΣΑΤΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΤΗΣ

Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ στείλουν ἓνα δέμα εἰς τὸ Μέτωπον δύναται νὰ καταθέσουν 70 δραχμὰς εἰς τὴν 'Εθνικὴν Τράπεζαν ἐπ' ὀνόματι τῆς Κ.Υ.Α.Μ. παραδίδοντες τὴν ἀπόδειξιν εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτῆς. Φιλελλήνων 12, ἢ νὰ καταθέσουν ἐκεῖ, ἢ εἰς τὸ περίπτερον τῆς πλατείας Συντάγματος, 70 δραχμὰς.

Η ΑΛΩΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΡΥΤΣΑΣ ΤΩ 1914

Μέσα στοὺς δρόμους τῆς Κορυτσᾶς κυριαρχοῦσε τότε ὁ τρόμος. Παντοῦ σύγχοσι. Παντοῦ ἀγωνία!

Κι' ὄχι ἄδικα... Οἱ 'Ελληνες ἀντάρτες εἶχαν κι' ὅλας σκαρφαλώσει στὰ πὶδ ἀπίθανα σημεία τῆς Μάρθοβας καὶ κρατοῦσαν τὴν πολυπαθὴ πόλι κατὰ ἀπ' τὴ θετικὴν ἀπειλὴ τῶν ντουφεκίων τους!

Ἡ στάσι τοῦ Γ. Τσόντου — Βάρδας, ἀρχηγοῦ τῶν 'Ελληνικῶν δυνάμεων, δὲν ἄφηνε πιά καμμιά ἐλπίδα σὸν Διοικητὴ τῆς Κορυτσᾶς. Ἡ Αὐτόνομη Κυβέρνησις τ' 'Αργυροκάστρου φαινόταν ἀποφασισμένη νὰ ἐπιδύνη τὴν φοδερὴν ἀδίκη τῆς 'Ιταλικῆς διπλωματίας καὶ ν' ἀποσπᾷ, χωρὶς διαταγὴ, τὴν πόλι, ἀπ' τὰ χέρια τῶν γυνιδῶν καὶ πειναλέων 'Αλβανῶν.

Αὐτὴ τὴν ἀπόφασιν εἶχε, λοιπόν, ἡ κυβερνήσις Ζωγράφου. Κι' αὐτὸ φάνηκε ἀπ' τὸ ἔγγραφο, ποῦ φτάσε τὴν ἡμέρα ἐκείνη στὴν Κορυτσά. Τότεστενε ὁ Βάρδας σὸν Διοικητὴ τῆς πόλεως. Καὶ νὰ τί ἔγραφε:

«Πρὸς τὸν κ. Στρατιωτικὸν Διοικητὴν Κορυτσᾶς.

Κορυτσά.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσω ὑμῖν, κ. διοικητά, ὅτι ἀπεφάσισα νὰ καταλάβω τὴν περιφέρειαν Κορυτσᾶς. Οἱ λόγοι οἱ ἀναγκαῖοι σάντες με νὰ προσβῶ εἰς τὴν αὐτὴν ἐνέργειαν εἰσὶν οἱ ἑξῆς:

«Ὡς βεβαίως σὰς εἶναι γνωστὸν, ἡ πόλις Κορυτσά, μετὰ τῆς περιφέρειας τῆς, εἶναι ἔδαφος ἀνεγνωρισμένον διεθνῶς ὡς 'Ἡπειρωτικόν, περὶ οὗ προβλέπει τὸ πρωτόκολλον Κερκύρας. Καὶ ἐφ' ὅσον μὲν ἡ 'Αλβανικὴ διοίκησις, ἐν τῇ πόλει, ἦτο ἐν ἀσφαλείᾳ, μοι ἦτο ἐπιβεβλημένη ἡ κύρωσις τῶν συμφωνηθέντων, ἀφ' ἧς ὁμως σιγῆς ἡ προέλασις τῶν ἐπαναστατῶν ἔθεσεν ἐν μεγάλῳ κινδύνῳ τὴν πόλιν, εἰμὶ ὑποχρεωμένος νὰ προλάβω, ὅπως προστατεύσω αὐτὴν, κατὰ τῶν ἐπιθέσεων ἀπὸ μέρους τῶν ἐπαναστατῶν καὶ τῆς ἐπικειμένης ἀναρχίας. Πρὶν ὁμως προσβῶ εἰς οἰανδήποτε πολεμικὴν ἐνέργειαν, ἀναγνωρίζω ὅτι τὰ συμφέροντα τῆς 'Αλβανικῆς διοικήσεως συνταυτίζονται μὲ τὰ ἡμέτερα, θεωρῶ καθήκον μου νὰ σὰς παρακα-

λέσω, ὅπως μοὶ παραδώσετε τὴν πόλιν καὶ τὴν περιφέρειαν εἰρηνικῶς, πρὸς πρόληψιν αἱματοχυσίας καὶ τῶν παρεπομένων συνεπειῶν τοῦ πολέμου. 'Εν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὑπόσχομαι νὰ ἐξασφαλίσω τὴν τιμὴν, ζωὴν, περιουσίαν καὶ θρησκευτικὴν ἐλευθερίαν τῶν κατοίκων, ἀδιακρίτως θρησκείας.

Ἐξέσθε, παρακαλῶ, κ. Διοικητά, τὰ πρὸς ὑμᾶς ἀνήκοντα σέβη μου.

20-6-1914

Γ. Τσόντος — Βάρδας».

Τέτοιο ἦταν τὸ ἀντρίκ καὶ τίμιο τελεσίγραφο τοῦ Βάρδας, πού στελνόνταν σὸν ἀντίπαλο, δυὸ ὁλόκληρα μερόνυχτα, πρὶν ἀπ' τὴν ἐπίθεσιν.

Σαστισμένος ὁ 'Ολλανδὸς Διοικητὴς ἀπήντησε:

«Πρὸς τὸν κ. Διοικητὴν Γ. Βάρδαν

Κύριε Διοικητά,

Ἐχω τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσω ὑμῖν λήψιν ἐπιστολῆς σὰς καὶ θὰ στείλω τὸν λοχαγὸν Βοοτμαν, διὰ νὰ συζητήσῃ μεθ' ὑμῶν. 'Επὶ τοῦ παρόντος δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη τῶν ὅσων γράφετε, διότι τὸ 'Ελβασὸν κατελήφθη ὑπὸ τῶν ἡμετέρων Βιδικῶν σωμάτων. Διὰ τοῦτο ἀκριβῶς ζητῶ ν' ἀναβληθῇ ἡ ἀπόφασίς σας, ἵνα ἔδωκεν τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐπαναστατῶν, ἐὰν δηλαδὴ προχωρήσουν πρὸς τὴν Κορυτσά.

'Επὶ τούτῳ ἐστάλη ἀποστολὴ εἰς Στάροβον διὰ νὰ ἐξακριβώσῃ τὴν κατά-

στασιν καὶ ἡ ὁποία δὲν ἐπέστρεψε. 'Εν περιπτώσει ἀναρχίας διὰ τὴν πόλιν, θὰ σὰς προτείνω νὰ ἔλθετε μὲ δύναμιν 200 ἀνδρῶν, διὰ νὰ συμπράξουν μετ' ἐμοῦ. 'Εάν ὁμως ἐπιτεθῇ κατὰ τῆς Κορυτσᾶς, θὰ διατάξω, ὅπως ἡ ἐπίθεσις γίνη ἐπὶ ὅλης τῆς γραμμῆς τῆς 'Αλβανίας.

'Ανεῦ τῆς ἀδείας τῆς Κυβερνήσεώς μου καὶ τῆς Διεθνούς 'Επιτροπῆς δὲν δύναμαι νὰ θέσω εἰς τὴν διάθεσιν τῶν Σωμάτων σας τὴν πόλιν ἀμαχητῇ.

'Εταὶ ἀπήντησεν ὁ 'Ολλανδὸς. Μὰ κι' ὁ Βάρδας, χωρὶς νὰ παρασύρεται ἀπὸ διαβεβαιώσεις κι' ἐγγυήσεις, ἔφτιαξεν ἀμέσως ἓνα ἔγγραφο κι' ἔνα τηλεγράφημα.

Τὸ πρῶτο, — τὸ ἔγγραφο, — προσωρίζονταν γιὰ τὸν Διοικητὴ Κορυτσᾶς.

Καὶ τὸ δεύτερο, — τὸ τηλεγράφημα, — προσωρίζονταν, γιὰ τὴν Αὐτόνομη Κυβέρνησις τ' 'Αργυροκάστρου. Νὰ το:

«Αὐριον λίαν πρῶτὶ θὰ ἐπιτεθῶμεν.

Βάρδας».

*** 'Εταὶ ἐτοιμάστηκε κι' ἔτσι ἀρχίνησε ἡ ἐπίθεσις γιὰ τὴν ἀνάκτησι τῆς Κορυτσᾶς, στὰ χαράματα τῆς 23ης 'Ιουνίου. Ἡ ἔφοδος γινόταν μὲ τρεῖς φάλαγγες κι' ἀπὸ τρία συγχρόνως μέρη.

Ἡ πρώτη φάλαγγις, μ' ἀρχηγὸ τὸν τότε λοχαγὸ Γ. Κονδύλη, ἦταν σχηματισμένη ἀπὸ ἑντεκα σώματα ἀναρτῶν. Αὐτὴ ὠρμησε πρὸς

τὸ δεξιὸ μέρος τοῦ μετώπου. Ἀντικειμενικὸς σκοπὸς ἦταν ἡ κατάληψι λόφων σημαντικῶν δίπλα στὴν Κορυτσά. 'Εκεῖ οἱ 'Αλβανοὶ ἦταν λίγοι. Μόλις βρόντηξε τὸ πρῶτο ντουφέκι, ρίξαν κι' αὐτοὶ δυὸ-τρεῖς σφαῖρες σὸν... ἀέρα καὶ τὸ βάλαν στὰ πόδια!

Τὶς ἴδιες ὥρες, ἡ δευτέρη φάλαγγις μ' ἀρχηγὸ τὸν λοχαγὸ 'Επ. Γραβάνη καὶ μὲ τέσσερα σώματα ἀναρτῶν ἔσπασε μίαν ἀσήμενην 'Αλβανικὴν ἀντίστασι κι' ἐπίασε τὸν «στρογγυλὸ λόφο», πρὸς τ' ἀριστερὰ τῆς φάλαγγος Κονδύλη.

Μὲ τὴν ἴδιαν εὐκολίαν κι' ἡ τρίτη φάλαγγις κατέλαθε κι' αὐτὴ τὰ καθωρισμένα μέρη.

Μετὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν σκοπῶν αὐτῶν, οἱ 'Ελληνικὲς δυνάμεις κáναν τὴν ἀποφασιστικὴν τοὺς ἐπίθεσι, πρὸς τὰ ὕψωματα τοῦ Καζανιού. 'Εκεῖ βρισκόνταν ὀχυρωμένες οἱ κύριες 'Αλβανικὲς δυνάμεις.

'Εταὶ μὲ μιά ἡρωϊκὴ ἐπίθεσι πιαστήκαν τοῦ Καζανιού τὰ ὄχυρά.

Ἀμέσως οἱ 'Ελληνικὲς δυνάμεις στραφῆκαν πρὸς τὴν Μάρθοβα. Σειρὰ συμπολικῶν ἐπηκολούθησε. Παντοῦ οἱ ἀντάρτες σκοποῦσαν τὴ φρίκη καὶ τὸ θάνατο. Τρομαγμένοι οἱ ἐχθροὶ φεύγαν κι' ἀφήναν θέσεις ὀχυρῆς καὶ χωρὶς πολυτίμα, ἀπὸ στρατηγικῆς ἀπόψεως. 'Εταὶ πέσαν ἡ Νικολίτσα, ἡ 'Αρζα καὶ ἡ Δάρδα.

Μετὰ τὴν κατάληψι ὅλων αὐτῶν τῶν θέσεων, ὁ δρόμος πρὸς τὴν Κορυτσά ἀργίχε νὰ καθαρίζεται καὶ νὰ ἑαστερωνῇ ἀπ' τὴν ἐχθρικὴ μαυρίλα.

Σὲ τέτοια πολεμικὴ κατάστασι ἔσθην ὁ ἥλιος τῆς 24ης 'Ιουνίου. Τὴν ἄλλῃ μέρα πρῶτ-πρῶτ ἀρχίνησεν ἡ τελικὴ ἐπίθεσις, γιὰ τὴν κατάληψι τῆς Κορυτσᾶς. Μὰ ἡ ἐπιχειρήσις αὐτὴ ἦταν περισσότερο «περίπατος» καὶ λεγώτερο «μάχη», ἀφοῦ τὸ ἔδαφος εἶχε καθαρίσει μὲ τοὺς ἄγῶνες τῶν δύο προηγουμένων ἡμερῶν.

'Εταὶ, στὶς 25 τοῦ μηνὸς τὰ 'Ελληνικὰ στρατεύματα τοῦ Βάρδας μπήκαν νικηφόρα στὴν Κορυτσά.

Ἡλ. Ι. Μπακόπουλος

Ἀπὸ τὴν θριαμβευτικὴν εἴσοδον τοῦ τότε Διαδόχου καὶ νυν Βασιλέως μας εἰς Κορυτσά τὸ 1914.

343

Παραμονή Πρωτοχρονιάς. Κρύο τσουχτερό. Χιόνια όλοθε. Ο 'Αφός κυλούσε μεγάλους όγκους νεράν μισοπαγωμένων. Η μονή «Τσέπου» λίγο δώθε από τ' Αργυρόκαστρο, και οι γύρα πλαγιές κάτασπρες από τ' αχόνια. Μιά παρέα «ήμιονηγών» καβάλλα στα μουλάρια τους έρχότανε από κείθε πέρα. Είχαν σηκώμενους τούς γιακάδες της χλαίνης και τυλιγμένους τούς λαιμούς με μάλλινες σάρπες, κατεβασμένα τ' απερύγια στα δίκωχα ώστε να σκεπάζουν ταυτιά τους, κι' έτσι δύσκολα μπορούσε κανένας να ξεχωρίζη τ' α πρόσωπα, γιατί μαζί έσκυβαν καθώς ήσαν καβάλλα και χουχούλιζαν να ζεστάουν τ' α παγωμένα χέρια τους. Τό ξεροθόρι φυσούσε άγριο και κουβαλούσε άραιες νιφάδες χιονιού, πού έκαναν ώραία έζυμπλια πάνω στίς χλαίνες τών φαντάρων, στα καπούλια, στα σαμάρια και στους λαιμούς τών μουλαριών. Τά ζώα προχωρούσαν με κόπο, γιατί κάρφωναν τ' α πόδια τους στο παχύ στρώμα του χιονιού, πού σκέπαζε τ' α δρόμο.

Ήταν ένα απόσπασμα έφοδιομπής, πού πήγαινε σ' α διπλανά χωριά.

—Μοΰλε! διαλέτ' α ποθαμένους σου! μοΰλε! έφώναζε χτυπώντας με τ' α πόδια του και τούς «άναβολείς» τ' α πλευρά του μουλαριού του ένας ήμιονηγός πού από τ' α γλώσσα του φαινότανε Κρητικός.

—Δέν καταλαβαίν' ρέ συνάδελφε ευτούνη τ' α γλώσσα τ' α μουλάρ'. Μίλα του ιταλικά γιατ' είν' ήμαλάτου, έφώναζε ένας Ρουμελιώτης φαντάρος πού έρχότανε εωπίσω.

—Νά μάθη έλληνικά, άνε θέλει να καλοτεράσωμε.

—Ρέ αυτό μοιάζει με Κένταυρο, τζογούλα μου, είτε κάποιος Ζακυνθινός.

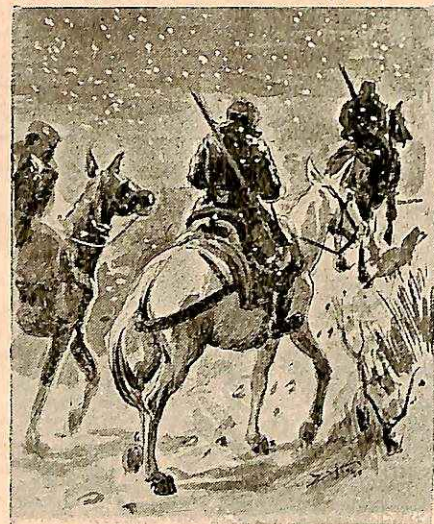
—Βρέ Κένταυρος είναι αλήθεια, προσέθεσε κάποιος άλλος, δέν βλέπεις τ' α καπούλια του;

—Αν είν' ρέ Κένταυρος «φούσκω» τον».

—Αφσέ τονε μωρέ να τόνε πάω μόστρα στην Κρήτη! Έγώ τόν ήπιασα κιάλας όπροθές δντον έσπάσανε οι μακαρονάδες, κι' ήτονε φορτωμένος γαλέττα. Έπέφτανε τ' α λοιπός οι όβιδες

δεξά ζερβά του, και νάθελα τονε δητέ ήθελα σκάσει στα γέλια: "Ότον ήπεφτε μία όβιδα από μπρός κι' ήθελα δης τ' α Κένταυρο να γυρίση όπισω να τσινοβολά». Κι' από ήθελα πέση μία άλλη από πίσω, να γυρίση πάλι όμπρός και δός του ταινίες... Έγώ έκουβαλούσα πυρομαχικά μ' α ξύλας όλους ήσπασε τόν ένα πόδα του μουλαριού μου. Σ' αν είδα κι' εγώ μισερ' α του μούλαρι τ' α φίνω και πιάνω τόν Κένταυρο, τού έφορτώνω τ' α γαλέττα και τού καθίζω σοι κάσες τών φυσικιών του μουλαριού μου και τού γράφω στη δύναμη τ' α έφοδιομπής...

... "Έτσι κουβεντιάζοντας τ' α μικρό απόσπασμα τ' α έφοδιομπής έφτασε

Ήταν ένα απόσπασμα έφοδιομπής...

σ' α κάποιο χάνι. Ήσαν κι' άλλοι πεντέξη στρατιώτες εκεί και είχαν ανάψει μεγάλη φωτιά και ζεσταίνονταν. Αφού έδεσαν τ' α μουλάρια στο σταύλο και τούς έβαλαν νομή, πλησίασαν με τούς άλλους να ξεκουρασθούν.

—Καλώς τα παιδιά! τούς καλωσάρισαν οι άλλοι.

—Χρόνια πολλά ρέ συνάδελφοι! Πρωτοχρονιά μπαίνει, τ' α πήρατε χαμπάρι;

—Αμ' δέ βλέπεις εδ' α, είτε κάποιος

πού καθότανε στη φωτιά και στριφογύριζε μία γαλλοπούλα στο σουβλί. Ψήνουμε ένα 'Ιταλό 'Αλπινιστή...

—Μά τι διάβολο, έτσι χωρίς φτερά τόν έχετε; Πάει 'Αλπινιστής δίχως φτερά;

—Τά φτερά τ' α κρατάμε για τ' α καπέλλα μας να τ' α φορέσουμε όταν θά μπορούμε στη Ρώμη.

—Νά φάμε θέλει κι' έμεϊς 'Αλπινιστή; έρώτησεν ο Κρητικός.

—Και γιατί να μ' α φάμε κι' αυτόνε ψυχούλα μου, σάμπως δέν φάγαμε και τούς άλλους; προσέθεσε ο Ζακυνθινός.

Τό τραπέζι έστρώθηκε και καθ' ας κομματιαζότανε ή γαλλοπούλα ή ευθυμία έρχότανε μονάχη της:

—Έχω τ' α γνώμη όρε παιδιά, να στείλουμε τ' α πόδια στο Σοντού.

—Μά τί, πολυποδαρούσα θά τόν κάνουμε; Αυτός τρέχει τώρα με τ' α τέσσερα και δέν τόν φτάνουμε. "Αν τού δώσουμε κι' άλλα τότε θά μ' ας καταργήσουν τίς έφοδιομπές με τ' α μουλάρια, γιατί δέν θά φτάνουν ποτέ και θά κάνουν τ' α δουλειά μας τ' α άεροπλάνα.

—Έχεις δίκιο συνάδελφε. Βρέ αλήθεια τί τρεχιδ' είν' αυτό τών φρατέλλων;

—Ντά έχουνε μωρέ αυτοί ψυχή; Κι' αν έχουνε θά ν' αναι σ' αν του πουλιού! έπενέβη ο Κρητικός.

—Είς υγείαν παιδιά! Καλή χρονιά! Και στη Ρώμη γρήγορα.

—Νά δώση ο Θεός! έφώναξαν όλοι.

—Και τώρα στη δουλειά μας! Είπε ο Δεκανέας δίδοντας τέλος στο πρωτοχρονιάτικο αυτό γλέντι. Έμπρός παιδιά. Πάμε προτού νυχτώση να φορτώσουμε. Τά μεσάνυχτα πρέπει να έχουμε γυρίσει σ' αν όρχο, γιατί πρ' α πρ' α έχουμε σειρά για μεταφορά πυρομαχικών στα παλληκάρια. Πρέπει αύριο να έχουν μπόλικά για να ρίξουν μπουναμάδες στους 'Ιταλούς.

Τό χιόνι έξακολουθούσε να πέφτη, και τ' α μικρό απόσπασμα με τ' α μουλάρια του ανηφόριζε σ' α λίγο στο αντικρινό χωριό από όπου θά φόρτωνε νομή με έπικεφαλής, κλωτσοβολώντας, τόν «Κένταυρο».

Γ. Μαράντης

Αστρονομία και Γεωδαισία

Ημμορε κανείς να π' α ότι ή 'Αστρονομία δέν είναι δυνατόν να έχη σχέση με ζητήματα π' α αναφέρονται εις τ' α Τοπογραφία και τ' α Γεωδαισία. Και όμως κάθε τι π' α σχετίζεται με τ' α μέτρηση του όγκου και του σχήματος τ' α Γης και με τ' α παραστάσι και άπεικόνισι τών διαφόρων άνωμαλιών τ' α επιφανείας τ' α συνδέεται άμέσως με τ' α έπιστήμη τ' α 'Αστρονομίας.

Έτσι ή 'Αστρονομία προσφέρει πρακτική ώφέλεια εις τόν κόσμον π' α θέλει να γνωρίση τ' α μέγεθος τ' α Γης και τ' ας διαφόρους διαμορφώσεις τ' α έδρας ατής. Κάθε Κράτος δ' α να γνωρίζη με ακρίβεια και λεπτομέρεια τ' α έδαφός του π' α να διοργανώση έιδική έπιστημονική υπηρεσία.

Η 'Υπηρεσία ατή έχει σκοπόν να έτοιμάζη διαφόρους χάρτας, συνοπτικούς ή λεπτομερείας, οι όποιοι θά άπεικονίζουν

διαφόρους περιοχές τ' α 'Επικρατείας κάθε Έθνους. Οι χάρτες αυτοί δ' α να είναι λεπτομερείς και ακριβείς πρέπει να γίνουν με μεγάλην ακρίβειαν. Δι' αυτό οι 'Υπηρεσίες αταί έχουν όρισμένα αστρονομικά όργανα και υπάρχουν όρισμένοι άξιωματικοί, οι όποιοι και άναλαμβάνουν τ' α διεξαγωγή τ' α έργασίας ατής.

Αφού τελειώσουν οι παρατηρήσεις εις ένα σταθμό, φεύγουν και έρχονται εις άλλην κορυφήν π' α απέχει 20-40 χιλιόμετρα

και κάνουν και εκεί τ' α ίδια δουλειά. Προέχουν ώστε τ' α σημεία εις τ' α όποια στήνουν τ' α όργανα των να φαίνονται άνα τρία. Τά σημεία αταί λέγονται «γεωδαιτικά» ή «τριγωνομετρικά» σημεία.

Με τ' ας παρατηρήσεις ατάς, τ' ας αστρονομικές, εύρίσκουν τ' α γεωγραφικόν πλάτος και τ' α γεωγραφικόν μήκος κάθε κορυφής π' α παίρνουν ως κορυφή τών διαφόρων τριγώνων.

Κατ' αυτόν τόν τρόπο έτοιμάζονται οι διάφοροι τοπογραφικοί

χάρται π' α πολλοί άπ' ατούς έχουν πολλές λεπτομέρειες, τέτοιες, ώστε, όταν τόν χάρτην αυτόν τόν έχη στα χέρια του ένας ειδικός ήμμορε να προσανατολίζεται σ' α κάθε στιγμή επάνω εις τ' α έδαφος π' α κινείται.

Απ' αταί τ' α λίγα ήμμορε ο καθένας να καταλάβη ότι ή συμβολή τ' α 'Αστρονομίας σ' αν κλάδο αυτόν τ' ας έπιστήμης είναι μεγάλη και έχει άμέσους έφορμούς. Τώρα μάλιστα στην πολεμική περίοδο π' α ζούμε, οι διάφορες στρατιωτικές μονάδες κινούνται επί τ' α βάσει τών τοπογραφικών χαρτών.

Τά 'Επιτελεία και τ' α Στρατηγεία π' α διεύθυνουν τ' ας στρατιωτικές έπιχειρήσεις παρακολουθούν τ' ας κινήσεις του στρατού τ' ας έχθρου και τ' ας ίδιού των επάνω σ' α χάρτες π' α άποτελούν μυστικά του Κράτους.

ΣΕΙΡΙΟΣ

ΤΑ ΕΘΙΜΑ ΤΟΥ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

Φ. ΓΙΟΦΥΛΛΗ

Σ' όλο τόν 'Ελληνισμό ή πρωτοχρονιά χαιρετίζεται χαρμόсуна. Κι' αυτό είναι σωστό, γιατί ο κάθε νέος χρόνος φέρνει νέες χαρές, νέα πρόοδο, νέες δόξες και νίκες για τ' α Πατρίδα μας. Η κάθε μία πρωτοχρονιά έρχεται με καινούργιες έλπίδες. Μ' ας άναενώνει τ' α αισιοδοξία.

Χαιρετάμε λοιπόν όλοι τ' α πρώτη μέρα του χρόνου με χαρά και μ' α ένθουσιασμούς. 'Υπάρχουν μάλιστα διάφορα έθιμα για τόν χαιρετισμό του νέου χρόνου π' α έρχεται και για τόν γιορτασμό τ' ας έπίσημης μέρας τ' ας πρωτοχρονιάς. Τά κάλαντα, οι μ' α να μ' α δες κι' άλλα έθιμα συνοδεύουν τ' αν γιορτή.

Τά κάλαντα είναι έθιμο πολύ παλιό. Ο έλληνικός λαός τ' ας από τ' α Βυζαντινά χρόνια. Και πολλά από τ' α τραγούδια αταί είναι παλαιότατα. Έχουν ζώνη και τριακοσίων και πεντακοσίων χρόνων! Μάλιστα μερικοί μελετητές βεβαιώνουν π' ας κάλαντα έχουν τ' αν αρχική τους καταγωγή στην έλληνικήν αρχαιότητα. Ο Γάλλος Φωριέλ στο βιβλίο του «Λαϊκά τραγούδια τ' ας σύγχρονης 'Ελλάδος» γράφει:

«Τά κάλαντα, π' ας σ' αωρισμένες μέρες του χρόνου τραγουδούν συγροφίες παιδιών, τ' ας όποια γυρίζουν από πόρτα σ' α πόρτα και μαζεύουν μικρά φιλοδωρήματα σ' ας είδη ή σ' α νομίσματα, έχουν στενή σχέση με τ' ας συνήθειες τ' ας αρχαίας λατρείας. Είναι φανερό ή συγγένεια τους με τ' αρχαία έθιμα τ' ας εϊρεσιώνης, του κορωνίσματος, του χελιδονίσματος. Και δέν έχουν όμοιο μονάχα τ' α θέμα τ' ας τραγούδια αταί με τ' α αντίτοιχα αρχαία, μ' α έχουν όμοια και τ' αν σύνθεσι, καθώς και τόν χαρακτήρα και τ' αν ούσια τών αίσθημάτων και τών έννοιών, π' ας εκφράζουν».

Τό αρχαιότατο λοιπόν αυτό έθιμο τών κάλάντων άναστατώνει τόν παιδικό κόσμο όλου του 'Ελληνισμού τ' αν παραμονή τ' ας πρωτοχρονιάς. Παντού «τά λένε». Μ' α άλλου τ' ας παιδιά και π' ας λένε τ' ας κάλαντα

κρατούν στα χέρια μουσικά όργανα και παίζουν, άλλου όνον ένα φαναράκι και άλλου όλόκληρα όμοιώματα από εκκλησίες ή από καράβια. "Αλλα χρόνια στίς γειτονίες τ' ας Αθήνας έγίνετο συναγωνισμός ποι' ας γειτονιάς τ' ας παιδιά θά έφκιαναν για τ' α κάλαντα τ' αν ώραιότερη εκκλησία ή τ' ας μεγαλοπρεπέστερο καράβι. Ο μεγαλύτερος θρίαμβος ήταν όταν μ' ας γειτονιάς τ' ας παιδιά παρουσίασαν στα κάλαντα ένα όμοίωμα του θρυλικού μας «Αθέρωφ» με όλα του τ' ας έξαρτήματα σ' ας μέγεθος π' ας έφθανε στο μέτρο τ' ας 3 μέτρα!

Τά τραγούδια τών κάλάντων τ' ας πρωτοχρονιάς διαφέρουν κι' αταί κατά τόπους και κατά καιρούς. Σ' ας πολλά μέρη τ' ας 'Ελλάδος τ' ας πρωτοχρονιάτικα κάλαντα αρχίζουν έτσι:

«Αι-Βασίλης έρχεται από τ' αν Καισαρεία. Βαστάει πέννα και χαρτί χαρτί και καλαμάρι. Το καλαμάρι έγραφε και τ' α χαρτί μιλούσε...»

Τά 'Ελληνόπουλα όμως τ' ας Συύρησης τραγουδούσαν τ' ας κάλαντα τ' ας πρω-

τοχρονιάς μ' ατούς τούς στίχους:

«Αρχιμηνιά κι' αρχιχρονιά κι' αρχή του Γενάριου κι' αρχή π' ας βγήκεν ο Χριστός τριών χρόνων παιδάκι και κεί π' ας παραπάτησε χρυσή μπλίσσα βγήκε... κλπ.

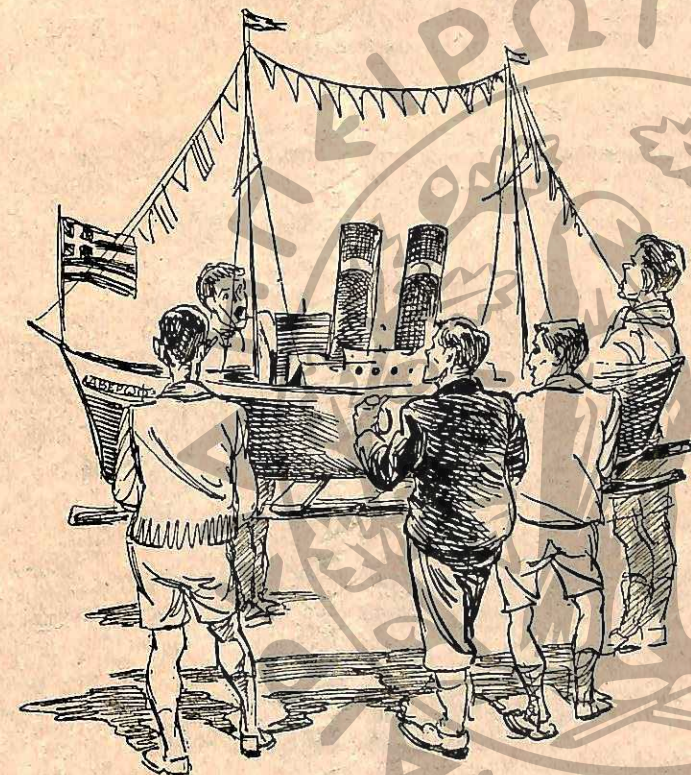
Τά πρωτοχρονιάτικα κάλαντα πήραν σ' ας πολλές περιστάσεις και μορφή έθνική. "Οχι όνον θρησκευτική. Στά χρόνια του Βασιλέως Γεωργίου Α' σ' αν τ' ας πρωτοχρονιά τ' ας κάλαντα έτραγουδούντο σ' ατούς τούς στίχους:

Ζήτω του Βασιλέα μας, τ' ας "Ολγας τ' ας ώραίας μας. Ζήτω και του Διαδόχου τ' ας μεγάλου μας άνθρώπου... κλπ.

Ο Βασιλεύς ήταν ο Γεώργιος, πάππος του σημερινού Βασιλέως μας, ή "Ολγα ήτο ή Βασίλισσα και ο τότε Διάδοχος ήταν ο κατόπιν νικηφόρος στρατηλάτης Κωνσταντίνος.

Κι' όταν ο Κωνσταντίνος ένίκησεν επί κεφαλής του στρατού μας και κατόπιν έγινε Βασιλεύς, συχνά στα πρωτοχρονιάτικα κάλαντα έτραγουδούσαν τ' ας θούριον «Τ' ας όπιο τ' ας γιός».

Σύμφωνα με τ' ας παλαιά

Έφκιαναν για τ' ας κάλαντα ένα βαποράκι.

έθιμα, τ' ας τραγουδι τών κάλάντων ακολουθείται συχνά και με διάφορα έγκώμια για τόν νοικοκύρη του σπιτιού όπου τραγουδούν τ' ας παιδάκια, και για τ' ας μέλη τ' ας οικογενείας του. Τ' ας νοικοκύρη τ' ας έγκώμιο πολλές φορές αρχίζει έτσι:

Κι' εδ' ας π' ας τραγουδήσαμε πέτρα να μ' ας ραγίση κι' ο νοικοκύρης του σπιτιού χρόνους πολλούς να ζήση...

Τ' ας νοικοκύρας τ' ας έγκώμιο είν' ατό:

Κυρά ψηλή, κυρά λιγνή κυρά μαλαματένια, π' ας σε χτενίζουν άγγελοι με τ' ας χρυσά τ' ας χτένια...

Υπάρχουν όμως και ένα πλήθος άλλα έγκώμια για τόν νοικοκύρη, για τ' ας την νοικοκύρη, για τ' ας τα παιδιά τους, για τ' ας κορίτσια τους, για τόν νοικοκύρη όταν είναι παπ' ας, προσετός, δάσκαλος, γεωργός, βοσκός κλπ. Και κατά τόπους τ' ας έγκώμια αταί διαφέρουν, έχουν μύριες παραλλαγές.

Οι μπουναμάδες τ' ας πρωτοχρονιάς είναι κι' αταί έθιμο έλληνικό και παλαιότατο. Ο αρχαίος συγγραφέας 'Αθήναιος άναφέρει ότι οι πρόγονοί μας στην αρχαιότητα άντήλλασαν μεταξύ τους δώρα τ' ας πρώτη του χρόνου. Και τ' ας δώρα αταί έλέγοντο «εϊνονομήδες». Ατή ή συνήθεια έπέρασε κατόπι και σ' αν 'Ελληνισμό του Βυζαντίου. Και έφθασε τέλος και εως τίς μέρες μας. Μ' ας ή όνομασία «εϊνονομήδες» σ' αν σ' αν έπαθε παραφορές και φαίνεται π' ας με τ' ας τριβή του χρόνου έγινε σ' αν σ' αν «πονάμαδες», «μπουναμάδες» και «μπουναμάδες». Ο μπουναμάς λοιπόν δέν είναι ούτε λέξι ούτε συνήθεια ξένη, όπως πιστεύουν μερικοί. Είναι καθαρά και γνήσια έλληνική.

Τ' ας παραμονή λοιπόν τ' ας πρωτοχρονιάς τραγουδούν τ' ας παιδιά τ' ας κάλαντα και τ' ας άλλη μέρα γίνεται ανταλλαγή μπουναμάδων. Μ' ας δέν είναι μονάχα αταί τ' ας έθιμα π' ας χαιρετισμού τ' ας πρωτοχρονιάς στην Πατρίδα μας. Υπάρχουν και άλλα περίεργα και λιγώτερης σημασίας έθιμα (Συνέχεια στη σελίδα 360)

45.

(Συνέχεια)

Όλη νύχτα οι φίλοι του έμειναν άγρυπνοι· δέν τόν άφηναν από κοντά, νά μή σκοτωθή. Τρείς μέρες και τρείς νύχτες ο 'Αλέξανδρος έμεινε χωρίς νά κοιμηθή, χωρίς νά φάη, χωρίς νά λουστή. Πρόσταξε νά φέρουν στο κρεβάτι του τó πτώμα του Κλείτου κι' έπεφτε άπάνω του θορνώντας. "Όταν πιά τó πήραν τó πτώμα και τó θάψαν ο 'Αλέξανδρος κυλίστηκε πίστομα χάμω κι' έκλεισε και χτυπούσε μέ τις γροθιές του τή γή.

Τού κάκου οι φίλοι του τόν παρηγορούσαν. Τού κάκου ο 'Ανάργρος προσπαθούσε νά τó αποδείξη πώς ο Κλείτος ήταν άξιος θανάτου γιατί πρόσβαλε τó ιερό πρόσωπο τού βασιλιά. Κι' όταν είδε πώς ο βασιλιάς έμεινε άπαρηγόρητος, άρχισε νά τó μιλή γιά τήν άθανασία τής ψυχής και πώς μία μέρα, μετά θάνατο, θά συναντήση τήν ψυχή τού Κλείτου στά 'Ηλύσια πεδιά και θά συμφιλιωθούν.

— Βγάλτε τον έξω! πρόσταξε ο 'Αλέξανδρος. Δέν θέλω νά τόν άκούω! Κι' έπεσε πάλι πίστομα και φώναζε τόν σκοτωμένο.

Κε φ. 62.

Ό στρατός ήταν άνάστατος. Γίνεκαν πολλά κόμματα, μάλλοναν. "Άλλοι έπαιρναν τó μέρος τού 'Αλέξανδρου, άλλοι τού Κλείτου. Οι πύο φρόνιμοι άρχηγοί, ο Περδίκκας, ο Κρατερός, ο Πτολεμαίος και μαζί τους κι' ο Στέφανος προσπαθούσαν νά επιβάλουν πειθαρχία.

— Δέν είναι δουλειά σας νά κρίνετε και νά έπικρίνετε τά έργα τού βασιλιά, τούς έλεγαν. Μή μαλλώνετε. Κανείς δέ φταίει. Φταίει τó κρασί.

Μά ο Καλλισθένης ο φιλόσοφος είχε πάρει θάρρος, δέν μπορούσε πιά νά κρατηθή:

— Είμαστε "Έλληνες, φώναζε, δέν είμαστε βάρβαροι. Δέν προσκυνούμε. "Ηρθαμε έδώ νά ύποτάξουμε τούς 'Ασιάτες, νά τούς φέρουμε τόν πολιτισμό μας, όχι νά μάς κάμουν βάρβαρους. Δέ θέλουμε πλούσιες στολές κι' άρώματα και δουλοπρέπειες. Θά τά γράψω όλα αυτά, ένα ένα, στήν Ιστορία μου, νά μάθουν οι μελλούμενες γενεές τήν αλήθεια. "Εσείς κρατάτε κοντάρι, τί μπορείτε νά κάμετε; "Εξουσιάζετε μονάχα τó σώμα. Τίποτα άλλο. "Εγώ κρατά τó κοντάρι και γάλλω. Κι' έξουσιάζω τήν ψυχή.

Σήκωνε ψηλά τó κοντάρι του και τó κουνούσε σάν κοντάρι.

— Άλλοίμονό σας! Άλλοίμονό σας! φώναζε. "Όλα θά τά γράψω!

Γύρω από τόν Καλλισθένη συγκεντρώθηκαν πλῆθος δυσαρεστημένοι.

Πολλοί Μακεδόνες, πολλοί "Έλληνες, μερικοί άρχηγοί.

— "Ησύχασε, μή φωνάζεις! Έλεγε στόν άγριεμένο φιλόσοφο ο Στέφανος. "Αν θές τó καλό σου, σώπα!

Μά ο Καλλισθένης είχε συνεπαρθή, μήνες τώρα παρακαλούθους τόν 'Αλέξανδρο νά φέρεται σάν 'Ασιάτης μονάρχης και κρατιόταν' τώρα όμως ξεσπούσε.

— Είμαι "Έλληνας φιλόσοφος, φώναζε, μαθητής τού 'Αριστοτέλη, έχω εϋθύνη!

— "Έχει δικίο ο Καλλισθένης, άκούστηκε τότε μία δυνατή φωνή. Δέν ήρθαμε νά χάσουμε τήν έλευθερία μας!

Ό Στέφανος στράφηκε. Είδε τó φίλο του τόν 'Ερμόλαο νά φωνάζει. Σήκωνε τó μπράτσο του μέ τή βαθειάν άκόμη πηγή και τó κουνούσε άπειλητικά. Δίπλα του στέκονταν ο Χαρίκλῆς και φώναζε άγριεμένος:

— Κάτω ο τύραννος! Κάτω ο τύραννος!

— 'Ερμόλαε! τού φώναζε ο Στέφανος.

— "Έχει δικίο, ξεακούούθησε ο 'Ερμόλαος. Ξέρεις πόσο αγαπώ και θαυμάζω τόν 'Αλέξανδρο. Πλάτυνε τά σύνορα τής πατρίδας, τάφτασε ως τά πέρατα τού κόσμου. Μά θέλει νά στενέψη τά σύνορα τής ψυχής μας. Καλύτερα νάμαστε έλευτεροι σ' ένα μικρό χωριό παρά σκλάβοι σέ μιάν άπέραντη αυτοκρατορία!

Πλῆθος Μακεδόνες έτρεξαν, κύκλωσαν τόν 'Ερμόλαο και τόν άκουγαν μέ θαυμασμό.

— Είμαστε μαζί σου! Είμαστε μαζί σου! τού φώναζαν κουνώντας τó κοντάρι τους. "Έλευθερία! "Έλευθερία!

Σήκωνε ψηλά τó κοντάρι του και τó κουνούσε σάν κοντάρι.

Ό Στέφανος πήρε από τó μπράτσο τó φίλο του.

— Πάμε! τού είπε.

"Έκαμαν μερικά βήματα. Μπήκαν σ' ένα κήπο, κάθισαν κάτω από μία ροδιά. Ό βραδινός άγέρας ήταν γεμάτος μυρωδιές.

— 'Ερμόλαε, είπε μέ γλυκειά φωνή ο Στέφανος, ήσύχασε. Μήν κανείς έτσι, άκουσε μέ.

Κι' άρχισε νά τού μιλή γιά τόν 'Αλέξανδρο, πώς ήταν ή Μακεδονία πριν από αυτόν, πώς ήταν όλη ή 'Ελλάδα. Και τώρα! "Ως πού έχουν φτάσει τά σύνορά μας! Κοίταξε! Κοίταξε!

Μέ τήν αίχμη τού κονταριού του χάραζε άπάνω στο χάρμα τó νέο χάρτη τής 'Ελλάδας.

Μά ο 'Ερμόλαος κουνούσε τó κεφάλι.

— Θυμήσου, ξεακούούθησε ο Στέφανος, πώς πλαντούσες μέσα στή στενή Μακεδονία. Θυμήσου μία μέρα σπίτι μου, στήν Πέλλα, πώς φώναζες μιλώντας γιά τή μικρή μας χώρα: «Πλαντώ!» κι' όλοι γελάσαμε! και μοναχά σϋ ένοιωθες νά ένοιωθε κι' ο 'Αλέξανδρος: πώς ή πατρίδα ήταν μικρή κι' έπρεπε νά μεγαλώσει, νά μὴν πλαντάζουμε. Τό θυμάσαι;

— Τίποτα δέν έχασα! άποκρίθηκε μ' έξαμη ο 'Ερμόλαος. Τίποτα δέν έχασα. Μά τί σημασία έχουν όλα αυτά; Πάλι φωνάζω: «Πλαντώ!», όχι πιά γιά τί ή πατρίδα είναι στενή, παρά γιανι τούτος ο 'Αλέξανδρός σου θέλει νά μου άφαιρέση τήν έλευθερία μου!

— Μήν άκούς τόν παραδεινιάρη αυτόν φιλόσοφο, τόν Καλλισθένη. Αυτός είναι διαρκώς μεθυμένος. Ξέρει νά μιλή και νά πειράζει, μυαλό όμως δέν έχει.

— Ό Καλλισθένης, άποκρίθηκε ο 'Ερμόλαος μέ θυμό, είναι έλευτερος άνθρωπος. Μήν τόν βρίζεις. "Όταν στήν Περσέπολι γλεντούσε πάλι ο βασιλιάς, όλοι, "Έλληνες και βάρβαροι, όταν τελείωσε τó συμπόσιο έπесαν και τόν προσκύνησαν. Κι' ο βασιλιάς μετά τó προσκύνημα φιλούσε τόν καθένα κι' έφευγε. Κι' ένας μονάχα στάθηκε όρθιος, ο Καλλισθένης. Ό 'Αλέξανδρος τού άρνήθηκε τó φίλημα. Μά ο Καλλισθένης γέλασε κι' είπε: «"Εχασα ένα φιλιό μά κέρδισα τή λευτεριά μου!»

Πρώτη φορά έβλεπε ο Στέφανος τόν 'Ερμόλαο νά μιλή μέ τόσο πάθος. Τόν κοίταξε καλά καλά.

— Τί έπαθες, 'Ερμόλαε; τού είπε.

— Τίποτα, άποκρίθηκε ο 'Ερμόλαος. Άκούω τήν καρδιά μου, Στέφανε, βλέπω τί γίνεται κάθε μέρα, παρακολουθώ πώς αλλάζει ο 'Αλέξανδρος από "Έλληνας σιγά σιγά και γίνεται 'Ασιάτης.

(Άκολουθεί)

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ

"Ενα κομμάτι πρωτοχρονιάτικη πῆττα, ένα φελλί, ήτο και είναι άφιερωμένο στήν "Ηπειρο, πάντοτε γιά τó βοσκό. Μαζί μέ τήν πῆττα και μία τσώτρα ή πλόσκα κρασί.

"Αλλά τώρα θά πάρουν τó μερίδιό τους και οι στρατιώται μας πού πολεμούν εκεί ψηλά.

Μπορεί νά είπη κανείς ότι ή πρωτοχρονιά εις τήν "Ηπειρο τήν έλευθερά και τήν Βόρειο "Ηπειρο πού τώρα τήν έλευθέρωσαν ο στρατός μας είναι άφιερωμένη κυρίως εις τόν βοσκό.

Κάθε χωριό έχει ένα, δύο, τρείς, τέσσαρες, πέντε κοινοτικούς βοσκούς. Και κάθε οικονεία, πέντε, δέκα, δεκαπέντε γιδοπρόβατα. "Ιδίως γίδια. Τά παίρνει και τά βόσκει ο κοινοτικός βοσκός. Σχηματίζονται κοπάδια από πεντάκοσια έως έπτακόσια ζώα. Τό βράδυ ο βοσκός γυρίζει τά ζώα στο χωριό και αυτά καθώς προχωρούν ξεκόβουν μόνα των και πηγαίνουν στο σπίτι τού κυρίου των.

Πρωτοχρονιάτικη δέ άμοιδή τού βοσκού ένα κομμάτι πῆττα από κάθε σπίτι και μία τσώτρα κρασί, ή ένα παγούρι ρακί.

Τό έθνικό φαγητό τών "Ηπειρωτών είναι ή πῆττα. Πῆττα από κρέας, από τυρί, από γάλα ή από χόρτα τού βουνοϋ. "Αλλά οι "Ηπειρώται έχουν και ιδιαίτερον προτίμησι στο κρέας. "Η δίαιτά των λοιπόν είναι συνυφασμένη μέ τις πῆττες, πού πάλι γίνονται από κρέας ή γάλα και μέ τó κρέας τó τυρί, τó βούτυρο, τó γάλα. Και κάθε καινούργιο χρόνο ο βοσκός πού τόσες υπηρεσίες προσφέρει βόσκων τά γιδοπρόβατα τού κόσμου δέχεται τήν ευγνωμοσύνη τού χωριού. Τί ώραιότερη δέ ευγνωμοσύνη από ένα κομμάτι ήπειρωτική πῆττα!

Θά τεμαχισθή εις άρκετά κομμάτια ή πῆττα και τó μεγαλύτερο θά σταλή

εις τόν βοσκό. Τό λέγουν «φελλί τού βοσκού».

"Αλλά οι "Ηπειρώται έφέτος θά κάνουν μεγαλύτερες πῆττες. Γιατί δέν θά δώσουν μόνον εις τόν βοσκό, αλλά και εις τόν στρατό. Και πολλά σπῆττα θά κάνουν βασιλιάτικη πῆττα ιδιαίτέρως γιά τούς στρατιώτας. Πολλές πῆττες, χιλιάδες πῆττες, άμέτρητες. Θά τις πάνε στούς στρατιώτας, στά «παιδιά» όπως μέ άγάπη λέγονται οι πολεμιστάι μας.

Εις τήν άρχήν τής άνάνδρου επιθέσεως τής 28 "Οκτωβρίου αί "Ηπειρώτισσαι έκουβαλούσαν τά πολεμφοδια και τάς τροφάς και έσερναν τά κανόνια και τά άνέβασαν εις τά βουνά, και έσορήσαν μέ κάθε τρόπο γιά νά διωχθή ο κάκιστος επιδρομεύς. Νά φύγη ο "Ιταλός.

Τώρα οι στρατιώται μας προχωρούν

"Η τσώτρα περιφέρεται από στόμα σέ στόμα.

νικηταί. "Αλλά είναι άκόμη στά βουνά. Από όλην τήν "Ελλάδα τούς στέλνουν δώρα. Δώρα κάθε λογής. Αί "Ηπειρώτισσαι θά δώσουν τó συγκινητικώτερο. Θά άνεβούν πάλι στά βουνά και θά πάνε εις τόν στρατό πῆττες πού τάς έτοιμάσαν ειδικώς γιά τούς μαχητάς...

Κρεατόπῆττες νοστιμώτατες μέ τυρί μέσα και αυγά και μπόλικο βούτυρο. Και θά συνοδεύεται τó δώρον μέ μία πλόσκα κρασί. Γιατί ή πῆττα δέν πηγαίνει ποτέ μοναχή. Θά ξαναγυρίσουν οι πολεμισταί μας εις τήν έποχήν τού 1821. Τό ξύλινο στόμα τής πλόσκας θά περιφέρεται από στόμα σέ στόμα.

Και αί ευχαί θερμαί και πατριωτικά και θά στρέφονται γύρω από τήν ελληνική νίκη και τόν ελληνικό θρίαμβο. Και άλλες πῆττες θά συνοδεύωνται μέ ένα παγούρι ρακί. Και αί ευχαί θά άντιλαλούν θερμόταται στά χιονισμένα βουνά.

«"Αίντε ώρε και στή Ρώμη». Μαζί λοιπόν μέ τó βοσκό θά έορτάσουν έφέτος και θά γευθούν τήν θαυμασία βασιλιάτικη πῆττα τής "Ηπείρου και οι στρατιώται μας.

Τά μικρά "Ηπειρωτόπουλα τραγουδούν τάς ημέρας αυτές τά κάλλυνδα μέ αυτόν τόν τρόπο, πού υπενθυμίζει πανάρχαια έθιμα ποιμενικά.

«Κόλιντρα, μέλιντρα
δυό χιλιάδες πρόβατα
και τρείς χιλιάδες γίδια
σου βόσκω τά κατσίκια
στο μέγα τó χωράφι
χειμώνα καλοκαίρι
και μένα κολιντρίτσα».

"Αλλά μαζί μέ τά παιδιά τής "Ηπείρου θά τραγουδήσουν έφέτος τά «κόλυνδρα» και οι έλευθερωταί στρατιώται μας. Και θά γευθούν τις θαυμάσιες πῆττες χωρίς νά στερηθή και τó μερίδιόν του ο καλός βοσκός.

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

Ο ΑΡΚΟΥΔΟΣ

Έλεγε τά λόγια πού ποθούσε νά άκούση ή τρυφερή τή ψυχή. "Ενας φίλος πού ποτέ δέν τήν πίκρανε, ποτέ δέν τήν άπογοητεύε, ποτέ δέν τήν έκανε νά πονέση.

Δέν τής είπε λόγια πειραχτικά και δέν τής έκανε πειράγματα. Δέν τής πήρε ποτέ τά γλυκά τής, δέν τής χάλασε ποτέ τó παίγνιό τής "Ενας φίλος αληθινός.

"Ως τώρα πού ή "Αρτεμούλα μεγάλωσε και τελείωσε τó Γυμνάσιο κι' έγινε ή δεσποινίς "Αρτεμής, ή άγία και δραστήρια φαλαγγίτισσα, ο "Αρκούδος έξακούλουθους νά κρατά τήν προνομιακή του θέσι και νά στολίζει τó κατάλευκο παρνεμένο τής κρεβάτι. "Ετσι, καθώς καθότανε μπροστά στο μαζιλάρι τής μέσης, φαινότανε σάν κλειδοκράτορας τού παραδείσου τών άνείρων τής "Αρτεμούλας. Μήπως αυτός δέν τήν συντροφεύε χρόνια και χρόνια στά όνειρά τής; Τόν έπαίρνε στήν άγκαλιά τής, σάν άδελφάκι και όταν σέ λιγάκι, πῆναι στά κλεισμένα τής βλεφαρά έστειλιόταν ή ρόδινη κορδέλλα τής φαντασίας τής, ο "Αρκούδος είχε πάντα κάποιο ρόλο νά παίξει.

Γινότανε τότε ένα ζωηρό παιδάκι κι' έπαίξε μέ τήν "Αρτεμούλα τó κρυφτό σέ παραδεισένιους κήπους.

Πώς νά μή νοιώση λοιπόν λύπη ή δεσποινίς "Αρτεμής τώρα πού είδε νά λείπει ο "Αρκούδος από τή θέσι του; Είναι αλήθεια πώς τής έλειπε μέρες τώρα. Περίμενε ήσυχος, μέσα στο πρασινο καρποτάκι τής κούκλας, σέ μιά άνδουσα γεμάτη παιχνίδια. Νά πού βρήκε μία μέρα κι' αυτό τή συντροφία τών άμοιών τού. "Αυτόσο κι' αυτός μπορεί νά ήταν κακοκαρδιασμένος πού έχασε τις συνήθειες του και τήν άγάπη τής μεγάλης του φιλενάδας. Περίμενε νύρη ή σείρα του γιά νά τόν βάλουνε πάλι νά ζητήση κάποια παιδική άγκαλιά. "Ακούγε πάλι μία μικρή καρδούλα νά χτυπά και νά τού λη μυστικά και θά ευχότανε μία παλιά καλή έποχή πού ή "Αρτεμούλα τόν έπαίρνε νά κοιμηθή στήν άγκαλιά τής.

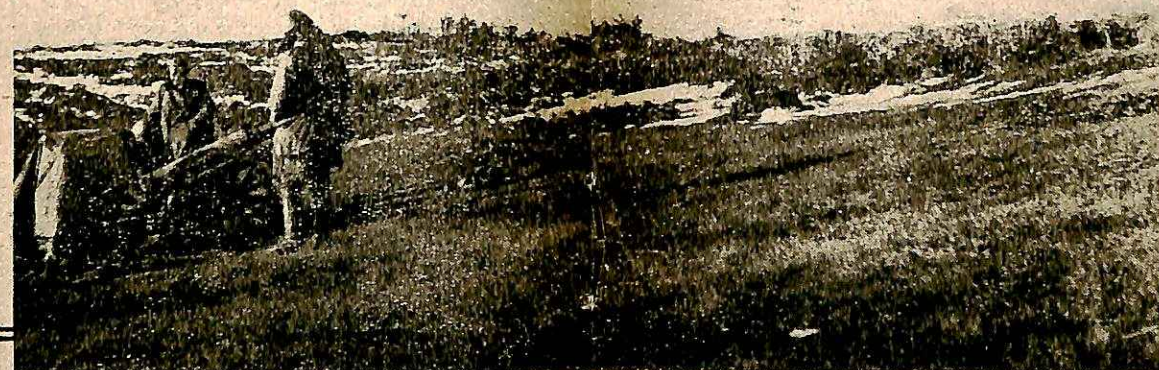
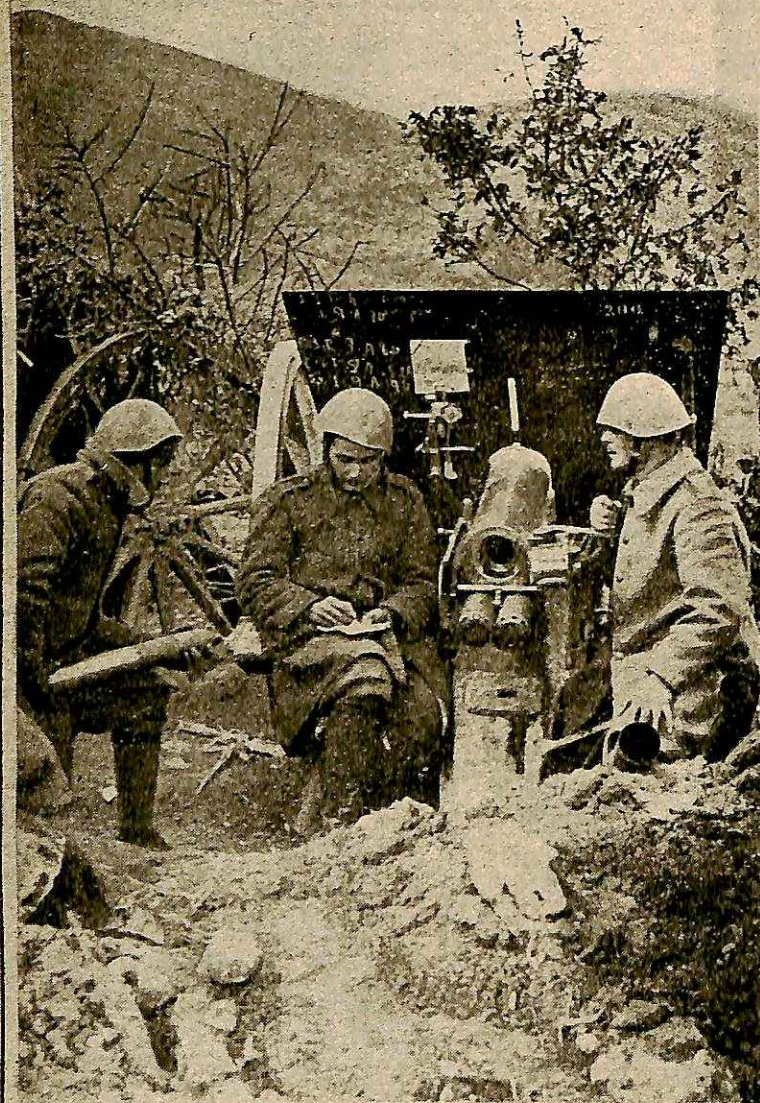
"Η δεσποινίς "Αρτεμής, όταν τόν έβωσε στή μαμά τής τόν "Αρκούδο, γιά νά τόν παραδώση μα-

ζί μέ τó κουκλιότικο καρποτάκι και άλλα παιχνίδια στο τμήμα συγκεντρώσεως παιχνιδιών γιά τά παιδιά τών στρατιωτών μας τού Πατριωτικού "Ισρύματος είχε νοιώσει χαρά. Τής φαινότανε πώς έδινε στά παιδάκια ένα κομμάτι δικό τής, ένα κομμάτι τού έαυτού τής. Και τί άλλο πρέπει νά κάνει ένα κορίτσι σέ τέτοιες περιστάσεις όταν είναι μάλιστα και φαλαγγίτισσα;

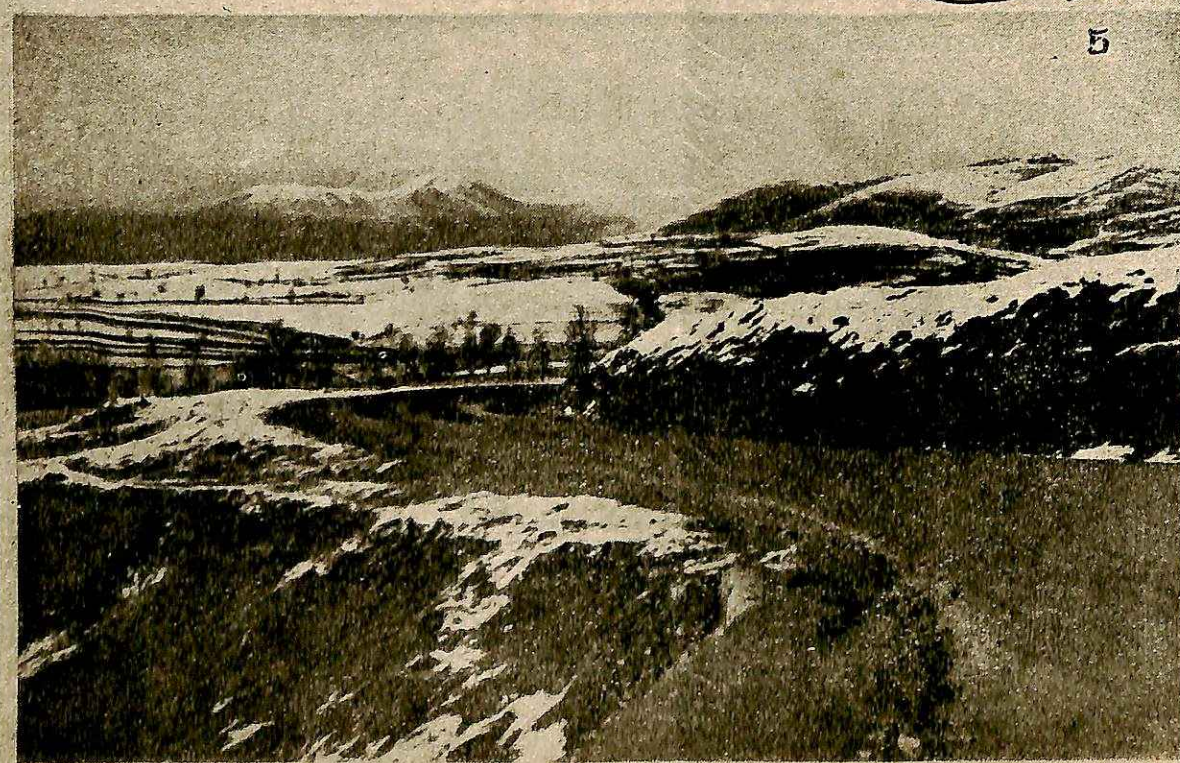
Κι' ωστόσο, τώρα τήν Πρωτοχρονιά ή "Αρτεμούλα ένοιωσε κάποια λύπη. Τής φάνηκε πώς ο "Αρκούδος φεύγοντας πήρε μαζί του τά καλά παιδιαστικά χρόνια, μέ τις περιωρισμένες και σχολικές μονάχα ευθύνες, μέ τις άβολες χαρές και τις λύπες. Τής φάνηκε ακόμα πώς από δω και πέρα άνοιγε ένα καινούργιο στάδιο στή ζωή τής, πώς από δω και πέρα ήταν μεγάλη.

"Εκλείσε τά μάτια και φαντάσθηκε μία μελαγχολική, γλυκειά παιδούλα, νά σφίγγη στήν άγκαλιά τής μέ τρελή χαρά τó αγαπημένο τής παιχνίδι κι' ένα στρατιώτη νά δοκρύζει από χαρά στή σκέψι πώς ή κορούλα του δέν στερήθηκε τó πρωτοχρονιάτικο δώρο τής. Κι' ή "Αρτεμούλα δέν ζήλεψε. Κάτι πτερυγούσε μέσα τής κι' ένα δάκρυ κύλησε από τά μάτια τής.

ΓΕΩΡΓ. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ

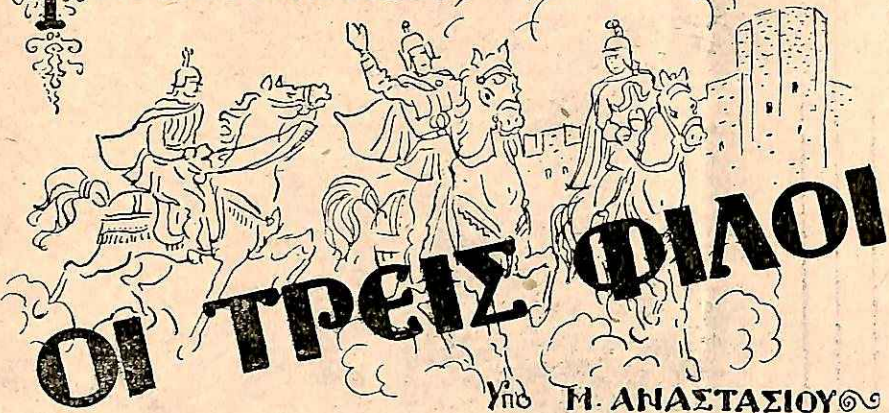

Ευτυχισμένος ο καινούργιος
Χρόνος 1941
και μέ τη Νίκη!

1) "Ενας πυροβολητής μας κάπου εις τὸ Μέτωπον γράφει δυὸ λέξεις στὴν μητέρα του ἐν ἀναμονῇ τοῦ συνθηματος διὰ νὰ ἀρχίσῃ πάλιν βολήν. 2) "Ενα πυροβόλο μας μεταφέρεται κάπου στὸ Μέτωπο πρὶν ἀρχίσῃ ἡ μάχη. 3) Οἱ φαντάροι μας παρελαύνουν εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς Κορυτσᾶς μετὰ τὴν θριαμβευτικὴν νικὴν των. 5) "Ενας δρόμος ποὺ ὁδηγεῖ εἰς τὴν Κορυτσᾶν. Εἰς τὸ βάθος φαίνεται ἡ κατάλευκη κορυφὴ τοῦ Μοράβα. 4) Γενικὴ ἀποψὶς ἐνὸς τῶν καταληφθέντων Ἀλβανικῶν χωρίων.

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

ΥΠΟ Μ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

41. (Συνέχεια)

Ο καρaboκόρης χαμογέλασε.

— Περίμενε να τη δής στις καλές της... Σά φύσηση Θρακιώς και μανιάση και σηκωθούν τα κύματα βουνά... τότες που ούρλιάζει σά λύκαινα λυσσασμένη... και τὰ λέμε, νεύο-
— Θάμουνα πολύ εύχαριστήμενος να τη χαρώ κι' έτσι...

Το μάτι του κύρ Θόδωρου ξεχώρισε μέσα στη θαμπή αντιφεγγιά των άστέρων, ζερβά, σέ μικρή απόσταση στεριά.

— Νά, ή Πάτμος, είπε. Λογαριάζω πώς με το δρόμο που τραβάμε θά βρεθούμε τὰ ξημερώματα στη Λέρο. Όλη τούτη ή περιοχή είναι βασίλειο τών κουρσάρων. Έχω καιρό να περάσω από τούτα τὰ νερά... τώρα και πέντε χρόνια... Την τελευταία φορά μάλιστα είδα κι' έπαθα να ξεφύγω από τρεις Σαρακηνές φούστες που με είχαν μπλοκάρει. Ταξίδευα μ' ένα σαπιοκάραβο φορτωμένο ως τὰ μπουनिया με λάδι και ξερούς καρπούς... Μά τὰ κατάφερα μια χαρά.

Ξημερώνοντας πέρασαν κοντά από ένα ξερονήσι. Πάνω σ' ένα βράχο ο Δημήτρης είδε ένα αγριόγυδο που στήλωνοντας τὰ μπροστινά του πόδια σ' ένα βράχο κοιτάζε πέρα κατά το πέλαγο και σήκωνε τη μουσούδα του οά να μυριζόταν τόν αέρα.

— Τι λές κύρ Θόδωρε, είπε στόν καρaboκόρη. "Αν αράξαμε δω πέρα... Βλέπω χοντρό κυνήγι και θά περνούσαμε μια χαρά την ώρα μας ως που να βραδυάση.

— Το καλλίτερο που έχουμε να κάνουμε αποκριθήκε αυτός κι' έδωσε διαταγή να βάλουν γραμμή κατά ένα ψηλό κάβο που ή λάμψη της αύγης τόν έκανε να ροδίξη πάνω από τ' ακίνητα νερά σά νάταν από κοράλλι.

Θάμνοι μικροί ολόυβε στρατί πατημένο δεν ξεχώριζε πουθενά κι' ούτε ίχνος ανθρώπου. Βράχια παντού μόνο πρὸς τ' ανατολικά είχε άμμουδιά όπου λογάριάζαν όταν ψηλώση ο ήλιος και φουντώση ή ζέστη να ζητήσουν άνακούφιση στη δροσούλα της θάλασσας.

Ο καρaboκόρης προνοητικός ως τόσο έστειλε δυο ναύτες ψηλά για ν' άγναντεύσουν ολόγυρα μή φαγή κανένα πλεούμενο κι' αν τύχη κι' είναι κουρσάριο, να πάρουν έγκαίρως τὰ μέτρα τους.

θουν στη βασιλεύουσα... και μπορεί γυρίζοντας πιά, αν θέλη ο Θεός, να τους βρούμε εκεί.

— Η Νανώ; ρώτησε ο Γρηγόρης κι' έννοιωσε πώς κοκκίνισε από τη χαρά του...

Πάντα τη θυμότανε. Η άόριστη υπόσχεση που της είχε δώσει την ήμερα που έφυγε από κοντά της, τώρα που ανδρώθηκε πιά κι' αντίκρυζε τη ζωή με πιο σταθερές και ξεκάθαρες βλέψεις, ξελαγάρισε μέσα του κι' αυτή κι' έπαιρνε όσο πήγαινε ώρισμένη μορφή.

Η Νανώ! Τρία χρόνια πέρασαν από τότε. Μά σά να είχαν περάσει είκοσι. Τόσο ο μεταξὺ καιρός ήταν γεμάτος από έπεισόδια και συγκινήσεις. Κι' ως τόσο ή εικόνα της, τὸ ίδιο ζωηρό, άνέβαινε κάθε τόσο στη θύμησή του.

Ναι θαρρεί πώς την βλέπει... Έκεί στόν προθάλαμο με τὰ ψηφιδωτά στ' άρχοντικό του Πρωτοσπαθήρη. Είχε πάει να την αποχαιρετήση.

— Πότε θά ξαναϊδωθούμε; του είπε.

Τι να της άπάντησε σέ μια τέτοια στιγμή; "Ανοιξε μια πόρτα για να περάση σ' ένα καινούργιο κόσμο που ήτανε ολότελα άγνωστος του. Θάβρισκε άράγε τρόπο να ξαναγυρίση κοντά της;

Κι' ως τόσο με πεποίθηση άτράνταχτη, σαν του υπαγόρευε τὰ λόγια κείνα ή ίδια ή παντοδύναμη μοίρα άπάντησε.

— Θά ξαναδωθούμε. Και της έσφιδε το χέρι.

Πώς ξαστέρωσε εϋτὺς τὸ πρόσωπό της! "Εβγαλε τότε τὸ χρυσὸ της σταυρό και τὸν πέρασε στο λαιμό. Για να τὸν φτάση μάλιστα ύψώθηκε στίς μύτες τών ποδιών της.

— Για να σέ βοηθή και να σέ φωτίξη ή χάρις του... πρόσθεσε.

Είχε μια σοβαρότητα λέγοντας τοῦ-
— τὰ, σά νάτανε μεγάλη!

"Υστερα τὸν καμάρωσε κλίνοντας τὸ κεφάλι πρὸς τὸν άριστερό του και χωρίς να πη τίποτε άλλο έφυγε τρέχοντας.

Δεν την ξαναείδε από τότε.

Θάχη μεγαλώσει τώρα... Θάχη αλλάξει ίσως. Μά τὰ ευγενικά χαρακτηριστικά... τὰ μάτια με την έξωωρη κελνή στοχαστική έκφραση θά μείνανε τὰ ίδια βέβαια... Κοίταξε τὸ Δημήτρη που της έμοιαζε για να μωρέση να φανταστή πὸ ζωηρή την εικόνα της.

— Γιατί με κοιτάξεις; τὸν ρώτησε κείνος που έννοιωσε σὸ βλέμμα του φίλου του μια παράξενη τρυφερότητα...

— Σέ κοιτάζω; "Α ναι... δεν μπορώ να καταλάβω πὸς παραμέλησες να μου πῆς ένα τόσο εύχριστο νέο.

— Πὸς θάρρη ή Νανώ; Δεν παραμέλησα... περίμενα μονάχα μια πιο κατάλληλη ευκαιρία.

— Και τὴν έρθηκες τώρα;

— Όχι, με την αλήθεια... τὸ είπα χωρίς να τὸ σκεφτώ αυτή τη στιγμή.

Μεσολάβησε σιωπή και ξαφνικά ο Γρηγόρης είπε σοβαρά.

— Αμα γυρίσουμε από την Κρήτη, θά μιλήσουμε γι' αυτό τὸ ζήτημα.

— Και βέβαια, είπε ο Δημήτρης στόν ίδιο τόνο

Ο ήλιος ψηλώσε... "Αρχισε να κάνει ζέστη και οί γλώσσες τους στέγνωσαν.

(Ακολουθεί)

Πὸς άντικρύζουν τὰ Έλληνόπουλα τὶς μεγάλες ιστορικές μας στιγμές

Σελίδες από τὸ ήμερολόγιο του μαθητοῦ Μιχαλάκη Στρούζα

Ο Πόλεμος

40v
ΣΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙ

Στὸ τραπέζι, τὸ μεσημέρι της ίδίας μέρας, 28 Ὀκτωβρίου, καθίσαντες ὅλοι σιωπηλοί, στήν άρχή. Τώρα που γράφω, θυμύμαι ένα-ένα τὰ λόγια που εἰπώθηκαν άναμεταξύ μας σ' αυτό τὸ αλσημόνητο γεύμα, ένα γεύμα που ο άδελφός μου ο Γιώργος θά λάβαινε μέρος σ' αυτό για τελευταία φορά και με τη σολή του φανταρού.

Ποῖος ξέρει ύστερα από πόσον καιρό θά τὸν ξαναβλέπαμε άνάμεσα μας, ή κι' άκόμα ποῖος ξέρει αν θά τὸν ξαναβλέπαμε, άφού τὸ ίδιο βράδυ θάφευγε και νά πῃ να πολέμηση...

Συνδυάζοντας τώρα τὰ λόγια και τὰ περιστατικά αὐτοῦ του εσμερινού φαγητού, έχω τὴν εντύπωση πὸς ο πατέρας και ή μητέρα μου εκάθισαν σὸ τραπέζι πολύ συγκινημένοι και πὸς τόσο ο ένας ὅσο κι' ή άλλη, προσπαθούσαν με κάθε τρόπο να κρύψουν τη συγκίνησή τους από μᾶς τὰ παιδιά.

Η μητέρα είχε ένα χαμόγελο σαν της Παναγίας της πρηγορητής σὰ χεῖλη, ὅλη τὴν ώρα, και ήτανε με ὅλους μας άσυνήθιστα γλυκόλογη και καλή.

Ο πατέρας, πάλι, λίγο μόλις καθήσαμε σὸ τραπέζι, κι' είδε πὸς δεν έμυλούσε κανέναν, άρχισε να κάνει χωρατά μ' ὅλους μας,

τέτοια που πολύ σπάνια τὸν βλέπαμε να μᾶς κάνει σ' εξαιρετικά χαρούμενες περιπτώσεις. Ίδιαίτερα εϋθυμος φαινότανε με τη Μίκα και τὸ Δημητράκη. Μιλώντας στόν άδελφό μου τὸ Γιωργό, του είπε δυο φορές να μην ξεχάση να φέρη από τὸ μέτωπο ένα μικρὸ Ιταλικὸ αεροπλάνο.

Πράμα παράξενο, όμως, ο Δημητράκης οὔτε τὴν πρώτη οὔτε τη δεύτερη φορά φάνηκε πὸς δίνει καμμία προσοχή σὸ αστείο. "Ετσι, όταν τη δεύτερη φορά, ο πατέρας, έσκυψε από τη θέσι του για να τὸν τραβήξη τη μῆτη, ὅπως τόχε συνήθεια, και για να τὸν ρωτήση γιατί δεν μιλάει, ο Δημητράκης, αντίς ν' αποκριθῇ, εκοκκίνισε, έχασε τρόπο: Δέ μου λέε, εἰς κυρία, ξέρεις ποῖον έχανε πατέρα τὰ παιδιά τὸν Ζεβεδαίου;!

Τότε, ή Μίκα, σηκώνοντας ψηλά τὸ χεράκι της με τὸ πηρούνι, ρώτησε:

— Είναι κακὸ πρᾶμα ο πόλεμος, μπαμπά;

— Όταν πολέμας για ν' άρπάξης τίς καραμέλες του Δημητράκη, ο πόλεμος πὸν κάνει είναι κακός. "Όταν πάλι πολέμας για να μην αφήσης να σου πάρη τις δικές σου καραμέλες ο Δημητράκης, ο πόλεμος που κάνεις είναι καλός.

— Γιατί μπαμπά δεν κάνουν πολλές, μα πολλές καραμέλες, να τρώμε ὅλοι και να μην πολεμά-

με να πάρουμε ο ένας του άλλου τίς καραμέλες;

Γελάσαμε ὅλοι. Ο Δημητράκης εἰσήλεψε:

— Εἶσαι σαχλή, της είπε. Οἱ μικροὶ δεν μιλάνε όταν τρώνει! Ἀλλά ή Μίκα δεν έννοούσε να σταματήση:

— Στόν πόλεμο σκοτώνονται ὅλοι.

Η ερώτησις αὐτή δεν έρεσε σέ κανέναν μας. Χωρίς να τὸ θέλω, τὸ μάτι μου έπεσε σπάνω στη μητέρα. Φάνηκε να χαμογελάη περισσότερο από πρὶν.

— Ἀλλά σκοτώνονται κι' ἄλλοι δεν σκοτώνονται, αποκριθῇκε ο πατέρας, με κάποιαν άμηνάνα. Κι' άμέσως έπρόσθεσε με κωμικά σοβαρό τρόπο: Δέ μου λέε, εἰς κυρία, ξέρεις ποῖον έχανε πατέρα τὰ παιδιά τὸν Ζεβεδαίου;!

Αὐτὸ τὸ αστείο τὸ συνήθιζε πολύ συχνά με τη Μίκα ο πατέρας, για να τὴν κάνει γούστο που βασιάνει τὸ μικρὸ της τὸ μυαλούδάκι, χωρίς ποτέ να μωρή ν' αποκριθῇ.

Σήμερα, όμως, ή Μίκα δεν έπροσπάθησε καθόλου να σκεπτή. Χωρίς ν' άπάντηση στόν πατέρα, γύρισε κατά τὸν άδελφό μου τὸ Γιωργό και τὸν ρώτησε:

— Εἰς, Γιωργό, θά σκοτωθῇς; Ο άδελφός μου, που σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα δέ μυλούσε πα-
— ρά για τὸ φαγητό, για τὸ ψωμί,

ΜΕΓΑΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ

(Συνέχεια εκ τὸ προηγούμενου)

Στην πρότασι όμως αὐτή διεφώνησε ο Παπαφλέσσας και πέταξε στή μέση του τραπέζιού μίαν άναφορά που τὴν υπέγραφαν πρόσωπα σε-
— θαστά τὸν Μωρηά και πὸς μέσα σ' αὐτή βεβαιώναν πὸς τάχα ὅλα ήταν έτοιμα, ὅπλα, στρατός, έφόδια και τροφές και πὸς δεν περίμεναν παρά τίς διαταγές του Ἀρχηγού για ν' άρχίσουν τὴν επανάστασι.

Ο Περραιβός δεν άμφισβήτησε τὴν ελκικρινεία του Παπαφλέσσα και τὴν γνησιότητα τών υπογραφών. Οἱ περισσότεροι όμως χύμηναν τότε επάνω στόν Παπαφλέσσα με βρισιές και χειρονομίες. Πρῶτος ο Παπαδόπουλος ζύγωσε κοντά του.

— Παπᾶ, να διαβάξης τὸ Ψαλτήρι σου, κι' αὐτὰ τὰ πράγματα δεν είναι δική σου βουλεύσι. Σὺ λείπεις τριάμιση χρόνια από τὸ Μωρηά, κι' ἐγὼ μονάχα ἑφτά μηνες. Τίποτε δεν είναι αληθινὸ απ' ὅσα γράφει ή άναφορά σου.

Στὸ άκουσμα τών ὕδριστικῶν τούτων λόγων, θέρμησε ο Παπαφλέσσας. Και θά γινόταν μεγαλύτερ' ακόμη έπεισόδιο, αν εκείνη τη στιγμή δεν σήκωνε τὸ ανάστημά του ο Ὑψηλάντης.

Ο πρώτος λόγος που βγήκε από τὰ χεῖλη του, έφερε άμέσως και τὴ σιωπή στην αἰθούσα. Μίλαγε ο Ἀρχηγό! Με λόγια ήρεμα, μετρημένα, τὸς είπε τὸ πόσο κινδύνευε ο άγώνας, αν συνεχίζονταν πάντα έτσι οἱ κουβέντες και οἱ συνεργασίες. Και τὴν ίδια στιγμή ὤρισε τίς αποστολές που θά κατέβαιναν στήν Ἑλλάδα για να ετοιμάσουν τὴν επανάστασι. Τὸν Παπαφλέσσα, που τόσο ζετίλησε τὴν θέρη της ψυχῆς του, τὸν έστειλε σὸ Μωρηά, τὸν Ἀνθίμο Περραιβὸ στή Μάνη, για να συμφιλιώση τοὺς Μανιάτες, και μετὰ να τρέξη να επαναστατήση τὸ Σούλι. Φιληθήκαν ὅλοι σάν άδέρφια και χωριστῶς Ὁ καθένας άκολουθούσε τὸ δρόμο του...

Στὶς εἰκοσιδύο, στίς ἑξή τὰπύγιομα, ήταν φτασμένοι σὰ χεῖλη τὸν Προϋθο. Ἐκεί ο Ὑψηλάντης κοινοστάθηκε. Εἶδε τὰ θάλα νερά τὸν ποταμοῦ, που τρέχανε, ὅλο τρέχανε. Η εικόνα αὐτὴ τοῦ θύμιζε τὸ τρέξιμο τών χρόνων και

ἀρχίσει τοὺς ίδιους άγῶνες και τὸς τοῦ ἄλλου πρόγονοι. Θάκανε τώρα κι' αὐτὸς τὸ ίδιο. "Εδωκε έντολή στόν Γιωργάκη Ὀλμπιό για τὰ ζητήματα της Μολδοβλαχίας και έκανε νέες συνεννοήσεις με τὸν άρχηγὸ τών Σέρβων Ὁθρένοβιτς. Έγραψε γράμματα καινούργια, αληθινές πατριωτικές ὡδές, στοὺς Ἑλληνες άρχηγούς και τοὺς τόνιξε πὸς πρέπει να μείνουν πιστοὶ ως τὸ τέλος, στόν άγῶνα που θαρχίζε σέ λίγο.

Ο Ὀλμπιός έπεισε τὸν Θεόδωρακη Βλαδιμηρέσκο — στρατιωτικὸν άρχηγὸ τῶν Ρουμάνων, και παρασημοφορήμενον στὰ 1806 από τὸν πατέρα του Ὑψηλάντη — να άσπασθῇ τίς ίδιές αὐτές και να υποσχεθῇ τὴν συνεργασία του. Στίς τελευταίες μέρες τὸν Γενάρη έγιναν οἱ ὀριστικές συνεννοήσεις με τὸν ήγεμόνα της Μολδοβλαχίας Μ. Σούτο. Ο ἔρχατος να γίνω ἰδιώτης, είπε στόν Ὑψηλάντη ο Σούτοσ, θάβνει να έλευθερωθῇ ή πατρίδα. Τὴν ίδια πάλι μέρα έστειλε ένα νέο χαιρετιστήριο σάλπισμα στή στρατιωτικὴ ψυχὴ τὸν Μωρηά, τὸν Κολοκοτρώνη.

Ενθουσιώδης ὅπως ήταν ο ίδιος, φρόντιζε τὸν ένθουσιασμό του αὐτὸν να τὸν σκοπεῖ παντού. Και τοῦτο, γιατί γνώριζε καλά πὸς δίχως πίστι και ένθουσιασμό δε ζῶνε ποτέ οἱ ἔθνη, και οὔτε είναι βολετό ν' άναστηθοῦν λαοί. Ο ψυχικὸς λάβες είναι εκείνης που Ισοπεδώνουν τὰ βουνά και στερεώνουν τὰ πέλαγα.

ΠΕΡΝΩΝΤΑΣ ΤΟΝ ΠΡΟΥΘΟ

Στίς εἰκοσι τοῦ Φλεβάρη τοῦ 1821, είχε πάρει τὴν άπόφασί του, μετὰ στίς ἐλπίσους του Καντακουζηνό. Μάνο και Γαρνιάσκου τὴν άπόφασί του, και ὅλοι μαζί φρόντισαν για τίς τελευταίες ετοιμασίες.

Στίς εἰκοσιδύο, στίς ἑξή τὰπύγιομα, ήταν φτασμένοι σὰ χεῖλη τὸν Προϋθο. Ἐκεί ο Ὑψηλάντης κοινοστάθηκε. Εἶδε τὰ θάλα νερά τὸν ποταμοῦ, που τρέχανε, ὅλο τρέχανε. Η εικόνα αὐτὴ τοῦ θύμιζε τὸ τρέξιμο τών χρόνων και

τὸν αἰῶνα. Και για μίά άκόμα φορά σκέφτηκε τὸ μέγεθος του τὸπλήματος. "Επειτα σήκωσε τὸ βλέμμα του ἀπὸ τὰ θάλα νερά και τὸ κάρφωσε κατά τὸν άπειρο. Δάκρυα, που μοιάζανε σάν κόμπο δροσιάς, κλήσαν τότε σὰ μάγουλα ὅλων. Τὴν ίδια όμως στιγμή ο Ὑψηλάντης άνοῖξε τὸ βῆμα του και πέρασε πρῶτος τὸν Προϋθο. Στὴν άλλη μῦναια τὸν έπείριμε ή φρουρά τοῦ ήγεμόνα Σούτοσ. Χαίρετῃσε τὸν πρίγκηπα και τὸν συνώδεψε ἴσια με τὴν πρωτεύουσα. Στίς ὀχτὼ ήταν ὅλοι συγκεντρωμένοι σὸ σπῖτι τοῦ Ἰακωβάκη Ρίζου. Τὸ ίδιο βράδυ κάλεσε τὸν πρόξενο της Ρωσίας και τὸν ὅλως κατηγορηματικά πὸς ο έρχομός του εἶς δεν είχε σκοπὸ τὴν κατάλυσι της ήγεμονίας τοῦ Σούτοσ, αλλά τὴν ὀργάνωσι ταχτικῶν στρατοῦ, και πὸς μ' αὐτὸν σκόπευε να μωρέση να κατέβῃ άγρότερη στήν Ἑλλάδα.

Τὸ ἄλλο πρωί, με τὸ σκάμμα τοῦ ήλιου, ὁψώθηκε σὸ σπῖτι τοῦ Ρίζου ή ἑλληνική σημαία και άνοῖχτηκε βῆλοδ έγγραφῆς ἄεθλοντας. Στίς 24 τοῦ Φλεβάρη εκκοκκώθησαν οἱ δυο πρῶτες προκηρύξεις τοῦ Ὑψηλάντη, που κάλῳσε μέσα σ' αὐτές τὸν Ἑλληναῖο δέ διαδικὴ επανάστασι. Βάνω εἶς ἀπόφαι τὴν σπουδαιότερη:

«Μάχου ὕπερ Πίστews και Πατρίδος! Ὑψήλαντες, ὁ άνδρες Ἑλλήνες! Πρὸ πολλοῦ οἱ λαοὶ της Εὐρώπης πολεμοῦντες ὕπερ τών ἰδίων δικαιωμάτων και έλευθερίας αὐτῶν, μᾶς έπροσκαλοῦν εἰς ἡμῖς. Αὐτοί, καίτοι ὁπωσούν έλευθεροί, έπροσπάθησαν ὅλας δυνάμεις να αὐθῆσῃσι τὴν έλευθερίαν και δι' αὐτῆς πάσαν αὐτῶν τὴν εὐδαιμονίαν.

«Οἱ άδελφοί μας και φίλοι είναι πανταχοῦ Κρηται. Οἱ Σέρβοι, οἱ Σουλιῶται και ὅλη ή Ἥπειρος ὀπλοφοροῦντες μᾶς περιμένουν. Ἀς ένωθῶμεν λοιπὸν με ένθουσιασμόν! Η Πατρίς μᾶς προσκαλεῖ.

«Η Εὐρώπη, προσπλάνουσα τοὺς ὀφθαλμούς της πρὸς ἡμᾶς, άπορεῖ διὰ τὴν άκίνησίαν μας. Ἀς άνητῆσῃσι λοιπὸν ὅλα τὰ ὅρη της Ἑλλάδος από τὸν ήχον της πολεμικῆς μας σάλπιγγος, και αἱ κοιλιάδες από τὴν τρομερῶν κλαγγῇ τών άρμάτων μας. Η Εὐρώπη θέλει θαυμάσει τὰς άδραγαθίας μας: οἱ δέ τυράννοι ἡμῶν, τρέμοντας και άχρὸι, θέλουνι φύγει απ' έμπροσθέν μας.

«Οἱ φωτισμένοι λαοὶ της Εὐρώπης ένασכולοῦνται εἰς τὴν άποκατάστασιν της ἰδίας εὐδαιμονίας, και, πλήρεις ευγνωμοσύνης διὰ τὰς πρὸς αὐτοὺς τὸν προπατόρων μας εὐεργεσίας, έπιθυμοῦσι τὴν έλευθερίαν της Ἑλλάδος.

(Ακολουθεῖ)

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ ΣΤΟ ΥΨΩΜΑ Χ

Το χιόνι άρχισε νά πέφτει πιό πυκνό. Τά πρινάρια τής πλαγιάς και τὰ βράχια φαίνονταν σάν πελώρια ζαχαρωτά με παράξενα σχήματα, κάτασπρα κι' άφράτα. Σάν μιὰ ιεροσουλιά ξεσχίζαν τήν ήρεμία του αϊθέρα τών κανονιών οι κρότοι. Οι έκρήξεις τών δίδων άνοιγαν ρήγματα άσχημίας στήν πάλ-λευκη βιθλική ώραιότητα. Οι θόρυβοι άκούονταν τώρα μουντοί μέσα από τὰ χιονοπέταλα που τρελλά στροβιλίζαν. Σάν νά είχε βάλει ένα πελώριο χέρι σολντίνο στο άπαισιο βιολί. Θάρρεις πώς κάποιο καλόβουλο πνεύμα θέλησε γιά λίγο νά ξεκουράση τὸ ὕψωμα Χ.

Άγωνίζονταν, αὐτοί λίγοι, ένας λό-χος, έναντι σ' ένα σύνταγμα έχθρικό προσπαθώντας νά τὸ κατακυλιούσαν από τήν άλλη μεριά τοῦ βουνού. Αὐ-τό έπρεπε νά επιτύχη με κάθε θυσία. Καί ή θυσία γινόταν πρόθυμα, άκού-ραστα, υπεράνθρωπα.

Στερνά από εξαντλητική πορεία πή-ρανε τή θέσι τους οι τετρακόσιοι αὐ-τοί άνδρες γιά μάχη. Σκαρφάλωναν, τσακίζονταν. Δέν τους έμελλε. Πολλοί έμειναν ξυπόλητοι. Προχωρούσαν. "Ε-μειναν νηστικοί. Τραγουδοῦσαν. "Εδε-ρονταν από τὸ έχθρικό κανόνι.

Μέσα σέ μιὰ μισογκρεμισμένη στά-νη έμενε ή Διοίκρη τοῦ τάγματος. Τὸ χιόνι μπαίνοντας από τὸ άνοιγμα είχε γεμίσει τὸ μισό χωρό. Κι' ὁ άγέ-ρας φυσούσε τώρα πιό δυναμωμένα.

Γονατισμένος στο νοτισμένο χῶμα ένας νεαρός λοχίας, μόλις είκοσι τρι-ών χρονών παιδί, προσπαθοῦσε νά πάρ-η γιά εκατοστή φορά τὸν πιό κοντινό σταθμό άνεφοδιασμοῦ στο τηλεφώνω, πού ήτανε στήμενο πάνω σ' ένα κού-τσουρο. Χτυπᾷ και ξαναχτυπᾷ, μά κα-νείς δέν άπαντά. Είχανε κοπή τὰ τη-λεφωνικά σύρματα. Σ' αὐτή τή σκέψη ὁ νεαρός λοχίας ανατριχιάζει.

Τή στιγμή εκείνη πηδᾷ από τὸν γκρεμισμένο τοίχο ὁ λοχαγός. Τὰ μά-τια του ήτανε φλογισμένα και βαθιά μέσα στις κόγχες. Τὸ άριστερό του χέ-ρι δεμένο μέσα σ' ένα λερὸ και ὕγρον έπίδεσμο.

Αδύνατος και ψηλὸς χάνονταν μέσα στήν πλατεία του μαντύα:

«Τί έκανες Βρανᾷ, δέν έπέτυχες τίποτα;» ρωτᾷ με μεγάλη άγωνία.

«Τίποτα, λοχαγέ μου. Φαίνεται πὼς είναι κομμένα τὰ σύρματα».

Με τήν άπάντησι αὐτή σάν νά κατα-βλήθηκε ἀκόμα πιό πολύ ὁ λοχαγός. Μέσα στὰ αέζυρια από πολλές μέρες γένεια και τὰ άκοπα μαλλιά του φαί-νονταν τώρα πολύ κουρασμένος. Στά-θηκε γιά μιὰ στιγμή άκουμπώντας στὸν τοίχο και με τὸ δεξί του χέρι έ-σπρωξε τὸ κράνος πού τὸν έσφιγγε τόσο αὐτή τή στιγμή.

«Νά σοῦ προσφέρουν τὰ παιδιά ή-ρωϊκά τή ζωή τους, νά σοῦ χαρίζουν τὸ αἷμα τους και νά μὴν μπορῆς νά τους δώσης οὔτε ψωμί καν!» μονολο-γοῦσε άπελπισμένος.

Πήγαινε κι' έρχότανε μέσα στή στά-νη και τὰ καρφιά τής αρβύλας του

χτυποῦσαν, σάν πεισματωμένα, ὑπόκω-φα κάτω στο χῶμα.

Στάθηκε άπτομα μπροστά στο λο-χία. "Ηρθε πολύ κοντὰ στο πρόσωπό-του, τόσο κοντὰ πού ὁ νέος φοβισμέ-νος άποτραβήχτηκε. Μέσα στὰ μάτια τοῦ λοχαγοῦ έτρεμε κάτι σάν άρχή τρέλλας.

«Βρανᾷ, εἶσαι ένας άνίκανος, έ-νας αδιαφόρετος... ένας... Δέν μπο-ρεῖς νά εἰδοποιήσης πουθενά νά μᾶς φέρουνε ψωμί...».

Τὸν τίνανε από τὸν ὦμο με τὸ γερό του χέρι και πρόσθεσε:

«Δέν αξίζει πεντάρα! Αὐτὸ τὸ πρῶτό χάθηκες ἔδωνα μέσα και κάνεις μιὰ τρύπα στο νερό. Ὁ τηλεγραφητής μας ήτανε άξιος. Καλὰ τὸ ἔλεγα ἐγὼ νά προσφάγεται... Έσύ...» έκανε με κάποια περιφρόνησι.

«Μὰ τί φταίω ἐγώ, λοχαγέ μου; Εἶναι κομμένα τὰ σύρματα σᾶς εἶ-πα» εἶπε με λύπη ὁ νεαρός λοχίας.

Πάλι βάδιζε άπάνω κάτω ὁ λοχαγός σάν σκλαβωμένο θηρίο μέσα στο κλου-δί του. Είχε τὸ κεφάλι του σκυμμένο Μόνο οι σπασμωδικές κινήσεις τών φρυδιών του έδειχναν πὼς ζητοῦσε νά βρῇ μιὰ διέξοδο.

"Ητανε ή τετάρτη μέρα πού πολε-μοῦσε με τούς άνδρες του πάνω σέ κεί-νο τὸ ὕψωμα. Είχανε σκαλώσει σάν τὰ κατσίκια στὰ άπόκρηνα εκείνα βρά-χια και καμιά εφοδιοποιητὴ δέν μπο-ρούσε νά τους φτάση. Καί ὁμως σπι-θαμῇ δέν ὑποχωροῦσαν από τὸ σκοπό-τους. Διεκδικοῦσαν με άπίστευτο πεί-σμα τήν ιερή εκείνη γῆ, τόσο φτωχιά, ὅσο κι' άκαρπη. Θὰ τῷ παίρναν τὸ ὕ-ψωμα κι' ὁ κόσμος ἄν χαλούσε. "Ητα-νε πιά κοντὰ στή νίκη. Αὐπὼς ὁμως ὁ λοχαγός άρχισε νά φοβάται γιατί οι άνδρες του δέν μποροῦσαν νά μείνουν παραπάνω νηστικοί. Δέν ήτανε τρομε-ρὸ νά χάσουν τή νίκη από εξάντλησι, από έλλειψι τροφῆς;

Τὸ τηλεφώνό τους από χθές δέν μπο-ρούσε νά τους συνδέση με κανένα σταθμό άνεφοδιασμοῦ και ὁ τηλεγρα-φητής από χθές ήτανε νεκρός.

Τὸ σκοτάδι είχε γεμίσει τή στάνη και μόνο τὸ κομμάτι πού ήτανε στρω-μένο με χιόνι ξεχώριζε φεγγερό μέσα στή μαυρίλα. Τὰ πολυθῶλα λίγο μα-κρύτερα εξακολουθοῦσαν τὸ μουντό σκοπὸ τους. Καί κάποιο βαρὺ κανόνι τοὺς κρατοῦσε τὸ μπᾶσο. Ὁ αντίλα-λὸς τους πηδοῦσε από κορφή σέ κορφή κάνοντας μιὰ άπαίσια, γεμάτη παρα-φώνιες, συναυλία.

Μιὰ στιγμή μέσα στή σιωπή ὁ λο-χαγός πετάχτηκε άλαφιασμένος εκεί πού παρακολουθοῦσε τή μάχη.

«Σώπασε ή μεγάλη τους γουρού-να: Τήν πετύχαμε, φαίνεται, ξεφώνισε.

» Βρανᾷ, εἶσαι ἀκόμα ἔδω; "Ανα-ψε τὸ σπαρματόετο. Βρανᾷ, πρέπει νά βροῦμε ψωμί. Τώρα μάλιστα πού κλεί-σαμε και τὸ στόμα τής γουρούνας τών Ἰταλῶν. "Ελα μὴ μοῦ κρατᾷς κάκια, Βρανᾷ, εἶπε σάν παιδί. Σέρῳ πὼς εἶ-σαι έξοχος στρατιώτης. Μὰ χρειαζό-μαστε ψωμί... Ψωμί και παπούτσια γιά νά πάμε μπροσ...»

"Ενα τρίξιμο σπέρτου άκούστηκε.

"Η στάνη φωτίστηκε θαμπᾷ. Ὁ λοχα-γός έρριξε μιὰ άπέλπιδη ματιά γύρω του σάν νά ζητοῦσε κι' από τ' άψυχα βοήθεια. Τὸ βλέμμα του στάθηκε πά-νω σ' ένα ήμερολόγιο πού κρεμοῦσε σέ κάθε σταθμὸ πού κάνανε ὁ τηλε-γραφητής. Δέν ήθελε, λέει, νά χάση τίς μέρες γιατί ή κάθε μιὰ τώρα ήτανε και μιὰ μεγάλη ιστορία.

«Βρανᾷ, φώναζε σάν πληγωμένος ὁ λοχαγός. Αὐριο εἶναι πρωτοχρονιά. Καί τὰ παιδιά θὰ μείνουν χωρίς πῆτ-τα» πρόσθεσε σέ λίγο με πίκρα...

Ὁ νέος λοχίας έκανε ζοφερές σκέ-ψεις γιά τὸ λοχαγό του. Φαίνεται πὼς από τήν πολλήν ένταση άρχισε νά σα-λεύη τὸ μυαλό του, συλλογίζονταν. «Εμεῖς δέν έχουμε μπουκιά ξεροκόμ-ματο κι' αὐτὸς μιλά γιά πῆττα...»

Βλέπει ξάφνου τὸν λοχαγό του νά ὁρμᾷ σέ μιὰ γωνιά τής στάνης και νά τραβᾷ μιὰ μαύρη κασετίνα πού ήτανε εκεί άκουμπημένη. Νευρικά και σπα-σμωδικὰ τή φέρνει κοντὰ στο φῶς και τήν άνοίγει.

«Και νά μὴν τὸ βάλη ὁ νοῦς μου δλόκληρη τή μέρα σήμερα... "Ας δο-κιμάσουμε και μ' αὐτὸ τὸ κοuti...»

Τὸ σπανὸ φῶς έπεφτε πάνω στις λυ-χνίες τοῦ έσωτερικοῦ τοῦ φορητοῦ ά-συρμάτου κι' ανταύγιζε μέσα στὰ συ-ρετώδικα μάτια τοῦ αξιωματικοῦ.

«Τόσο λίγο μπορῶ. Δόξα νάχη ὁ Θεός. Γιά νά περάσω τήν ὥρα μου δο-κίμασα κάποια φορά». Έξήτασε τὰ ξηρὰ στοιχεία. "Επιασε τὸ χειριστή-ριο και με τρεμάμενα χέρια έδινε στο άπειρο: Τάκ τάκ τικ τάκ... τικ τάκ τάκ... γεμίσε ή στάνη με τὸ ρυθμικό ήχο. Έδῶ λόγος τάδε... ὕψωμα τά-δε... Ψωμί και παπούτσια... ψωμί και παπούτσια... Καί με τή ψυχή στο στόμα, με τήν άγωνία στὰ μάτια έδινε και ξανάδινε τή μικρή αὐτή φρά-σι, πού κάθε φορά λές άνέβαινε φλο-γισμένη από τήν καρδιά του καίγον-τας και ξηραίνοντας τὰ χεῖλη του... *

Τὸ χωριὸ είχε πολὺ νωρίς συμμα-ζεῦτῃ. Οι πόρτες είχαν διπλωμαπαρ-ωθῇ. Ὁ βοριάς και τὸ χιονόνερο ἔξω εὐ-ράφιζαν τήν πλαγιά. Οι χωριάτες γύ-ρω στὰ τζάκια με τὰ χοντρά τὰ κού-τσουρα, μιλοῦσαν γιά τὸν πόλεμο, γιά τὰ βάσανά τους, γιά τὰ γίδια τους, γιά τὰ παιδιά τους. "Ητανε πικραμένοι και πεισματωμένοι τόσο έναντι στὸν ἄ-τιμο και έπίβουλο έχθρό, πού τοὺς ρή-μαζε με τὸν τρόπο πού ήξερε ὁ Ἰ-ταλὸς τή γῆ τους, τήν ποτισμένη με τὸ αἷμα τους, τή ζυμωμένη με τὸν ἱ-δρῶτα τους.

Τὰ σπίτια, τὰ χαμόσπιτα μοσκοβο-λοῦσαν κανέλλα και καρεφύλλι, φρέ-σκια μπομπότα και μέλι. "Ητανε χρο-νιάρια μέρα, παραμονή πρωτοχρονιάς. Ὁ πόλεμος είχε μπῆ ξαφνικὸς στήν ὀρεινή χώρα, μά δέν μπόρεσε νά διώξη και τὸ ἔθιμο. "Η βασιλόπηττα περί-μενε φρεσκοψημένη πάνω στο χοντρο-φκιασμένο χωριάτικο τραπέζι με τὸ χρυσὸ φλουράκι στή μέση. Αὐριο ὕστε-ρα από τήν έκκλησία θάκοθαν ὅλες οι φαμίλιες τοῦ χωριοῦ τήν πῆττα. Τὸ πρῶτο κομμάτι τής Μεγαλόχαρης.

Η ΣΕΛΙΣ

Νέο κορίτσι

✱

Ο ΧΡΟΝΟΣ ΤΗΣ ΔΟΞΑΣ

✱

Νέο κορίτσι,

Άγαπητή μου Φα-
λαγγίτισσα.

Υπάρχουν στή ζωή τών λαῶν — πού είναι βέβαια εκατοντάδες και χιλιάδες χρόνια — ἔτη ήσυχα και ή-ρεμα, ἔτη πού πέφτουν ά-θόρυθα στήν κλεψύδρα τοῦ καιροῦ, πού περνοῦν χωρίς νά αφήνουν ίχνη οὔτε στή μνήμη, οὔτε στήν ιστορία. Κι' άλλα πάλι πού με άνε-ξίτηλο κοντύλι γράφονται στὰ βιβλία τών αἰώνων. Τὰ ἔτη αὐτὰ αποτελοῦν στα-θμούς και κόμβους, ὀρη-τήρια και άφετηρίες γιά τίς μελλούμενες γενεές. Κάτι τέτοιο είναι και θὰ είναι εἰς αἶωνα τὸν άπαν-τα γιά τή φυλή μας τὸ 1941. Πρίδς νά τὸ πιστεῦ-ποτε πὼς θὰ ξαναζήσουν πάλι εκείνες οι παλῆς ἔν-δοξες χρονολογίες γιά νά συνδεθοῦν ἄρρηκτα με τὸ σήμερα; Εκείνες οι μεγά-λες και τρανές ξεχώρισαν μέσα από τὸν πλῆθος τών ἑτῶν και μόνουν με άσθη-στα γράμματα γραμμένες

στήν ψυχή τών γενεῶν τής φυλῆς μας. Τότες χαρά-χτηκαν οι περιφάνει-τι-τλοι εὐγενείας τοῦ Ἑλλη-νικοῦ λαοῦ πού έγιναν πολιτι-σμοῦ διδάγματα και τεκμή-ρια ὅχι μονάχα τοῦ Ἑλλη-νικοῦ λαοῦ παρά τής άν-θρωπότητας ὁλόκληρης.

Τὸ 1941 θὰ μπορῇ νά σταθῇ πλάι στήν πιό ένδο-ξη τής ἑλληνικής ιστορίας χρονολογία. Ἄρρηκτα συν-δεδεμένο με τὸ ὄνομα Ἑ-κείνου, πού ήξερε νά φυ-λάξη τήν πιό μεγάλη αξία ἑνὸς ἔθνους, τήν Τιμή, θὰ φωτίξη με τὸ αἰώνιος λάμ-πον φῶς του τοὺς κόσμους.

Τὸ 1941 γιά τή φυλή μας θάνα ὁ χρόνος τής Τιμῆς, τής Νίκης και τής Δόξας. Γιατί είναι γραμμένο τὸν χρόνο αὐτὸ νά ἐξελιχθοῦν ὅλες τής φυλῆς μας οι ἄ-ρετές και νά στηθοῦν ὅλα τὰ τρόπαια πού μπορεῖ νά στήση ένας λαὸς γεμάτος περηφάνεια, αὐτοθυσία, και αὐτοπεποίθησι. Ποιὸς από μᾶς δέν νοιώθει μεγαλωμέ-νον τὸν ἑαυτὸ του σ' αὐτόν

τὸν χρόνο; Ξαφνικά οι Ἄρχηγοί μας έγιναν Τιτά-νες στή σκέψη, οι πολίτες γίγαντες στήν αὐτοθυσία, οι στρατιῶτες μας Ἡρα-κλῆδες, Θεοί και ήμίθεοι, οι γυναῖκες μας Σπαρτιά-τισσες. Τὰ παιδιά άνδρωθη-καν και τὰ βυζανιάρικα πέ-ταξαν τίς βυζάχτρες στήν ἄκρη και ζήτησαν νά βοη-θήσουν. Οι γέροι άπόχτη-σαν ανανάντεχες δυνάμεις κι' οι ἄρρωστοι πετάχτηκαν γεροί από τὰ κρεβάτια τους.

"Ολα αὐτὰ ἄν μᾶς τά-λεγε κανεῖς τήν περασμένη πρωτοχρονιά θὰ τὸν ὀνομά-ζαμε φαντασιοκόπο και θὰ τὸν εἰρωνεύομαστε. Τώρα ἔ-φτασε μονάχα μιὰ φωνή Ἐκείνου, τοῦ Ἄρχηγοῦ μας, πού μᾶς ἔλεγε: ή Πα-τρίδα βρίσκεται σέ κίνδυνο. Καί τιναχτήκαμε, ταραχτή-καμε, άνανήψαμε και ξεκι-νήσαμε. Ξεκινήσαμε με γε-μάτα τὰ χέρια δῶρα, δῶρα πολυτίμα: τήν στοργή μας, τήν εργασία μας, τήν ήυ-χία μας, τήν περιουσία μας,

τή ζωή μας, τὸ αἷμα μας. "Ο,τι μᾶς ζητήση θὰ τὸ δώσουμε. "Ο,τι απαιτήση ή δόξα τής θὰ τὸ προσφέ-ρουμε. Ξεκινήσαμε και γο-νατίσαμε στο βωμό τής. "Ετσι θὰ μόνουμε σέ στάσι προσφοράς και θυσίας ὡς πού νά σταθῇ ή Πατρίδα πανένδοξη και περιλαμπρη, πού νά θαμδῶση τὸν κό-σμο πάνω σ' αὐτόν τὸν βω-μό πού ρίξαμε γύρω του τήν καρδιά μας και τήν ψυ-χή μας.

Τὸ 1941 δέν είναι μιὰ συνηθισμένη χρονολογία. Ἄς τήν γράφουμε από τώ-ρα με δέος. Ἄς τήν προ-φέρουμε με θαυμασμό. Ἄς τήν αναφέρουμε με κατάνυ-ξι. Τὸ 1941 θὰ αποτελῇ τήν άνωτάτη ἐξέλιξι και έντασι τών φυλετικῶν μας ἀρετῶν. Στὸ 1941 είναι βέβαιο πὼς θὰ μπορέσουμε ὅλοι μας νά ξεπεράσουμε τοὺς ἑαυτοὺς μας. Μαζί του θὰ μποῦμε ὅλοι, ὅσοι ζοῦμε τώρα, ἀ-πό τὸν άνώτατο Ἄρχηγὸ ὡς τὸν μικρότερο πολίτη, στήν άθανασία.

Σ. Καρ.

Στερνά με τή σειρά τοῦ άφέντη, τής κυρᾶς, τοῦ παιδιοῦ πού είναι στο μέ-τωπο κι' ὁλων ἄν με τήν ἀράδα.

Κι' ἐνῷ οι άπλοϊκές εκείνες ψυχές παρακαλοῦσαν τὸν Μεγαλοδύναμο στήν βραδινή προσευχή τους νά χα-ρίξη δύναμι στὰ παλληκάρια μας γιά νά νικήσουν τὸν ἄτιμο, τὸν φαντασμέ-νο Ἰταλὸ, άκουσαν ξαφνικά τήν καμ-πάνα τοῦ χωριοῦ νά χτυπᾷ βιαστικά καλῶντας τους.

Κάτι ήθελε νά τοὺς πῇ ὁ παπᾶς. Κάτι βιαστικό, πού δέν δεχόταν ανα-βολή. Τὸ κατάλαβαν από τὸν ἄχο τής καμπάνας. "Ηξεραν αὐτοί ὅλες τίς φωνές τής γιατί συχνά τοὺς μι-λοῦσε. Κι' άρχισαν νά τὴν ἀκούουν στο χιονόνερο και στο σκοτάδι πρὸς τή χαμηλή έκκλησοῦλα τους.

Μά δέν ήτανε μοναχὸς ὁ παπᾶς πού τοὺς μίλησε. "Ητανε μαζί του κι' ὁ τη-λεγραφητής τοῦ χωριοῦ. Κι' οι χωριά-τες άκούγαν με τὰ μάτια ὀρθάνοιχτα και τίς καρδιές πιό άνοιχτές κάτω από τὸ μελιχρὸ φῶς μιᾶς κίτρινης λαμπά-δας. Τὰ θλιμμένα χλωμά γύρω πρό-σωπα τής Παναγίας και τών άλλων ἁγίων ζοῦσαν κι' εκείνα τή λαχτάρᾳ τους.

«Ψωμί και παπούτσια, άκούστηκε μιὰ φωνή άπελπισμένη από τὰ σύννε-φα» ἔλεγε ὁ τηλεγραφητής.

Και οι χωριάτες δέν περίμεναν ν' ά-κούσουν τὸ τέλος. Τράβηξαν λαχανα-σμένοι στὰ σπῆτια τους. Πήρανε τίς βα-σιλόπηττες πού μοχοβολοῦσαν κα-νέλλα και καρεφύλλι, γεμίσαν κοφι-νια από μπομπότες φρεσκοψημένες, έρριξαν μέσα ὅ,τι άλλο γιορτάσιμο είχανε. Ξυπολήθηκαν οι ἴδιοι, ἔδωσαν και τὰ παπούτσια τους και φόρτωσαν τίς γυναῖκες τους. Αὐτές με τήν ὀ-δηγία τοῦ πρωτογεροῦ τοῦ χωριοῦ τράβηξαν μέσα στο χιονόνερο και στο σκοτάδι πρὸς τήν κορυφή, πού τοὺς εἶπε ὁ τηλεγραφητής.

Πέρασαν μονοπάτια και κακοτοπιές, γκρεμνοὺς και χαντάκια γεμισμένα με χιόνι, δάρθθηκαν από τὸν άγέρα και τήν βροχή. Τὰ βαθιά χαράματα άντάμα-σαν τὸ λόχο πού νηστικός έτοιμάζον-ταν νά ξαναρχίσουν πάλι τή μάχη.

Ὁ γέρος τοῦ χωριοῦ εἶδε μόλις μπῆκε τὸν αξιωματικὸ άπελπισμένο νά ἱδρώνη και νά άγωνιά ἀκόμα πάνω στο χειριστήριο τοῦ τηλεγράφου ἐκ-πέμποντας σέ ὅλες τίς διευθύνσεις τὸ στερεότυπο: Λόχος τάδε... Ὑψωμα τάδε... Ψωμί και παπούτσια...

Σάστισε σάν εἶδε τίς χωριάτισσες νά μπαίνουν σέ άτέλειωτη σειρά και νά αποθέτουν σιωπηλές τὰ κοφίνια τους γεμίζοντας τή στάνη. Μιὰ άπερί-γραπτη χαρά άπλώθηκε στο πρόσωπό

του. Ἀγκάλιασε τὸ γέρο χωριάτη, πού στέκονταν μπροστά του και τὸν φίλησε. Γύρισε από τήν άλλη μεριά και με τὸν άστροφο τής παλάμης του σφόνγισε τὸ δεξί του μάτι πού θό-λωσε.

«Βρανᾷ, εἶπε στο λοχία του δείχνον-τας τὸ γέρο με τή μακρὰ γενειάδα, Ἅγιος Βασίλης έρχεται με δῶρα φορ-τωμένος. Τὰ παιδιά μας σήμερα θά-χουν ψωμί και παπούτσια...»

«Και πῆττες άφεντικό και μέλι κι' ὅ,τι άλλο μᾶς αφήκαν αὐτοί οι άν-τίχριστοι...» εἶπε ὁ γέρος ὅλο κι' ά-ραδιάζοντας κοφίνια στήν άπλα τής στάνης.

Τὸ χωριὸ εκείνο, τὸ μικρὸ και ἄση-μο, πού οὔτε τ' ὄνομα του δέν γράφε-ται στο χάρτη, έχει άποκτήσει τὸν τί-τλο τής πιό μεγάλης τιμῆς και εὐγε-νείας πιστοποιώντας τήν τρισευγενική καταγωγή του. Κρατεῖ ένα γράμμα τοῦ λοχαγοῦ, πού μιὰ μέρα θὰ κοριν-ζωῇ και θὰ μπῇ πλάι στῆς Πανα-γίας τὸ κόνισμα.

«Ὁ λόγος τάδε, τοῦ τάδε τάνυμάτος θὰ εὐγνωμονῇ γιά πάντα τοὺς κατοί-κους τοῦ χωριοῦ Χ. Τὸν ἔσωσαν από τήν πείνα. Τὸν βοήθησαν στή νίκη».

Σ. Καρ.

Για να μαθαίνετε

Αίνιγμα

Παιδί της γης είμαι κι' εγώ
με πούλησε ο πατέρας μου
και κείνος πού μ' αγόρασε
μούκοψε το κεφάλι μου
μού έβγαλε τα ρούχα μου
και κεί πού με κομμάτιαζε
κλαίγανε τα μάτια του.

Τί είναι;

M. N.

Τρίγωνον

***** 1η σειρά: 'Αν-
***** δρικόν, έπα γ-
***** γελμα, 2α σει-
***** ρά: Είς αυτήν
*** παλουντάι ελα
** τα είδη τροφι-
* μων (γεν). 3η
σειρά: 'Ομιλία, 4η σειρά:
Σήκωσε (καθ.) 5η σειρά:
Λέξεις από περίφημον οπαρ-
τιατικήν φράσιν, 6η σειρά:
Προτρεπτικόν, 7η σειρά:
Σύμφωνον.

Και καθέτως τα ίδια.
ΑΓΓ. Ν. ΜΟΣΧΟΣ

'Ελλιποσύμφωνον

ΕΥΙΕ—Ο—ΕΗ—ΑΙ—ΗΕ—
Ο—ΑΙ

Μεταξύ των ανωτέρω φω-
νηέντων να τοποθετηθούν
τά κατάλληλα σύμφωνα ώ-
στε να αναγνωσθή μια λαί-
κη παροιμία.

Σ. Γ. ΧΑΛΑΣ

Συλλαβόγριφος

Τρία σύμφωνα αν πάρω
και ταβάλω στη σειρά
τότ' ένα γλυκό ζουμί
θα προβάλει μια χαρά.

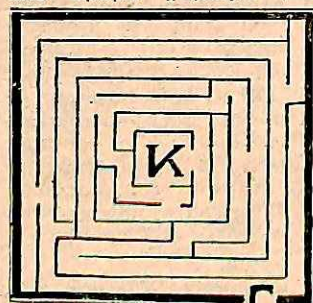
Ο. ΑΛΕΤΡΑΣ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 11ου ΦΥΛΛΟΥ

Μαγ. εικόνα: 'Η υπηρέτρια
φαίνεται αν κάμει την ά-
ριστερά πλευρά της εικόνας. Το
σώμα της αποτελείται από τα σα-
νίδια της όροφης και το κεφάλι
της είναι στο κρανίο του κυρίου
της.
Σταυρολέξον: 'Ορι-
ζοντίως: 1 Κ, 2 Άλς, 3 Έριον, 4
'Ανίας, 5 βία—σς, 6 μάτ—
σα—Ρός, 7 'Σιδηρόκαυτρον, 8
σής—νέα—Ε.Ο.Ν., 9 Νίς—δός,
10 σωβάρς, 11 νόος, 12 άμψ,
13 Α. Καθέτως: 1 Σ, 2 μίς, 3
βάδην, 4 ατήσις, 5 ένα—σόν, 6
άρα—τον—βώ, 7 κλινωσκέπα-
σμα, 8 σόι—ΑΑΑ—ροή, 9 ΝΑΣ
—δός, 10 σφύρτις, 11 σόρος, 12
σόν, 13 Ν. Μαγικόν γράμ-
μα: άρμα, νομός, μόλος, μόνος,
μαύρα, άμα. 'Ακροστιχίς:
Μαυσαλία (Μάρκος, 'Αθήναι, Σα-
νός, Σουηδία, 'Αετός, Λέσθος, 'Ι-
ωάννης, 'Αρκαδία). Γεωγρα-
φική ακροστιχίς: 'Ισπα-
νία ('Ιταλία), Σαρωνικός, Πά-
τραι, 'Αλεξάνδρεια, Νάξος, 'Ιό-
νιον, 'Αλγερία). Τρίγωνον:
Σύρος, υίος, ροή, άς, Σ. Κρυ-
πτογραφικόν: Τηλεγράφος,
Τάφος, Φάρος, Γήρας, Γαλή, 'Η-
ρα, Φόρος. Γρίφος: Μηδενί
συμφωνάν όνειδίσης.

Λαβύρινθος

'Ακουμπήστε την άκρη
του μολυβιού σας στο Κ
και κοιτάξτε το δείκτη του
ρολογιού σας πού μετρά
τά δευτερόλεπτα. 'Επειτα
δίχως να περάσετε από
μαύρη γραμμή, δίχως να
γυρίσετε πίσω και χωρίς
να περάσετε δυο φορές τον
ίδιο δρόμο χαράξτε μια

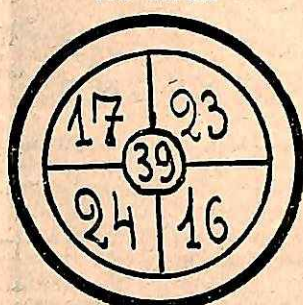

γραμμή από το Κ ως το Γ.
'Αν το καταφέρετε χωρίς
λάθος σε 10' το πολύ εί-
στε ικανώτατος.

'Αν χρειασθήτε λιγώτε-
ρα δευτερόλεπτα από το
20 μέτριος, από 20 - 40 άδέ-
ξιος, κι' αν περισσότερο ά-
πό 40 καλά θα κάνετε να
μη μπαίνετε μόνος ποτέ σε
καμμία σπηλιά για να την
έξερευνήσετε...

ΜΗΝΑΣ ΜΑΤΣΑΚΗΣ

100 πόντοι

Στο σχέδιο βλέπετε πέν-
τε αριθμούς: 17, 23, 24,
16 και 39.

'Ενας κύριος, εξασκού-
μενος στη σκοποβολή, με
στόχον τον πίνακα αυτό,
κατώρθωσε με έξη βέλη να
κάνη 100 πόντους.

Μπορείτε να βρήτε πώς έ-
πέτυχε το αποτέλεσμα αυτό;

Κρυπτογραφικόν

1234156786940 = Πόλις
69915241 = Κράτος
152360 = Νήσος
78860 = Ζών
2370 = Δένδρον
5160 = 'Ιερ. πό-
λις
896465 = Πλέει
8670 = Μέλος του
σώματος

Β. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΑΙ ΛΙΓΗ

ΕΜΠΡΟΣ ΒΑΘΥ ΚΑΙ ΠΙΣΩ
ΡΕΜΑ...

— Ψηλά τα χέρια, γιατί στην
ανάψα!...

Τα κάλλαντα του 1941

Καλήν ημέρα 'Ελληνες
ό Γιάννης διατάσσει
να δώσουμε άπάντησι
με λόγους εις τον Γκράτσι.

Κλωτσο και βρόντο, καρ-
[παζία
δπως σ' αυτούς ταιριάζει
να μάθη και ο Ντοϋτσε
[τους
έμας να μη πειράζει.

Τώρα τραβά τις τρίχες του
ό γάϊδαρος της Ρώμης
κι' άπ' το πολύ του το κακό
γίνεται θηριώδης.

Γιατί πολλά φοβήθηκε
διά την 'Ιταλία
μή του την πάρη ό τσολιάς
και χάση την αξία.

Χρόνια πολλά του Βασιλιά
να ζήσουν οι φαντάροι
να τά χιλιάση ό Μεταξάς
κι' οι σύμμαχοί μας 'Αγ-
[γλοι.

Πώς ήταν δυνατόν;

Στόν στρατώνα:
'Ο λοχίας κάνει γυμνάσια
στούς στρατιώτες και δια-
τάζει:
— Σηκώστε το δεξί σας
πόδι!

'Ολα τά δεξιά πόδια ση-
κώνονται, αλλά ένας κου-
τός σήκωσε το άριστερό.

'Ο λοχίας βλέποντας το
άριστερό πόδι του κουτού
σηκωμένο και ένα δεξί πό-
δι πού ήταν του πλαινού
του, φωνάζει:

— Ποιός βλάκας είναι αυ-
τός πού σήκωσε και τά δυο
του πόδια μαζί;

Δυσκολεύονται

ΕΝΘΥΜΙΑ

Πώς να την έβλεπαν;

Δύο περιηγηται άνεθα-
σμένοι επάνω στην 'Ακρό-
πολι, θαυμάζουν το πανό-
ραμα των 'Αθηνών.

— Βλέπεις, εκεί κάτω,
λέει ό ένας, είναι ό Λυκα-
θητός. 'Από κεί είναι το
Μνημείον του Φιλοπάππου;
έκει οι στήλες του 'Ολυμ-
πίου Διός, εκεί το Στάδι-
ον... 'Αλλά περιεργο πρᾶ-
μα... Δεν βλέπω την 'Α-
κρόπολι πουθενά...

Τα δόντια

'Η μαμά: 'Ελενίτσα, εί-
σαι πολύ κακοχτενισμένη
σήμερα!

'Η 'Ελενίτσα: Μά τι
να κάνω, μαμά, άφου σή-
μερα είχε τόσο κρύο...

'Η μαμά: Και τί σχέσι
έχει το χτένισμά σου με το
κρύο;

'Η 'Ελενίτσα: Πώς
δεν έχει σχέσι, άφου σήμε-
ρα πήγα να χτενιστώ και
έτρεμαν τά δόντια της χτέ-
νας μου;

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

Ο ΚΟΚΟΡΑΣ ΤΟΥ ΓΕΡΟΥ

'Ηταν μια φορά ένας γέρος και
μια γρηά. 'Η γρηά είχε μια κόττα,
ό γέρος ένα κόκορα. 'Η κόττα γεν-
νούσε από κανένα αυγό, κι' έτρωγε
ή γρηά αυγά. 'Ο γέρος είχε τον κό-
κορα και λαλούσε. Μια μέρα της
λέει ό γέρος:

— Δός μου ένα αυγό.
— Δέ σου δίνω, του λέει, αυγό, για-
τι όταν λαλή ό κόκορας, έσύ, γέρο,
καμαρώνεις.

'Ο γέρος πείσωσε και πήρε ένα
ξύλο και τσάκισε το ποδάρι του κό-
κορα.

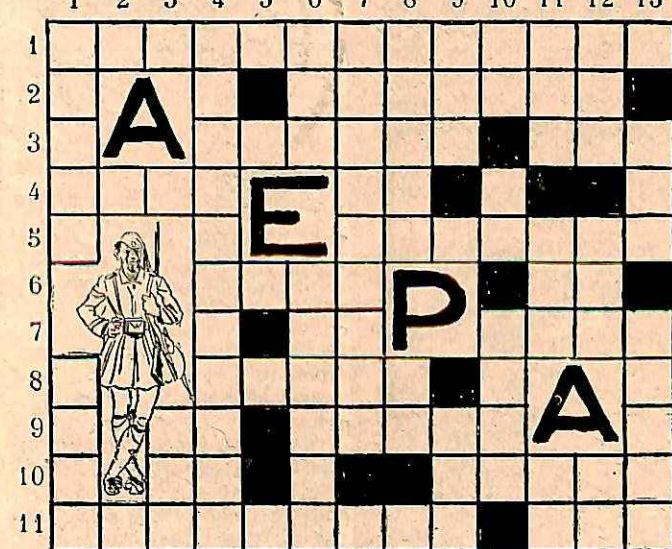
'Αμα τσάκισε το ποδάρι του κό-
κορα, ό κόκορας έφυγε και πάει πέ-
ρα σ' ένα ποτάμι, μά δεν μπορούσε
να ριχθή για να περάση το ποτάμι,
κι' έλεγε:

— Ρούφα, κόκορα, το ποτάμι.

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΜΑΣ

'Οριζοντίως: 1) 'Ελληνική πόλις την οποίαν ήλευθέρωσαν
τά ήρωικά στρατεύματά μας, 2) Διάβολος, 3) Μαλακός — Καταστρέ-
φει τά ρούχα, 4) 'Αγγελιαφόρος των Θεών — Μονάς ηλεκτρικής άν-
τιστάσεως, 5) Μοιάζει με τον άστακό, αλλά είναι πολύ μικρότερη
(γεν.), 6) Πρόθεσις — 'Ανθη, 7) Θεός του ήλιου — Πρόθεσις, 8)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

Κέντρον ζωής εις την άπέραντον έρημον, 9) Πρό μεσημέριος — Μία
άπό τας εποχάς (γεν.), 10) Σύμφωνον, όπως προφέρεται — Θεός
των αρχαίων Ρωμαίων, 11) 'Εκείνος πού μας προστατεύει — Πρόθεσις.
Καθέτως: 1) Χάρις εις τον γενναίον μας στρατόν, έφυγαν
άπό τας όχθας της λίμνης αυτής οι 'Ιταλοί (δνομ.) — Σιδηρόδρομοι
Πειραιώς — 'Αθηνών — Πελοποννήσου, 3) Πρόθεσις, 4) Βαθμός αξίω-
ματικού της 'Αστυνομίας Πόλεων, 6) 'Αντανυμία — Κωμόπολις της
Β. 'Ηπείρου, σπουδαίον κέντρον της ιταλικής έξορμήσεως εις τον
κεντρικόν τομέα, το οποίον κατέλαβεν ό στρατός μας κατόπιν ήρωί-
κών μαχών, 7) Είναι αφιερωμένη εις τά θεία, 8) Τά ελάχιστα μό-
ρια (πληθ.), τά αποτελούντα την ύλην — Σ. Ρ. 9) 'Αντανυμία κτη-
τική — τοίς όποίοις, 10) Τ. Ν. Νότα — 'Υλη με την οποίαν στρώ-
νουν τούς δρόμους των πόλεων, 11) Τίτλος 'Αθηναίου φυλάρχου
— Πρόθεσις — Δεικτικόν (δην.), 12) 'Αντανυμία (θην.) — Ποταμός
της Γερμανίας — Τό υπάρχον, 13) 'Η 1η λέξις του 9 ήριζοντίως —
'Αναποή (δην.).

'Ακροστιχίς

Τά αρχικά των κάτωθι
ζητουμένων λέξεων άποτε-
λούν ήρωα του 21.

1) 'Αρχαίος βασιλεύς
της Μακεδονίας, 2) 'Ηρώς
του 21, 3) Ποταμός της
Ευρώπης, 4) Ποταμός της
Γερμανίας, 5) 'Αρχαίος
ποιητής, 6) 'Ηρωική νή-
σος, 7) Πόλις της Πελο-
ποννήσου, 8) 'Ελληνικός
κόλπος, 9) Δρόμος, 10)
Νήσος του Αιγαίου.

Ι. Κ. ΣΠΕΝΤΖΟΣ

'Ακροστιχίς

Τά αρχικά των κάτωθι
ζητουμένων λέξεων άποτε-
λούν αρχαίον βασιλέα της
Μακεδονίας.

1) Χώρα της 'Ασίας, 2)
Πρωτεύουσα ευρωπαϊκού
κράτους, 3) 'Ενδοξον ευρω-
παϊκόν κράτος, 4) Καύσι-
μος ύλη, 5) 'Αδελφός του
Μωυσέως, 6) Νήσος των
Κυκλάδων, 7) 'Αποτελείται
άπό δένδρα, 8) Ποταμός
της Γερμανίας, 9) 'Υπομυ-
νητικόν ζών, 10) 'Ελληνι-
κή νήσος.

Β. ΖΑΧΑΡΙΟΥΔΑΚΗΣ

Αίνιγμα

Βάρη άμέτρητα κρατώ
μά μια πετρίτσα δεν μπορώ
άπάνω μου να φέρω.

Τί είμαι;

Ι. ΠΙΚΡΟΣ

Λένε τότες αυτοί.

— Πιάστε τον, να τον βάλουμε μέ-
σα στα φλουριά να ψοφήση!

Και τον έβαλαν μέσα στα φλου-
ριά.

Σάν τον έβαλαν, λέει αυτός:

— Ρούφα, κόκορα, τά φλουριά, κι'
έκανε τον ψόφιο.

Τότες λέει ό βασιλιάς:

— Πετάχτε τον έξω στα σκουπίδια!

Και τον πέταξαν έξω στα σκου-
πίδια τον κόκορα.

Σάν τον πέταξαν, ζωντάνεψε αυ-
τός, και λάλησε, και πάει πίσω στο
γέροντα, και του λέει:

— Φτειάζε μου ένα καλό φαγι να
φάω! Και του έφτειαζε το φαγι ό
γέρος κι' έφαγε ό κόκορας.

Σάν έφαγε, λέει του γέρου:

— Κρέμασέ με!

Τον κρέμασε ό γέρος, και τον βά-
ρεσε μ' ένα ξύλο, κι' έπεσαν τά φλου-
ριά κατά γης, κι' έγινε ό γέρος πλού-
σιος, κι' έζησε καλά.

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

“Όπως πάντα έτσι και το βράδυ της παραμονής της Πρωτοχρονιάς έκαμα την προσευχή μου και παρακάλεσα τον Θεό ο καινούργιος Χρόνος που αρχίζει το πρωί, να μάς βοηθήσει νικητές και την ‘Ελλάδα μας με γαλήνη και δοξασμένη.”

“Έπεσα ύστερα και κοιμήθηκα. Στόν ύπνο μου έβλεπα πώς ανέβαινα ένα ψηλό βουνό μαζί με πολλούς άλλους. Στην κορφή ήταν χιόνια, μα ο ουρανός ήταν καθαρός. “Αξαφνα ένα στεφάνι φωτεινό απλώθηκε πάνω από το βουνό και φώτισε όλο τον κόσμο. Και καθώς κοιτάξαμε πάνω είδαμε να προβάλλεται μέσα στο φως της κορφής ένας γέροντας με τα λευ-

κά μακριά του γένεια που ακουμπούσε στο ραβδί του και κατέβαινε σιγά. “Ολοι έτρέξαμε να τον προφτάσουμε και όλοι τον γνωρίσαμε: “Ήταν ο καλός φίλος των παιδιών, ο “Αη-Βασίλης. Δέν φορούσε όμως έφέτος την κόκκινη ώραία στολή του που ξέραμε κάθε χρόνο. “Έφέτος ήταν ντυμένος με μία πλατεία στρατιωτική μανδύα χακί και ο

σάκκος πίσω στις πλάτες του δεν είχε τα συνηθισμένα δώρα. “Ολοι έμεις ένας γέροντας με τα λευ-

Ο ΚΗΠΟΣ ΤΩΝ

αρχίσαμε τα κάλλαντα: «Βασίλη πόθεν έρχεσαι και πόθεν κατεβαίνεις;»

Και ο καλός μας “Αγιος μάς πληροφόρησε τότε πώς έρχεται βέβαια από την Καισάρεια και πώς έφέτος τα δώρα του τα έφερε στους γενναίους που πολεμούν για της Πατρίδος την ‘Ελευθερία, για την Πίστι του Χριστού και για τη Δόξα της ‘Ελλάδος. “Ο σάκκος του ήταν γεμάτος από μάλλινα είδη: γάντια, πουλόβερ, κάλτσες, σταφίδες, σόκα, κονιάκ, γλυκά και τράβηξε ίσα πέρα στα κορφοβούνια που ακουόντανε κανόνια και ή χλαση της μάχης. Μα προτού να φύγει μάς είπε:

“Τό καλύτερο δώρο που φέρνω φέτος σε όλους είναι ή Νίκη της ‘Ελλάδος.”

Οι καμπάνες του θρόνου με ξύπνησαν και ένας ήμιλος από φαλαγγίτες που έβαλλαν τα κάλλαντα:

“Αρχιμηνιά κι’ αρχιχρονιά με Νίκης δάφνισα κλωνιά μάς βρίσκει ο Νέος Χρόνος.”

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Τράμματα Εκαωνένων

“Αγαπητή μου “Νεολαία,”

“Ολοι έμεις οι Σκαπανείς και οι Σκαπάνισσες τώρα την Πρωτοχρονιά θα μαζέψουμε μπόλικά δώρα που θα μάς τα δώσουν οι γονείς μας, οι θείοι μας, οι παππούδες μας και οι γιαγιάδες μας. Δέν θα έχουμε όμως το δικαίωμα να λεγώμαστε Σκαπανείς ούτε να φοράμε τη στολή μας αν τα κρατήσουμε όλα τα παιχνίδια για τον εαυτό μας. “Υπάρχουν πολλοί συναγωνιστές μας φτωχοί που έγιναν ακόμη φτωχότεροι από την ημέρα που οι μπαμπάδες τους έπλησαν στρατιώτες. Πρέπει λοιπόν να τους βρούμε και να τους δώσουμε τα μισά παιχνίδια μας. Μόνο άμα τό κάμουμε αυτό θα είμαστε αξιοί για ν’ ανήκουμε στην “Οργάνωση. Και ύστερα, τί θα τα κάμουμε έμεις τα παιχνίδια; “Εγώ τουλάχιστο — τό έδηλώσα — δέν δέχομαι παρά μόνο πιστόλια. Θα μου πής πιστόλια που σκάζουν καρούλια τί θα τα κάμης; Κι’ όμως χρειάζονται κι’ αυτά. Που έέρεις. Μπορεί να τό σκάση κανένας φρακτέλος απ’ αυτούς που έχουμε στην “Αθήνα και να βρεθί μπροστά μου. Μ’ ένα καψούλακι τότε που θα κάνει “τόιφ” τον έπιασα!... Είναι πολύ παλληκαράδες βλέπεις!...”

Σου εύχομαι εύτυχισμένο τον καινούργιο χρόνο και με τη Νίκη.

Γιωργάκης Πετρόπουλος (Σκαπανεύς)

πιάσω τον άρχηγό των άπάχηδων, να χάσω τη φήμη που έχω και τις 100.000 δολάρια!

“Αφού είπε αυτά, έβαλε στο πορτοφόλι του τα λεπτά, χαιρέτισε σοβαρά την επιτροπή και σφίγγοντας το χέρι ιδιαιτέρως του καθεός πρόσθεσε:

— Τό λόγο μου!
— Τό λόγο” μας είπανε και κείνοι.

Κε φά λαιο β’.

Σέ 4 λεπτά και 1)5 του δευτερολέπτου από τη στιγμή που έφυγαν οι Γουρουνοπολίτες, ο κύρ Μπούλης άφηνε τό σπίτι του και

ΟΛΟΙ ΤΑ ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ ΜΑΣ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΩΝ ΜΑΧΟΜΕΝΩΝ

μέσα σ’ ένα μεγαλόπρεπο άμάξι τραβούσε για τη Γουρουνόπολη.

“Ο κύριος Νομάρχης δέχτηκε τον έρακουστό άστυνομικό όχι με πολύ σεβασμό. “Ολα του τα κουνήματα κι’ όλοι του οι μορ-

φασμοί θαρρούσαν πώς έλεγαν: Βλάκα! Φαντάζεσαι πώς θα τα καταφέρης εσύ, εκεί που έγω δέν κατάφερα τίποτα; Μου έρχεται να σκάσω στα γέλια.”

“Ο κύρ Μπούλης τα κατάλαβε αυτά και είπε μέσα του: “Νά δούμε ποιός θα γελάσει τελευταίος. Ρίχτηκε λοιπόν με τα όλα του στη δουλειά. Διάβασε απ’ άκρη σ’ άκρη τους άτέλειωτους φακέλλους με όλη την άνάκρισι που είχανε κάνει οι υπάλληλοι της Νομαρχίας για τη μυστηριώδη εκείνη ύπόθεσι. Αυτό τό διάβασμα δέν τον

φώτισε σε τίποτε” κι’ όμως τό κόστισε 53 ώρες και 13 πρώτα λεπτά. Χρειάστηκε ακόμα 79 όλόκαιρες ώρες για διάφορες έρευνες στο μέρος που έγινε τό έγκλημα.

(Ακολουθεί)

Σκαπανέων Μας

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

ΤΑ ΟΠΛΑ ΤΗΣ ΓΙΑΓΙΑΣ

— “Αχ! να μπορούσα κι’ έγω να πήγαινα εκεί πάνω στο Μέτωπο να πολεμήσω! Έλεγε ο Πετράκης στη γιαγιά του, καθώς καθισμένοι κι’ οι δυό κοντά στο τζάκι ή γιαγιά έπλεκε και του διάβαζε μαζί από τις έφημερίδες τα ήρωικά κατορθώματα του στρατού, πάνω στις ψηλές κορφές της “Ηπείρου.

— Μα και σύ, παιδί μου, μπορείς να πολεμήσης. Και σύ μπορείς να κάμης κατορθώματα.

— “Αλήθεια, γιαγιά; Πές μου λοιπόν, πώς μπορώ κι’ έγω να πολεμήσω; Πρέπει βέβαια πρώτα πρώτα να πάω εκεί πάνω στα βουνά, ύστερα να μάθω αληθινό ντουφέκι και σπαθί και κανόνι.

— Μα δέν γίνεται μονάχα ο πόλεμος παιδί μου με ντουφέκια και με κανόνια και δέν πολεμούν μονάχα οι στρατιώτες στο μέτωπο — βέβαια αυτοί σηκώνουν τό μεγαλύτερο βάρος του πολέμου — μα πολεμούμε κι’ όλοι οι άλλοι έμεις που μένουμε έδω.

— Και πολεμάς και σύ γιαγιά;

— Και βέβαια πολεμώ, Πετράκη. Πολεμούμε όλοι όσοι βοηθούμε τα παλληκάρια μας να μην τους λείψη τίποτε εκεί πάνω.

— Και που είναι τα όπλα σου άφοι πολεμάς και σύ, γιαγιά;

— Νά! δέν τα βλέπεις; Είναι οι καλτσοβερόνες μου. Μ’ αυτές πολεμάω έγω τους “Ιταλούς, γιατί πλέκω τις κάλτσες που θα φορέση ο στρατιώτης και δέν θα τον έμποδισή τό κρύο να κυνηγή τους έχθρούς.

— Μα τότε γιαγιά πρέπει να πλέκω κι’ έγω κάλτσες; — “Οχι βέβαια! Μπορείς όμως να κάμης κάτι άλλο που μ’ αυτό θα βοηθήσης πολύ και σύ.

— Γρήγορα, γιαγιά, πές μου, τί πρέπει να κάμω για να πολεμήσω κι’ έγω;

— Νά! δίπλα ο γείτονας, ο κύρ “Αργύρης είναι στο μέτωπο και πολεμάει. Τα παιδάκια του ή Νίνα και ο

Η ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΣΚΑΠΑΝΕΑ ΚΩΣΤΑΚΗ

Μου φέρανε παιχνίδια και δώρα και στολίδια για την πρωτοχρονιά χιλίες ευχές μου δώσαν και στα γλυκά με χώσαν οι θειές μου κι’ ή γιαγιά.

★

Κανείς δέν είχε νοιώσει πώς έχω μεγαλώσει σ’ αυτή την έποχή που μέσα μας ή “Ελλάδα σαν φωτερή λαμπαάδα μάς καίγει την ψυχή.

★

Γι’ αυτό γλυκά και δώρα προσέφερα στην ώρα σ’ άλλα μικρά παιδιά που ο μπαμπάς στρατιώτης ή της πρώτης γραμμής μας πολεμά.

★

Αυτό μάς παραγγέλλει Αυτό ή Ε.Ο.Ν. μας θέλει και μες όλοι μαζί δίνουμε τη ζωή μας κι’ ακόμα την ψυχή μας φτάνει να μάς τό πη.

Σ. Καρ.

Σωκράτης δέν θάχουν φέτος την Πρωτοχρονιά τό μπαμπά τους κοντά να τους αγοράση παιχνίδια. “Εσύ έχεις τόσα. Δώσε λοιπόν από τα δικά σου και σ’ αυτά τα παιδιά που δέν θάχουν φέτος ποιός να τους αγοράση.

— Θα τό κάμω άμέσως γιαγιά. “Ομως δέν καταλαβαίνω πώς θα βοηθήσω τον κύρ “Αργύρη να πολεμήσει καλύτερα τους “Ιταλούς.

— Και βέβαια θα τον βοηθήσης γιατί δέν θάχη την στενοχώρια πώς δέν θάναί φέτος κοντά στα παιδάκια του να τους πάρη τα δώρα τους, κι’ έτσι θα πολεμή με περισσότερο καίρι και δύναμι τους “Ιταλούς.

— Μα τότε, γιαγιά, θα τρέξω να δώσω τα παιχνίδια μου. Κι’ έτσι θα πολεμάμε κι’ οι δυό. Τί τα θέλεις όμως γιαγιάκα δέν μπορούσα ποτέ να φανταστώ πώς και οι καλτσοβερόνες είναι τόσο σπουδαία όπλα.

ΠΩΣ ΕΓΓΩΡΙΣΤΗΚΑΝ

Τό τράμ γεμάτο από κόσμο έστάθηκε σε μία στάσι όπου ανέβηκαν δυό τραυματίες. Μιά μικρή Σκαπάνισσα που έστεκε στον έξωστη μόλις είδε τους τραυματίες ν’ ανεβαίνουν τρέχει μέσα και φωνάζει δυνατά:

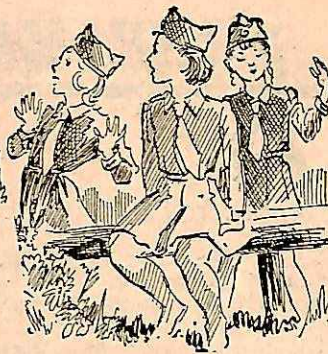
— Κύριοι! δυό τραυματίαι που μπήκαν τώρα μέσα περιμένουν δυό ευγενείς κυρίους να τους παραχωρήσουν τη θέσι τους!

“Ολοι τότε οι επιβάτες έσηκώθησαν και έφώναζαν: “Περάστε παιδιά!...”

Οι τραυματίαι άφοι έκάθισαν έφώναζαν την μικρή Σκαπάνισσα κοντά τους και της είπαν:

— Εύχαριστούμε συναγωνίστρια, είμαστε και μες παιδιά της Ε.Ο.Ν. πρό του πολέμου. “Ομως που μάς γνώρισε;

— “Από τα όραία παρασημα των τραυμάτων σας, είπε ή Σκαπάνισσα.

ΓΕΥΜΝΑ

ΚΑΙ ΚΟΥΤΙΑ

Γιατί ήταν σκοταδι

“Η μαμά: “Ελα δώ, Κωστάκη. Πώς γίνεται να έχω άφήσει έξη παστιτσάκια έπάνω στο τραπέζι και τώρα να βρίσκα μόνο τρία!

“Ο Κωστάκης: Γιατί, μαμάκα μου, ή κάμαρα ήταν σκοτεινή και δέν τα είδα όλα!

Τό σαπούνι των άραπάδων

“Ο μπαμπάς της Μπεμπέκας έφερε στο σπίτι ένα σαπούνι του κατραμιού. Καί ή Μπεμπέκα, που τό βλέπει για πρώτη φορά, φωνάζει:

— Μαμά, μαμά! “Ελα να ιδής! “Ο μπαμπάς έφερε ένα μαύρο σαπούνι από εκείνο που πλένονται οι άραπάδες!

3. (Συνέχεια)

— Καταλαβαίνετε καλά, κύρ Μπούλη, έξακολούθησε ο ήμιλητής τινάζοντας με τό νύχι τη σάχη της πίπας του πώς μία τέτοια ζημιά που ανεβαίνει τα 10.000.000 μπορεί να στενοχωρήσει και την πιο πλούσια κοινωνία... Λοιπόν είναι τώρα έντεκα μέρες και δώδεκα νύχτες που δλάκαιρη ή Γουρουνόπολη βρίσκεται στο πόδι και δυστυχώς χωρίς άποτέλεσμα.

Αυτή είναι ή αίτια που ήρθαμε δώ, κύρ Μπούλη... Μόνο ένας δοξασμένος άστυνόμος σαν και σάς... μόνο ένας Σερλόκ Χόλμς μπορεί να πετύχ. Δέν σάς έκρυφα τίποτα από τό φοβερό αυτό περιστατικό... Και τώρα, τί λέτε; Θα την

ανάλαβετε την ύπόθεσι; 100.000 δραχμές μπροστά και 300.000 στο τέλος αν πετύχετε...

“Έχετε αντίρρηση; “Ο κύρ Μπούλης, ο περίφημος άστυνόμος των ζώων που δέν είχε ανοίξει τό στόμα του ακούοντας τον πρόεδρο της “Επιτροπής να έκθέτη τη συμφορά που έπεσε στη Γουρουνόπολη, πέταξε χάμω τό πούρο, ακούμπησε τό δάχτυλο στο δεξί του κρόταφο και είπε:

— Τα ήξερα όλα αυτά που μου είπατε. Κι’ αν σάς άφησα τόσες ώρες να μιλάτε, τό έκαμα για να βεβαιωθώ πώς οι πληροφορίες που είχα γι’ αυτή την ύπόθεσι ήταν από άκρη σε άκρη σωστές.

Δέν σάς κρατώ περισσότερο, κύριοι. (“Εδω, ο κύρ Μπούλης κοίταξε τό ρολόϊ του). “Αν σε 159 ώρες άπό τούτη τη στιγμή δέν

“Αρχιμηνιά κι’ αρχιχρονιά κι’ άρχή του Γεναρίου.

“Αγιος Βασίλης έρχεται από την Καισάρεια. Βαστάει κόλλα και χαρτί, χαρτί και καλαμάρι. Τό καλαμάρι έγραφε και τό χαρτί άμילει:

“Βασίλη μ’ πόθεν έρχεσαι και πόθεν κατεβαίνεις; “Από τό δάσκαλ’ έρχομαι στη μάνα μου πηγαίνω. “Αν έρχεσ’ απ’ τό δάσκαλο πές μας την άλφα βήτα. Στην πατερίτσα ακούμπησε να “πή την άλφα βήτα. Κι’ ή πατερίτσα ήταν χλωρή και πέταξε κλωνάρι.

Κλωνάρι χρυσοκλώναρο κι’ άργυροκεντημένο. Κι’ άπάνω στα βλαστάματα περδίκια κελαδοσαν. Κι’ όχι περδίκια μοναχά, μόν’ κι’ άγρια περιστέρια. “Εδω που τραγουδήσαμε, καρφι να μη ραγίσ. “Εδω καπετάνιος καραβιού χρόνους πολλούς να ζήση.

Κι’ ό καπετάνιος καραβιού χρόνους πολλούς να ζήση. “Εσένα πρέπ’ άφέντη μου φρεγάδα ν’ άρματώσης, Νάχη την πρύμνην άψηλή, την πλώρη σά λιοντάρι, Νάχη κατάρτια μπρούτζινα και ξάρτια συρματένια. Και τα πανιά μεταξωτά κι’ άντένες άτσαλένιες.

Στην πλώρη κάθεται ο Χριστός, στη μέση ή Παναγία, Και πίσω στο τιμόνι κάθεται ο άγιος Νικόλας. Στην “Αγγλινέρα να διαθής, φλουρί να τη φορτώσης. Χρόνους πολλούς να χαιρέσαι και πάντα εύτυχισμένος. “Εδω που τραγουδήσαμε, καρφι να μη ραγίσ. Κι’ ό καπετάνιος καραβιού χρόνους πολλούς να ζήση.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησης

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΜΑΧΟΜΕΝΟΥΣ

Διά των κιωτιών σιγαρέτων των τοποθετημένων δια την περισυλλογήν σιγαρέτων περιουλέγουν 220 πακέτα τσιγάρα και πολλά εις χύμα. Είς το Περίπτερον της Πλατείας Συντάγματος εξακολουθούν άθροαι εισφοραί του κοινού δια τόν στρατόν και τόν άμυχον πληθυσμόν.

Εξ άλλου ομάδες Φαλαγγιτιστών έπισκεφθείσαι ως συνήθως τούς τραυματίας μας, προσέφερον εις αυτούς διάφορα χρήσιμα δώρα και έβόηθησαν εις την διεξαγωγήν της άλληλογραφίας των.

Η Ε.Ο.Ν. ΔΡΑΜΑΣ

ΔΙΑ ΤΟΝ ΣΤΡΑΤΟΝ ΜΑΣ

Η Ύπηρεσία Άλληλεγγύης Μετώπου της Ε.Ο.Ν. Δράμας συνέλεξε μέχρι τούδε δια τούς ήρωικούς μας πολέμας και τάς οικογενείας των 216.000 δρχ., 3.956 ζεύγη κάλτσες, 1.165 προσόφια, 481 πουλόβερ, 263 κουβέρτες, 364 πουκάμισα, 102 κασκόλ, 27 ζεύγη γάντια, 5 κουκούλες, 65 κουρελούδες, 1.000 όκάδες σιτάρι, 1.300 όκάδες φασόλια, 4.880 όκάδες πατάτες και 450 όκάδες άραβόσιτον.

ΑΙ ΔΟΚΙΜΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΕΜΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Συνεχίζονται πυρετωδώς αι δοκιμαί της «Πολεμικής Έπιθεωρήσεως Ε.Ο.Ν.» του κ. Α. Αβδη, με μουσικήν του κ. Γλυκοφρίδη. Η νέα Έπιθεώρη-

σις της Ε.Ο.Ν. έγράφη ειδικώς δια τούς ήρωικούς πολεμιστάς μας, πρόκειται δέ νά παιχθή έντός ολίγων ήμερών από της σκηνης θεάτρων των Αθηνών και του Πειραιώς, ως έπίσης και εις τά Στρατιωτικά Νοσοκομεία, δια την ψυχαγωγίαν των γενναίων τραυματιών μας. Συμπράτουν άπαντα τά στελέχη του θεατρικού Τμήματος των Περιφερειακών Διοικήσεων Άρρενων και Θηλέων Πρωτευούσης, καθώς και ή μικτή χορωδία και ή όρχήστρα της Ε.Ο.Ν. υπό τόν κ. Γλυκοφρίδη.

ΠΟΥ ΘΑ ΠΑΡΑΔΙΔΩΝΤΑΙ ΤΑ ΕΙΔΗ ΔΙΑ ΤΟΝ ΣΤΡΑΤΟΝ ΜΑΣ

Η Κεντρική Ύπηρεσία Άλληλεγγύης Μετώπου της Ε.Ο.Ν. άνακοινοί ότι ή άποθήκη της μεταφέρθη επί της οδού Φιλελλήνων άρ. 12 πρώτος όροφο, άριθ. τηλεφ. 23-282. Είς την ως άνω Διευθύνειν γίνονται δεκτά είδη προοριζόμενα δια τούς ήρωικούς στρατιώτας μας και τάς οικογενείας των.

ΔΙΑ ΤΟΝ ΜΠΟΝΑΜΑΝ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ

Συνεχίζονται αι προσφοραί των Έλλήνων και Έλληνίδων εις την Κεντρικήν Ύπηρεσίαν Άλληλεγγύης Μετώπου της Ε.Ο.Ν. δια τόν «Μποναμά του Στρατιώτου». Ούτω άπέστειλαν τά κάτωθι οι έξης:

Αναστάσιος Τζουγανάτης δραχμάς 350 δια πέντε δέματα, Κωνσταντίνος

Μαντζαρίνος δρχ. 7.000 δι' έκατόν δέματα, Άννα Καπέλλου δρχ. 70, δι' έν δέμα, Άνδρέας Γιάνκος δρχ. 70 δι' έν δέμα, Άριστείδης Βιτσιουνάκης Καρύτση 4 δρχ. 70 δι' έν δέμα, Ζωή Βυζαντίου Πανεπιστημίου 44 δρχ. 490 δι' έπτά δέματα, Φωτεινή, Άντωνιος και Μαλβίνα Μιχαηλίδη δρχ. 210 δια τρία δέματα, Τάκης Ήλιόπουλος δρχ. 350 δια πέντε δέματα, Θεόδωρος Γαργαρόπουλος δρχ. 210 δια τρία δέματα, Άλίκη Μπερουμπή δρχ. 70 δι' έν δέμα, Ίωάννης Βασιλείου δρχ. 70 δι' έν δέμα, Βασίλειος Παπαγεωργίου δρχ. 280 δια τέσσαρα δέματα, Άδελφοί Γονέου Α.Ε. Πειραιά δρχ. 1.750 δι' είκοσι πέντε δέματα, Θεόδωρος Ζωγράφος δρχ. 140 δια δύο δέματα, Ηλίας Παναγιωτόπουλος δρχ. 70 δι' έν δέμα, Κος και Κα Λορέντζου δρχ. 140 δια δύο δέματα, Θρ. Διαρκίδου δρχ. 70 δι' έν δέμα, Βούλα Πατσούκη δρχ. 210 δια τρία δέματα, Έκτωρ Δρακούλης δρχ. 2.100 δια τρίακοντά δέματα, Δέσποινα Οικονόμου δρχ. 210 δια τρία δέματα, Γεώργιος Νικισσάρας δρχ. 77 δι' έν δέμα, Γεώργιος Κουρέντας δρχ. 70 δι' έν δέμα, Πέτρος και Αικατερίνη Κράμερ δρχ. 350 δια πέντε δέματα, Πέτρος και Νίκη Πρωτοπαπαδάκη δρχ. 210 δια τρία δέματα, Βεατρίκη Μπράντζου δρχ. 70 δι' έν δέμα, Κωνσταντίνος Δημ. Μπέμπης δρχ. 350 δια πέντε δέματα, Άναστασιος Τζουζαντάτος δρχ. 350 δια πέντε δέματα, Κωνσταντίνος Μπουρμπούλης δρχ. 500 δια έπτά δέματα, Γεώργιος Μενδράκης δρχ. 700 δια δέκα δέματα.

ΤΟ ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΗΣ «ΝΕΟΛΑΙΑΣ».

ΚΥΡΙΑΚΗ 15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1940.— Η έπίθεσις των στρατευμάτων μας συνεχίζεται έπιτυχώς καθ' όλον τό μέτρον. Τό ύπ' άριθ. 49 πολεμικόν άνακοινωθέν του Γεν. Στρατηγείου άναφέρει σχετικώς τά έξης:

«Η έπιθετική μας ένέργεια συνεχίζεται έπιτυχώς. Κατελήφθησαν ύψώματα σημασίας, συνελήφθησαν πολυάριθμοι αιχμαλώτοι και περιήλθον εις χείρας μας άνω των 60 αυτομάτων όπλων, όλμοι κλπ.».

Επίσης τού Ύφυπουργείου Ασφαλείας άνακοινοί τά ακόλουθα:

«Η έξορική άεροπορία έξουδάρδισε χθές χωρία τινά εις τό έσωτερικόν της χώρας, άνευ θυμάτων και ζημιών.»

Είς έν των χωρίων τούτων τά έχθρικά άεροπλάνα κατελθόντα εις χαμηλό ύψος έπολυβόλησαν άλειυόμενους και βόσκοντα ποιμνία.

Κατά συμπληρωματικά τηλεγραφήματα των άρμόδιων άστυνομικών άρχών, μεταξύ των άπαχθέντων από των Ιταλών ως όμηρων κατά την υποχώρησιν των από τά έλληνικά έδάφη, περιλαμβάνονται και οι κάτωθι Έλληνες εκ της περιοχής Ήγουμενίστης:

1) Γεώργιος Παππάς κτηματίας κάτοικος Κάτω Ξεχωρών. 2) Κάτωρης Γεώργιος κάτοικος Ραβέννης. 3) Πράκος Άθανάσιος κτηματίας κάτοικος Ραβέννης. 4) Πράκος Σταύρος τού Γεωργίου κτηματίας κάτοικος Ραβέννης. Η τύχη των άνωτέρω, άγνοείται.»

ΔΕΥΤΕΡΑ 15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1940.— Κατόπιν ήρωικών άγώνων κατελήφθησαν και νέα

σημαντικά ύψώματα. Ο άγών συνεχίζεται εις τάς χιονοσκεπείς όροσειράς της Άλβανίας με αύξουσάν πάντοτε έπιτυχία.

Τό ύπ' άριθ. 50 πολεμικόν άνακοινωθέν του Γεν. Στρατηγείου, άναφέρει τά ακόλουθα:

«Επί του μετώπου έπιτυχείς τοπικοί άγώνες, καταληφθέντων νέων ύψωμάτων. Περιήλθον εις χείρας μας άριθμός αιχμαλώτων και σημαντικός άριθμός πολυβόλων και όπλων.»

Τό Ύφυπουργείον Ασφαλείας έξ άλλου άνακοινοί:

«Είς τό έσωτερικόν της χώρας ήσυχία.»

ΤΡΙΤΗ 17 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1940.— Παρά την κρατούσαν κακοκαιρίαν ό στρατός μας μάχεται νικηφόρος.

Σχετικώς δια τού ύπ' άριθ. 51 πολεμικού άνακοινωθέντος του Γεν. Στρατηγείου άναφέρονται τά κάτωθι:

«Είς διάφορα σημεία του μετώπου τοπικά έπιχειρήσεις περιορισμένης έκτάσεως, ατίνες εξειλίχθησαν όλοι έπιτυχώς και είχαν ως άποτέλεσμα μερικήν προώθησιν των γραμμών μας.»

Κατ' άνακοίνωσιν του Ύφυπουργείου Ασφαλείας, εις τό έσωτερικόν της χώρας ήσυχία.

ΤΕΤΑΡΤΗ 18 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1940.— Ο στρατός μας κατήγαγε περιφανή έπιτυχία

ανάγκασας τόν έχθρόν νά υποχωρήσιν προς την Κλεισούραν με βαρυτάτας άπωλείας. Τό ύπ' άριθ. 52 πολεμικόν άνακοινωθέν άναφέρει έν σχέσει προς τά άνωτέρω τά κάτωθι:

«Ο έχθρός πιεζόμενος ύπεχώρησε μετ' άπωλείων προς την Κλεισούραν ένθα έθεάθησαν πυρκαϊαί.»

Επί του λοιπού μετώπου συνεχίσθησαν έπιτυχώς αι έπιχειρήσεις.

Συνελήφθησαν αιχμαλώτοι έν οίς και εις συνταγματάρχης και έκνυρεύθη σημαντική ποσότης ύλικού.»

ΠΕΜΠΤΗ 19 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1940.— Είς όλα τά σημεία του μετώπου έκδηλοῦνται διαρκώς ή άποσύνθεσις του Ιταλικού στρατού. Αί συνεχείς έπιτυχίαι μας και αι άναγκασθείσαι εις τόν στρατόν νίκαι παρά την Κλεισούραν έπιβόησαν την όρμήν του εις ολόκληρον τό μέτρον.

Τό σχετικόν ύπ' άριθ. 53 πολεμικόν άνακοινωθέν του Γεν. Στρατηγείου άναφέρει τά έξης:

«Τοπικά έπιτυχείς έπιχειρήσεις εις διάφορα σημεία του μετώπου. Συνελήφθησαν και σήμερα αιχμαλώτοι και περιήλθον εις χείρας μας πολυάριθμον ύλικόν.»

Κατ' άνακοίνωσιν του Ύφυπουργείου Ασφαλείας εις τό έσωτερικόν της χώρας έπικράτησεν ήσυχία.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησης

Πυρρής Μιχ. 70 δρχ. δι' ένα δέμα, Ψαρρής Δημ. 70 δρχ. δι' ένα δέμα, Λυσιόδη Χρυσούλα 140 δρχ. δια δύο δέματα, Ιατρού Πηνελ. 140 δρχ. δια δέματα, Οικονόμου Άλξ. 140 δρχ. δια δύο δέματα, Α. Ε. Πειραική—Πατρική (προσωπικόν) 14.000 δια δύο χιλιάδες δέματα, Ζιντζερλή Ελρ. 70 δρχ. δι' ένα δέμα, Κύρου Δανάη 350 δρχ. δια πέντε δέματα, Ναυ Γεώργ. 70 δρχ. δι' ένα δέμα, Κονδύλης ομή Γεώργ. 70 δρχ. δι' ένα δέμα, Άννα 350 δρχ. δια πέντε δέματα, Μαρκοπούλου Έριμώνη 210 δρχ. δια τρία δέματα, Άραβαντινού Βαρθά 70 δρχ. δι' ένα δέμα, Φραγκοπούλου Άρετη 70 δρχ. δι' ένα δέμα, Καροπούλου Μαρία 210 δρχ. δια τρία δέματα, Κοντοπούλου Ειρήνη 70 δρχ. δι' ένα δέμα, Άνώνυμος 1050 δρχ. δια δεκαπέντε δέματα, Μπετζερμίδης Ί. δρχ. δια τρία δέματα, Χριστοφοράτου Γερ. 210 δρχ. δια τρία δέματα, Χριστοφοράτου Έλένη 210 δρχ. δια τρία δέματα, Μωραλίδου Βασίλ. 210 δια τρία δέματα, Καυριώτου Α. 500 δρχ. δι' έπτά δέματα, Βουγιούκας Σάββα 70 δρχ. δι' ένα δέμα. Επίσης οι κάτω ύπάλληλοι της Ε. Χρυσοκούλου άνα 70 δρχ. έκαστος δι' έν δέμα: Κομιτλής Θεόδ., Φουστέρης Νικ., Ζαρφτόη Ίωάννα, Άναστασίου Άλέξ., Παππά Άλξ., Πετρέλλη Άγγέλα, Συρναίου Δημήτρη, Μελαχροινού Έλλη, Πυρρίτη Έλένη, Δημητρίου Δημήτρη, Γεωργαντά Κατρίνα, Σαραβίδης Θεόδ., Αεοφάνους Κική και Μαυρομμάτη Ειρήνη, Μητρόπουλος Ορέστης 210 δρχ. δια τρία δέματα, Ζαθάδιου Πατρά 350 δρχ. δια πέντε δέματα, Τζαβάλας Μιχ. 210 δρχ. δια τρία δέματα, Λακαριδίου Λυδία 70 δρχ. δι' ένα δέμα, Στουπάθης Ηρ. 350 δρχ. δια πέντε δέματα, Πάσισης Σπυριδών 140 δρχ. δια δύο δέματα, Ρεσούαρ Έλένη 350 δρχ. δια πέντε δέματα, Κεφαλάς Άναστ. 140 δρχ. δια δύο δέματα, Λυμπεράτου Γρηγ. 7.000 δρχ. δι' έκατόν δέματα, Καλαβρέζου Ε. 350 δρχ. δια πέντε δέματα, Βαρθαδά Μαρίαννα 70 δρχ. δι' ένα δέμα, Μιμηκού Μενέλ. 140 δρχ. δια δύο δέματα, Βερούτης Έλευθερίος Φαλαγγίτης 70 δρχ. δι' ένα δέμα. Κωνσταντίνος Θεοδοίου δρχ. 140 δια δύο δέματα, Κομάς Κομιλίδης δρχ. 140 δια δύο δέματα, Αιμιλία Άντωνοπούλου δρχ. 210 δια τρία δέματα, Σοφία Χατζηδόκη δρχ. 70 δι' έν δέμα, Ιατρ. Μπουροκαλού δρχ. 500 δι' ένα δέμα, Έλένη Δημητρίου δρχ. 70 δι' έν δέμα, Έλένη Βλασσόπουλου δρχ. 70 δι' έν δέμα, Χρ. Ζαριφοπούλου δρχ. 100 δι' έν δέμα, Σιδεράτος δρχ. 210 δια τρία δέματα, Άδαμάντιος Ροδόκalis δρχ. 490 δι' έπτά δέματα, Κλ. Μακκά δρχ. 1.400 δι' είκοσι δέματα, Βασίλειος Κοντοσής δρχ. 70 δι' έν δέμα, Νικόλαος Παπαθανασίου δρχ. 140 δια δύο δέματα, Δημήτριος Ζουζούλας δρχ. 280 δια τέσσαρα δέματα, Εύτέρπη Παπαχαλαμπους δρχ. 70 δι' έν δέμα, Βασίλειος Στρατηγίου δρχ. 70 δι' έν δέμα, Άγγελική Κουδρά δρχ. 210 δια τρία δέματα, Γεώργιος Φραγκούλης δρχ. 70 δι' έν δέμα, Έλένη Μεσσηνής δρχ. 70 δι' έν δέμα, Κωντίνος Χριστοπούλης δρχ. 210 δια τρία δέματα, Γεώργιος Σοξάλης δρχ. 140 δια δύο δέματα, Εωγγυελία Τσιμλή δρχ. 70 δι' έν δέμα, Άλέξανδρος Δόνας δρχ. 70 δι' έν δέμα, Παναγιώτης Σπηλιδοής (Αντιστράτηγος έ. α.) δρχ. 350 δια πέντε δέματα, Χαρίκλ. Θώμη δρχ. 700 δια δέκα δέματα, Φωτεινή Κοκλέση δρχ. 70 δι' έν δέμα, Άνδρομάχη Χίνα δρχ. 140 δια δύο δέματα, Κωντίνος Έμπειρικός δρχ. 7.000 δι' έκατόν δέματα, Γεράσιμος Άννινος δρχ. 140 δια δύο δέματα, Τασούλα Κατάνη δρχ. 140 δια δύο δέματα, Σοφ. Μαρσέλλου δρχ. 700 δια δέκα δέματα, Άλβέρτος Γκρέη δρχ. 420 δι' έξ δέματα, Σοφία Καρτάλογλου δρχ. 70 δι' έν δέμα, Άννα Ζωίδου δρχ. 70 δι' έν δέμα, Λευκοθέα Ταρλίδου δρχ. 70 δι' έν δέμα, Ίωάννης Σκληριδής δρχ. 70 δι' έν δέμα, Στέφανος Κυνηγού δρχ. 210 δια τρία δέματα, Κωντίνος Παλαολόγου δρχ. 140 δια δύο δέματα, Μανωλίδου Σωκράτης δρχ. 210 δια τρία δέματα, Μητροπούλου Λόρη δρχ. 140 δια δύο δέματα, Εύθύμιος Παπαντώνης δρχ. 350 δια πέντε δέματα, Υπάλληλοι Καταστημάτων Κλαυδίου δρχ. 700 δια δέκα δέματα, Νικόλαος Βλαντινίδης δρχ. 70 δι' έν δέμα, Κα Γρηγορίου δρχ. 70 δι' έν δέμα, Άλέξανδρος Βασιλάκης δρχ. 70 δι' έν δέμα, Ύπουργός Στρατιωτικόν δρχ. 70 δι' ένα δέμα, Κωνσταντίνος Ζέγγελης δρχ. 1050 δια δεκαπέντε δέματα, Θεόδωρος Κοσμάπουλος δρχ. 70 δι' έν δέμα, Μαρία Αναγνωστοπούλου δρχ. 140 δια δύο δέματα, Νικόλαος Σαρλόγλου δρχ. 70 δι' έν δέμα, Άφροδίτη Βαρδολύ δρχ. 70 δι' έν δέμα, Μαρία Στάμα δρχ. 140 δια δύο δέμα-

τα, Χαρίκλεια Ζερμπόνη δρχ. 210 δια τρία δέματα, Α.Β.Ε.Ε. Σ. Παπαστράτος δρχ. 35.000 δια πεντακόσια δέματα, Γεώργιος Μουρούρης δρχ. 140 δια δύο δέματα, Παρασκευόπουλος Γεώργιος δρχ. 70 δι' έν δέμα, Θωμάς Πιρρινιώτης δρχ. 70 δι' έν δέμα, Βέρρος Καλόρας δρχ. 210 δια τρία δέματα, Δημήτριος Σπεσιρόπουλος δρχ. 7.000 δι' έκατόν δέματα. Άπόστ. και Λουίζα Καρακαντά 140 δρχ. δια 2 δέματα, Έλένη Σακελλαροπούλου 350 δρχ. δια 5 δέματα, Φραγκίσκος Δανδούλας 210 δρχ. δια 3 δέματα, Γεώργ. Χρυσιάτης 70 δρχ. δι' 1 δέμα, Σοφ. Κοντομάς 70 δρχ. δι' 1 δέμα, Έφη Τυπάλδου 70 δρχ. δι' 1 δέμα, Άντιγόνη Άνδρεαδάκη 70 δρχ. δι' 1 δέμα, Φ. Μαλοδιδμας 70 δρχ. δι' 1 δέμα, Κ. Παπαδόπουλος 70 δρχ. δι' 1 δέμα, Ύπουργείον Δικαιοσύνης 410 δρχ. δι' 6 δέματα, Κανστ. Σταυρόπουλος 70 δρχ. δι' 1 δέμα, Λεων. Κονδύλης 500 δρχ. δι' 7 δέματα, Μιχ. Χελιμούγλου 140 δρχ. δια δύο δέματα, Χαρ. Στοφοπούλου 70 δρχ. δι' 1 δέμα, Άθ. Μακρής, Πρόεδρος Α.Ε.Υ.Φ.Α.Ν.Ε.Τ. 14.000 δια 200 δέματα, Εωγγυελία Καθαδία 700 δρχ. δια 10 δέματα, Ίουλία Σταυροπούλου 350 δρχ. δια 5 δέματα, Γεώργ. Μουτσόπουλος 140 δρχ. δια 2 δέματα, Παναγ. Παπαδόπουλος 140 δρχ. δια 1 δέμα, Θεόδ. Κοντοσόπουλος 140 δρχ. δια 2 δέματα, Άναστ. Παπουτσης 210 δρχ. δια 3 δέματα, Δημ. Παπαδόπουλος 140 δια 2 δέματα, Άρτ. Πολίτου 350 δρχ. δια πέντε δέματα, Γεώργ. Γαβαλά 500 δρχ. δι' έπτά δέματα, Προσωπικόν Α.Ε. Ύφαντηριών Αθηνών 490 δρχ. δι' έπτά δέματα, Κα Ζωιόπουλου 210 δρχ. δια 3 δέματα, Τάκης Ζωόπουλος μαθητής Γυμνασίου 70 δρχ. δι' 1 δέμα, Λουίζα Ίωαννίδου 76 δρχ. δι' 1 δέμα, Γεώργιος Μουτσόπουλος 140 δρχ. δια 2 δέματα, Έλένη Λεονάρδου 140 δρχ. δια δύο δέματα, Σέχου Γεώργ. 140 δρχ. δια 2 δέματα, Χαρίκλ. Λουή 70 δρχ. δι' 1 δέμα, Γεώργ. Μακρίδης 1000 δρχ. δια 14 δέματα, Εωάγγ. Μαστρογιάννου 140 δρχ. δια 2 δέματα, Άγγ. Λαίμη 70 δρχ. δι' 1 δέμα, Άννα και Σοφ. Βερού 140 δρχ. δια 2 δέματα, Γρηγ. Γρηγοριάδης 700 δρχ. δια 10 δέματα, Χατζηατέρης Ίωάννης 2.100 δια τριακοντά δέματα, Κερεσέ Άνατοστράκιαν 325 δρχ. δια 4 δέματα, Κουτσάκης Νικ. 140 δρχ. δια 2 δέματα, Ζαβίδης Στ. και Παρθενού 140 δρχ. δια 2 δέματα, Λοΰμου Αϊκάτ. 70 δι' 1 δέμα, Θ. Σ. Κ. 140 δρχ. δια 2 δέματα, Λογοθέτη Μαρσού 1050 δρχ. δια 15 δέματα, Παπαδημητρίου Γεώργ. 7.000 δρχ. δι' 100 δέματα, Ζηναήτρα Ίουλία 70 δρχ. δι' 1 δέμα και Παντελάκης Κωνστ. Αδελφάδες Δημ. Οικονόμος Γεώργ. Μοναστηριάτης Σερφ. Λοιδρίας Παν. Βαϊκατέλης Γεώργ. 70 δρχ. έκαστος δι' 1 δέμα, Ραϊμόνδου Νικ. 70 δρχ. δι' 1 δέμα, Τερφοντα Στέλλα 140 δρχ. δια 2 δέματα, Άθανασίου Ίωάν. Β. Θεάτρον 140 δρχ. δια 2 δέματα.

ΕΙΣ ΕΙΔΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΑ

Αριστοτέλης Νεόφυτος δρχ. 500, Α. Χαριτωίδης είοφ. ΣΤ. Γυμνασίου Αθηνών δρχ. 1.440, Νικόλαος Στεφάνου δρχ. 150, Ζος Ύ. ποτομείς Θηλέων Πειραιώς δρχ. 4.920, Ποντίκοπουλος 1 ζεύγος γάντια, Μαρία Σκυριανού ένα πουλόβερ και δύο ζεύγη κάλτσες, Δανάη Τερζή δύο κουκούλες βαμβάκερες χακί, Μαρία Άθακά μία τσέπηλα πλήρη. Κα Σοφία Ά. Θραλή ένέντα ζώνες μάλλινες, Σοφ. Σαραντή δύο κουβέρτες, δύο φιάλες κονιάκ, Κα Β. Ίεραμομάτη 1 ζεύγος κάλτσες, Γεώργιος Μαρμαράς 93 βιβλία, Ύποδιοίκησις Νότου 2 κασκόλ, 2 ζεύγη κάλτσες, 2 φανέλλες, 1 τεμάχιον ύφασματος, 1 μαντήλι, 1 ζακέτα, 2 ζακέτες μαύρες, 1 φόρεμα παιδικό ροζ, 1 μπλούζα γυναικεία, 1 ζακέτα πλακί, 1 φόρεμα γυναικείο, 1 ρόμπα.

Επίσης δ Φαλαγγίτης τού 33ου Τάγματος Αυτοκινητιστών της Περιφ. Διοικήσεως Άρρένων Πρωτευούσης Ίωάννης Κ. Λεοτίνης προσέφερεν ύπερ τού Ιερού άγώνος τρεις βέρες χρυσές, την Ίδικήν του, της σύζυγου του και της πενθέρας του.

Η Έλληνική Ύφαντουργία 126 πήγεις ύφασματος κλωστοϋφανής. Κος Τσολέκης 4 ζεύγη κάλτσες μάλλινες. Δις Άθηνά Μαρρή, Έπιτροπή έπιδοτήσεων Αγίου Βασιλείου, 77 βιβλία, Μαρία Γιαννοπούλου, 1 κουβέρτα μάλλινη, 100 δραχμάς, Δις Άργυρώ Νέρολη και Άννα Αθανασίου, 40 μανδύλια. Κα Σουχαρούκωφ, 4 χλαίνες. Κα Χέλμη Ίωάν-

νου, 1 κουβέρτα, 9 ζεύγη κάλτσες, 3 ζεύγη γάντια, 1 πουλόβερ, 1 κοκούλα, 1 φανέλλα. Κος Χέλμης Ίωάννης, 300 δρ. σόκα, 400 δρ. σταφίδα, 4 πακέτα τσιγάρα, 2 ζεύγη κάλτσες, 1 πουλόβερ, 2 φιάλες κονιάκ, 2 πακετάκια καραμέλλες, 50 χαρτοφακέλλα. Κος Μπέκερ, 5 παγιινίδια.

Τό 13ον Τμήμα της Ύποδιοικήσεως Ε.Ο.Ν. Άρρένων Αθηνών συνέλεξε 15 χιλιάδες δρχ. και διάφορα είδη.

Η Ύποδιοίκησις Βορρά: 6 ζεύγη κάλτσες, 6 κασκόλ, μάλλινα, 1 ζεύγος γάντια, 2 κουκούλες, 1 πουλόβερ, 3 φανέλλες, 2 κουτιά τσιγάρα, 1 όξυ σόκα, 10 πακέτα σόκα, 3 κουτιά τσιγάρα, 4 περιοδικά. Προσωπικόν Έθνικής Κτηματικής Τραπεζής: 4 ζώνες (ζωνάρια μάλλινα), 6 ζεύγη γάντια, 1 κουκούλα. Κος Καμπισόπουλος: 2 πουλόβερ μάλλινα, 1 ζεύγος κάλτσες μάλλινες, 1 ζεύγος γάντια πέτινα. Θεόδωρος Θεοφάνης: 1 έπανωφορι παιδικό, 1 φόστα παιδική, 1 ζακέτα μάλλινη, 2 κασκόλ, 2 σακκάκια άνδρική, 1 ζακέτα παιδική, 1 πανταλόνι άνδρικό, 1 ζεύγος γάντια παιδικά, 4 ζεύγη κάλτσες άσπρες, 5 ζεύγη παπούσια παιδικά, 1 ζαύγος σοσόνια παιδικά. Κόκκαλη Νίκη: 1 φανέλλα μάλλινη, 1 κοκούλα μάλλινη, 1 ζεύγος γάντια, 1 ζεύγος κάλτσες άνδρικές μεταχειρισμένες. Ύποδιοίκησις Νότου: 1 πουλόβερ μάλλινο καινούριο. Παπαδόπουλος: 4 ζεύγη κάλτσες μάλλινες, 22 πετσέτες, 4 κασκόλ καινούργη, 2 κασκόλ παλαιά. Γεώργιος Σπυρόπουλος: 2 ζεύγη κάλτσες μάλλινες, Μαρτίνα Κηράκη: 301 βιβλία και περιοδικά. Γιαννούλα Λεμπέτου: 12 πακέτα τσιγάρα, Είρ. Βλαγκάλη: 4 ζεύγη γάντια. Εύφορα. Ντάκα. 2 ζεύγη γάντια μάλλινα καινούργη, 2 ζεύγη κάλτσες μάλλινες καινούργη, 3 πουλόβερ μάλλινα καινούργη. Σοφία Άλιτζόγλου: 2 ζεύγη μάλλινες κάλτσες καινούργη, Αίν. Βλάχου: διάφορα είδη δια βρέφη, 4 μπάντες, 4 μισοφόρια.

Μόσχα Ίωάννου Παυλίδου ένα πουλόβερ, Έπιτροπή Κηφισίας 9.096 κουκούλες και 480 ζεύγη γάντια μάλλινα, Άφροδίτη Λαγού 2 ζεύγη γάντια καινούργια, Ύποδιοίκησις Θηλέων Βορρά 42 ζεύγη κάλτσες μάλλινες, 180 πουλόβερ μάλλινα καινούργια, 14 μάλλινα κασκόλ, κοκούλες και 13 ζεύγη γάντια, 5 πουλόβερ μάλλινα καινούργια, 3 ζεύγη κάλτσες μάλλινες άνδρικές, 50 περιοδικά, 1 μαξιλάρι μαλλι, 2 μικρά στρώματα μάλλινα δια περιουλόγησιν 428 πακέτα τσιγάρα, 204 τσιγάρα χύμα. Αρτεμισία Γιαννολάτου 2 ζεύγη κάλτσες καινούργη, 1 ζεύγος γάντια, 1 πουλόβερ, και ό 9ος Ύπομέτρης 6.636 δρχ. Μαμάκου 2 ζεύγη κάλτσες, Σταματοπούλου 1 βέρα, Κρέτσου Σοφία 1 σταυρός χρυσός, Εύγενικό 6 πακέτα τσιγάρα, Χατζημυχαλή 5 δωδεκάδες προσόφια, Ρουσσόπουλου 35 ζεύγη κάλτσες, Μελεσσαροπούλου 11 κουκούλες, 1 κουβέρτα, 6 πακέτα τσιγάρα, Λασιπής 20 πετσέτες, Παλουκλή 40 πακέτα τσιγάρα, Άρβαντίτης 5 μπουτίλλες κρασί, Περάκος 17 πακέτα τσιγάρα, Μουρτζίκου 1 φανέλλα, 3 κουβέρτες και διάφορα άλλα είδη. Γενάρη 1 βέρα, Φέτσου 24 φανέλλες, Γκέλτσας 24 πακέτα τσιγάρα, Παπαχαρολίου 20 πακέτα τσιγάρα, Χαρίτας 5 κουβέρτες, 2 φόρεματα, Κοντό 20 πακέτα τσιγάρα, Πασιδάκης 15 πακέτα τσιγάρα, Κανταράτου 12 ζεύγη κάλτσες, Έλευθεράδης 12 ζεύγη κάλτσες, 1 πουλόβερ, Πενελή 1 χρυσό δακτυλίδι, Κουτρεσού 1 δακτυλίδι, Στεφάνου 1 δακτυλίδι χρυσό, Σατίνης 1 άλυσίδα άσημένια, Φατενιόπουλου 1 σταυρό χρυσό, Άγνώμων 1 βέρα χρυσή, Μακρής 13 ζεύγη κάλτσες, Παλίδης 13 πουλόβερ, Σωτηρία 20 πλάκες σπαθίου, Βουτήρης 100 πακέτα τσιγάρα, Άγιοθλασίτου 20 πακέτα τσιγάρα, Βογιατζή 10 ζεύγη κάλτσες μάλλινες, Σταθόπουλος 32 πακέτα τσιγάρα, Παπανδρέου 30 πακέτα τσιγάρα, Κορανάκης 15 πακέτα τσιγάρα, Ρίτσις 15 πακέτα τσιγάρα, Βαλγής 12 προσόφια, Σταυρίδης 20 όκάδες μαλλι, Λευκατόπου 20 πακέτα τσιγάρα.

Εταιρεία Άστέλ 20 φιάλες πορτοκαλάδες, Ύλεμπορικός Οίκος Κατακοινηνών ευλείαν άξιας 20.000 δραχμών, Σολομών Άχλαδερ ύφασμα άξιας δρχ. 85.000, Μαντανάς Ειρήνη σταυρόν χρυσόν με άλυσίδα, Παρίση βέρα χρυσή, Φωτ. Άθανασούλη 1 σταυρό χρυσό με άλυσίδα, Κος και Κα Πλατή 2 βέρες χρυσές, Ύκτοπούλου 1.850 ζεύγη κάλτσες, 60 φανέλλες, Εταιρεία Καλτσών 100 δωδεκάδες ζεύγη κάλτσες, Κωνσταντόγλου 3 τόπια στρωματοπόνο, Χατζημυχαλής 132½ πήγεις ύφασμα βαμβόκερον και 5 τόπια φανέλ-

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησης

λας, Γ. Φώσφορος 1 βέρρα, Σ. Δονδη 5 πουλόβερ, Καρκαώστα 16 ζεύγη κάλτσες, 2 φανέλλες, Καλπατσόγλου 4 φανέλλες, 2 ζεύγη κάλτσες, 2 κουβέρτες, 2 πεσετές, Μαργαράκη 7 φανέλλες, Οίκ. Καλομοίρη 5 κουβέρτες, 5 ζεύγη κάλτσες κλπ., Γ. Δάφνης 5 κουβέρτες, Δ. Σίνης 120 πακέτα τσιγάρα, "Εταιρεία ΔΑΦΝΗ 100 τεμάχια λευκοπλάστ, Μαντζός 100 επιδέσμους, 23 τεμάχια σαπούνι, Χριστοφοράτου 24 μανδήλια, 10 πακέτα τσιγάρα, Σαρρή 1 δακτυλίδι χρυσό, 1 καρφίτσα, Σωτηρόπουλος 6 πουλόβερ, Εύαγγ. Χαϊδεμένος 1 δακτυλίδι χρυσό, Μ. Μαρκάτου 1 δακτυλίδι χρυσό, Χαριτζής 1 βέρα χρυσή, Λέκκα ένα δακτυλίδι χρυσό, Προπάτας 24 ζεύγη κάλτσες, Κλ. "Αλεξιάδου 1 δακτυλίδι χρυσό, Μαστακάς 100 χαρτοφάκελλα, 24 μολύβια, Κ. Σαμαρά 37 πακέτα τσιγάρα, Δ. Παντελάκης 1 δακτυλίδι χρυσό, Μανδηλαρά 1 βροχιόλι, Γεωργαλάς 100 αντίτυπα του βιβλίου του "Συγκριτικού Συστήματος Ύψους", Μαρκεζίνη Μερσέ, Τριανταφύλλου Μπ., Σατιμάγλου Γ., Βασιλόγαμπος Π., Μεταξάς Παρ., Στεφανίδου Βαρέ, Βουτσίνα "Αναστή", Φωτιάδου Αικ., Ασκαρίδης Γ. Κωνσ., Παρλιάρου Δέσπ., Πεσκιρής Γ., Κανελλόπουλος Στ., Μαρκούρα Ροδ., Παρλιάρου Στ., Τρηγορακάκη "Αγγ.", Φραγκόπουλος Στ., Καλούδα Σεδ., Θεανώ, Λιναρά, Βορρέα Μαρία, Μιχαηλίδης "Αντ", Δήμου Ελρ., Καραντοπούλου "Ιω.", Μιχαήλ Μαργ., Κόντη "Αννα, Κυρία "Αλεξάνδρου Ζαΐμη, Μπανάου "Όλγα, Σουλάνη "Αγγ., Σαπόρτα Λόττε, Πενθεροδάκη Καίτη, Καλιθρούσης Νικ., Σούρη "Αριστ., Κυρία Μπούλου, Μαραθιάς "Αριστ., Βαλαντίνας Γεώργιος, Κορόση Λίτσα, Γιαννόπουλος Στέφ., Κοντού "Ελπίς, Σιγανού Μιλίτσα, Φιλιππίδης Κ.

Επίσης προσέφεραν οι: Βουτσίνα Μαρία 18 ζεύγη κάλτσες, Μαρκεζίνη Μερσέ 12 ζεύγη κάλτσες, Πετροκόκκινος "Ανδρέας 200 τεμάχια σάπωνος, "Α)φοι Καρέλια 120 πακέτα τσιγάρα και 9 ζεύγη κάλτσες, "Ορειβάτικος Σύνδεσμος 22 οκάδες μαλλί άκατέργαστον, "Αντωνόπουλος Νικ., 30 ζεύγη κάλτσες, "Ελληνικός Ταπητουργικός "Οργανισμός 70 ζεύγη κάλτσες, 20 φανέλλες, 30 πουλόβερ, 50 ζεύγη γάντια, 20 κουκούλες, "Επιτροπή Κυρίων Χολαργού 30 ζεύγη κάλτσες, 30 ζεύγη γάντια, 12 πουλόβερ, 18 κασκόλ, 12 κουκούλες.

Η "Υπηρεσία "Αλληλεγγύης Μετώπου "Αντικοδοιωτίας συνέλεξε μέχρι της στιγμής και απέστειλε εις τους μαχομένους στρατιώτας μας τα κάτωθι είδη: Πακέτα τσιγάρα 3.677, κάλτσες ζεύγη 2.520, κουβέρτες 3.252, φανέλλες 2.724, πουλόβερ 1.103, γραμμά 699, κασκόλ 714, γάντια ζεύγη 256, σκελές 467, προσόψια 900, σπέρτα κυτία 554, χαρτοφάκελλα 2.970, κουκούλες 274 και πολλά άλλα είδη.

Επίσης απέστειλε προς την Κ.Υ.Α.Μ. δραχμές 516.630, συλλέγεισας εν τη περιφέρειά της.

Επίσης προς την "Υπηρεσίαν "Αλληλεγγύης Μετώπου της Ε.Ο.Ν. Πρωτοψύσης απέστάλησαν τα κάτωθι ποσά:

"Ιερός Ναός "Αγίου Νικολάου (Πευκάκια) 5.000, "Ανδρέας Βορρές 3.000,

ΤΑ ΕΘΙΜΑ ΤΟΥ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

(Συνέχεια από τη σελ. 345)

θιμα. "Ακόμα και προλήψεις, που δεν πρέπει σοβαρά να τις πιστεύουμε. "Εξάφνα πιστεύουν μερικοί πως η εύτυχία του σπιτιού εξαρτάται από την καλή τύχη, την εύτυχία ή την δυστυχία του πρώτου ανθρώπου που θα μπη στο σπίτι την πρωτοχρονιά. "Αλλοι μιλούν στο σπίτι με το δεξί πόδι για "το καλό γούρι"... "Όλα αυτά είναι διασκεδαστικά, αλλά όχι σοβαρά πράγματα. Πιο σοβαρά είναι...

... τα γλυκίσματα που συνηθίζουν οι νοικοκυρές να φτιάχνουν την πρωτοχρονιά. Και όλοι το θεωρούν απαραίτητο να φάνε την πρωτοχρονιά γλυκίσματα.

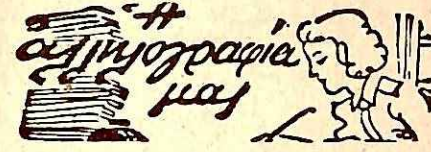
Στην "Αθήνα συνηθίζουν πιο πολύ τους κουραμπιέδες. "Αλλοι όμως προτιμούν τις δίπλες ή τα φοινίκια ή τους λουκουμάδες... Τέλος όλα είναι γλυκά και μας γλυκαίνουν ευχάριστα την αρχή του νέου χρόνου...

Αυτές τις μέρες, δηλαδή από τα Χριστούγεννα ως τα Φώτα, λένε ότι... βγαίνουν και τα καλλικατζάρια...

... Μάλιστα διηγούνται και διάφορες ιστορίες για τα μυθολογικά αυτά όντα. "Όλες αυτές οι ιστορίες φαίνεται ότι έχουν την αρχή τους σε παιγνίδια και άστεία που γίνονταν στους Βυζαντινούς χρόνους. Κατά την πρωτοχρονιά στο Βυζάντιον, στους καιρούς της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, τα παιδιά έκαναν περιέργα παιγνίδια, όπως γράφουν παλαιοί χρονογράφοι. Μετεμορφώνοντο με μάσκα ρούχα και μ' άλλα σύμβολα και μύαιναν στα σπίτια από τα παράθυρα, από τους φεγγίτες και από τις καπνοδόχους...

... και τρώμαζαν τα παιδιά και τις γυναίκες, μ' άρπαζαν και κανένα γλύκισμα... "Επειδή συχνά τα άτακτα αυτά παιδιά κατέβαιναν στα σπίτια από τις καπνοδόχους στα τζάκια, οι νοικοκυρές άφηναν όλο το δωδεκάημερο άνα μμένα δαυλιά στο τζάκι... "Ετσι πως να μπουν παιδιά; Θά έπεφταν μέσα στη φωτιά. "Από εκεί φαίνεται πως έχει αρχή η σχετική άστεία πρόληψη που ανάβουν οι νοικοκυρές το τζάκι αδιάκοπα όλο το δωδεκάημερο για να διώξουν τα άνυπαρκτα καλλικατζάρια!...

Φ. Γιοφύλλης

Χειρόγραφα και φωτογραφίες δημοσιεύμενα ή μη δεν επιστρέφονται

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΛΕΞ. ΔΕΔΕΝ. "Η "Νεολαία" σ' ευχαριστεί για τις χριστουγεννιάτικες εύχές σου και διαβιβάζει στους ήρωας του μετώπου την εύχή σου: ένα γιορτασμένο Πρωτοχρονιά στα Πιράνα... ΙΩΑΝΝΗΝ Θ. ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΝ. Ναί, στο 1941 θ' ανοίξη με νέες νίκες και θα κλείσει με δάφνες δόξης, όπως μας γράφεις. Σ' ευχαριστούμε για τις εύχές σου... ΑΝ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ Εύγε σου! "Ο "Αρχηγός" μας είναι υπερφάνος για οσες τους μικρούς Σκαπανείς. "Η Πατρίς σ' ευγυνώνει. Μαζί με τους φαντάρους μας και τους συναγωνιστές σ' ευχαριστούμε για τις εύχές σου... ΑΝΤΙΓ. ΔΑΡΛΑΞΗ. Το πούλημα σου πατριωτικώτατο, αλλά πολύ μακρύ. "Εκατόν είκοσι δεκαεπτασύντακτοι σίγχοι. Πού χάρος Σ' ευχαριστούμε για τις εύχές σου... ΔΩΡΗΝ ΛΕΚΑΚΗΝ. Είναι εξηκρισμένο ότι ο Μουσαλλίνι είναι άθεος. "Αποδείξεις ότι ποτέ, σε κανένα λόγο του δεν ανέφερε τον Θεόν. "Ως πρό καιρούς συζούσε παρ'όνομα με την γυναίκα του... ΠΕΤΡΟΝ ΣΚΑΛΙΑΝ. Φύλαξε την όρεξί σου και θά π'ες στη Ρώμη. Καλλίτερα που δεν σου δόθηκε η ευκαιρία να π'ες πριν την κήρυξί του πολέμου. Τώρα θά καθαρίσθ από τους Μουσαλλίνι, Τσιάνκο, Φαρινατί, τους διαφόρους Μπρούνους και "Εντας και θά την γνάρσεις υπό πολύ καλλίτερα μορφή... ΑΠΟΣΤ. ΦΡΑΓΚΙΔΑΚΗΝ. "Ορθότατα τα μέτρα. Συχαρητήρια για την καλήν επίδοσί σου. Είναι βέβαιο ότι στο έξης θά γράφεις σωστά ποιήματα... ΔΥΣΑΝΑ ΓΝΩΣΤΟΝ. Δημοσιεύμεν εδώ το σατυρικό ποίημά σου:

ΑΝ ΧΑΜΗΛΩΝΑΝ ΤΑ ΒΟΥΝΑ

"Αν χαμηλώναν τα βουνά
να φτάσουν τους τοσιλάδες,
τότε θα πολεμούσανε μόνο οι μακαρονάδες.

"Αν έφταναν ο Μεταξάς
σε όρη λεωφόρου,
με τέντες και με ασφαλτό
και με ασφαλτίας δρους
κι' ακόμη κι' αν τους μοίραζαν
αδιάδωρα κι' όμπρελλες
τότε θα πολεμούσανε σάν ντισεγκέ κοπέλλες

Εις τόν άφρο της θάλασσας
οι "Αγγλοι εαγρυνώνιν
κι' άλλοιμονοι στούς "Ιταλούς
άν κάνουν και φανούνη.
Γιαλό θά π'ες γιαλό θάρρης,
μά τους Ρώμους θά θυμηθής.
Γιαλό θά π'ες μά δε θάρρης,
γιατί εκεί θα τασκιθής.

ΛΟΧΙΑΝ ΕΥΣΤΑΘΙΟΝ ΕΥΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΝ,
Δ' όρεινόν χειρουργείον, Τ.Τ. 732. Σε συγχαίρομε θερμά για τόν πατριωτισμό σου. Δημοσιεύομε εδώ περικοπή του άρθρου σου: "Κάθε λαός στην ιστορία του διαβάζει τα πεπραμένα της φυλής του, ώστε να δύναται πιο εύκολα να κρίνη περί της παρούσης και της μελλούσης τύχης του. Για μία ακόμη φορά ένα χρυσό ρομάντζο άνογίει στην "Ελλάδα μας τις σελίδες του και τα ήρωικά φανταράκια γράφουν σ' αυτές τις μεγαλύτερες αίσθησεις, με τις οποίες τρέχουν προς την δόξαν, προς την Νίκην, προς την "Ελευθερίαν, δεικνύοντες στον βάρβαρο επιδρομέα ότι οι 50 αιώνας της φυλής μας δεν έτελεώσαν την ζωή της "Ελλάδος, αλλά στη μεγάλη τροχιά του χρόνου η Πατρίς μας θά ωφάνη το υπερήφανο μέτωπόν της, δέγνυα λόγους και αείας. "Από τας φωτεινάς επέλξεις των περασμένων μεγαλειών έρχονται χρυσά φωτιστέα ανα στο στρατό μας, να στεφανώσουν περιλαμπρά την Πατρίδα μας όταν μίαν ημέραν, κατασυντρίβουσα τους έχθρους, παρουσιάση στον Κόσμο το μεγάλο θάρρος, με το όποιον γνάρει να πολεμά και να ζή. Λαός, ο όποιος γνώρισε έναν Μυτιιάδην, έναν Λεωνίδα, έναν Κολοκοτρώνην, έναν Κωνσταν-

τίνον, γνωρίζει να νιώθη την μεγάλη έπιταγή της Πατρίδος και ν' άνεβάζη στις ίδιες δόξες το νέο του Βασιλιά, να τραγουδά το νέο θούριο της ελευθερίας... ΑΡΣΕΝ ΜΑΡΤΥΡΟ-ΣΙΟΝ, Μηθύμης 72, "Αθήνας. "Από το ποίημά σου "Ο στρατός της "Ελλάδος δημοσιεύμεν εδώ μερικά στροφάς:

Με χαρά που γλυκά ανατριχιάζει
και με γέλια και χάρη μαζί
ο στρατός της "Ελλάδος βαδίζει
έκει όπου η ανάγκη φανή.

Οι βροχές, η πείνα, τα χιόνια
το κορμί του ποτέ δεν πούσαν
κι' όταν πάλιν βροντούν τα κανόνια
οι έχθροι του ποτέ δεν νικούν.

Οι έχθροι της "Ελλάδος δεν είδαν
τους στρατούς τους ποτέ νικητάς,
γιατί πάντα έμειν πολεμάμε
μ' ένα τάν η έν επί τάς.

Τά άλλα δύο "Σε σ'ας και "Αθάννη "Ελλάς
πολύ μεγάλη, αλλά προχειρογραμμένη. Πρόσεξε: π' υποφέρουν, σ' ανθρώπινη τη μνήμη, σκώθηκαν, γιατί σ' αὐτ' αντιτίθεται κ.λ.π. "Εχουν και μετρικά σφάλματα... ΜΗΝΑΝ ΜΑΤΣΑΚΗΝ. Μας γράφεις: Τη στιγμή αυτή που σου γράφω από τη Λέσχη του εργαζομένου Φαλαγγίτη, ακούσαμε από το ραδιόφωνο το κατόρθωμα του ήρωικού μας πολεμικού "Αετός που βοδίαζε ένα Ιταλικό υποβρύχιο. Συγκινημένοι βάδισα χειροκροτάμε ένθουσιασμένοι και εορτήθαμε να ήταν το ίδιο υποβρύχιο που τονπίλασε δολοφονικά την "Ελλάς μας. Κι' "Ε-

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Παρακαλούνται όσοι άλλάσσουν διεύθυναν να μας έσωκλείουν εις την έπιστολήν των δραχμάς 5 δι' έξοδα αλλαγής του πλακιδίου των.

τσι θά είναι, γιατί η Παναγία θά έπρεπε να έσπλην την προσβολή και τη μεγάλη αδικία... Το ζήτημα του σημειώματος έτακτοποιήθη. "Ανότος πράξις άνοητο γράφμανός. "Ιδού το ποίημά σου "Ελλάδος:

Στα κάστρα του ο αντίλαλος φτάνει του Μαρα-
[θώνα
στην άγια αυτή στιγμή,
και με τιτάνια έξαρσι στο δίκαμά σου άγώνα
σε σπρώχνει όμπρος μ' όρμη...

"Αχολογεί το σάλλισμα της νίκης σου που
[φτάνει
ολουθε ήρωική,
κι' η δόξα παραστεκόνας σου πλέκει όρση
[ιστεφάνι,
κι' όψιδα θριαμβική...

Νικήτρα έσύ, άκατάλυτη, καρδιά, ψυχή σου
[κράζει,
λαχτάρα "Ελληνική,
να φτάση εκεί το χέρι σου, που ο πόθος μας
[κοιτάζει,
κι' η άλπιδα μουσική...

"Ελλάδα, πλέρια σύντριψε με τάλκιμό σου χέρι
του έχτρού σου τήν όρμη,
και σκέπασε τα λύτερα, διακρύβεχτά σου μέρη
μ' άθάνητη τιμή.

Μη γ'ας Ματσάκης
(Τουρκολλίμανο)

ΜΙΑΤΟΝ ΓΚΟΛΕΜΗΝ. Το παραμύθι "Το μαγικό δαχτυλίδι δεν έχει ένδιαφέρον. "ΚΩΝΣΤ. ΕΥΣΤ. ΚΟΤΡΩΝΗΝ. Καλά το θά γράφεις το Μουσαλλίνι. Μπράβο σου... ΜΗΝΑΝ ΕΗΡΟΥΧΑΚΗΝ. "Ηράκλειον Κρήτης. "Επεσε έξω στους όπολογισμούς του. Θά όποστη τας συνέψεις και ο τίσις άξ άτομο και ο λαός του. Κι' αυτό είναι το τραγικώτερο. Μη βιάζεσαι. Είσαι ακόμη πολύ μικρός, θάρρη και σένα η σειρά σου να δείξης πώς είσαι Κρητικόπουλο. Συχαρητήρια στον πατέρα σου... ΑΝΤΩΝΙΑΝ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ. Είσαι αξιέπαινος. Μας γράφεις: "Επήγα σ' όλους τους συγγενείς μας... και είναι πάνω από εικοσι... και τους παρακάλεσα να μου κάνουν

έφ'ετος κορίς τόν μπουναμά μου. Και να μου δώσουν χρήματα αντί παιγνίδια. Μάζεμα έτσι 1875 δραχμές. Μ' αυτές αγόρασα διάφορα είδη... κονιάκ, σοκολάτες, μπισκότα, βιάλια έθιμα... τά έρτσιας πακέτα και τα έστειλα σ' ό γνωστός μου φαντάρους πολύ φταγούς, που πολεμούν στο μέτωπο. "Εγγραφα στον κανένα κι' από μία κάρτα: "Σ'ό εύχομαι να γιορτάσης την Πρωτοχρονιά στα Πιράνα και την Παρχαλιά στη Ρώμη... ΑΡΕΝΤΖΟΝ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ. Και άλλη φορά το έγραψαμε στην στήλη αυτή: η προσευχή έχει μεγάλη δύναμη. Μπορεί να σμίει δυο βουνά άκόμη! Προσεύχομαι να είναι κι' αυτό μία μεγάλη, μία άνυπολόγητη συμβολή στον άγώνα... ΙΩΑΝΝΗΝ ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΝ. Συγκινητικό το γράμμα σου. Πας ήταν δυνατόν να ήτηθ' η "Ελλάς... "Επως το φαντάσθηκε ο γελοίος δικτάτορ της "Ιταλίας... με τέτοια παιδιά... "ΚΩΝΣΤ. ΑΘΗΝΑΙΟΝ. "Η σατυρική ποιήσας έχει κι' αὐτή τις αξιώσεις της. Το ποίημά σου δεν σατυρίζει, αλλά όβριζει. Πρόσεξε τους παρακάτω σατυρικούς στίχους του γνωστού ποιητή κ. Χρ. Πύρπασου. Δημοσιεύονται για πρώτη φορά:

ΕΠΙΚΑΙΡΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

"Αλλάζει άρχιστορτήγους
δυό-δυό την έδεσμάδα
Κι' άλλος να κνή δεν μπορεί
γιατί μπαστούνια τάχει βρή.
ο δόλιος στην "Ελλάδα.

"Αλβί, "Ασκάρι, Κένταυροι
την πάσαν επί τέλους
ειδόν τη γλώδα της εουλίας
και μάβαν πώς ένας Τοσιλάς
κάν' είκοσι φρατελλόκια!...

"Ως τρέχουν για να φύγουν
Τοσιλάς να μην τους πιάση,
στο τρέξιμο του "Ιταλού
τη δόξα του πια πρό πολλού
ο Λούης έχει... χαρού!...

Σ τη μάχη ως χύνονται "Ιταλοι
θ' άδειάση η "Ιταλία.
Θά μέλουν κάτοικοι αὐτοῦ
μόναχα ο Ντούτσε κι' ο Σοντο
μέ δίχως... πανοπλία!

Την "Ελλάς που μας βοδίαξαν
στης Τήνου με τη νήσο
ο ένδοξός μας "Αετός
μ' ένα τορπιλλισμα κι' αὐτός
το αίμα πήρε πίσω...

Βλέπουν τα Δωδεκάνησα
και να λυσάξουν π'άνε
π' άγώνες κάνουν Ιεροῦς.
Πόδι με χρόνια με καιρούς
πάλι δικά μας δάνα!

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΝ Γ. ΚΑΝΤΑΝ. Περιμνε! Την Κέρκυρα θά την πληρώσουν πολλοί ακριβά οι όπουλοι και θρασεϊς φασίστες. Για τα θύματα και τις θύριες της Κερκύρας θά κλάψουν πικρά οι ΜΑΡΙΑΝ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ. Ναί, είναι πρακτικώτερες έτσι. Να πλέκεις χάρια το καλάμι και χάρια το "εσόν. Πρέπει μάλιστα να πλέκεις 1 με 3 "αλλάθ ένα καλάμι (περικνημίδα) και τρία "εσόνια... ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ Π. ΧΑΪΔΗΝ. "Θά γίνη. "Αλλ' άργότερα. "Εστάλησαν τα τεύχη... Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΑΝ. Το άσπρο πηλό μακρύ. Οι πνευματικές άσκήσεις έδόθησαν στον άρμόδιον συντάκτην... ΣΠΥΡΟΝ ΚΑΡ. ΠΟΥΖΗΝ. "Ελήφθησαν. Θά σου άπαντήσωμε στο προσέχες. Δημοσιεύομεν εδώ το ένα:

Ο ΤΣΩΛΙΑΣ

Της Νίκης τα πεδία βάσει
κόκκινα μ' αίμα ο Τοσιλάς.
Χρυσές σελίδες δόξας γράφει,
κλωνί τ' αείζει άγριελιάς...

"Αέρα... δύναται φωνάζει
κανάνας δεν τόν συγκρατεί.
Τό αίμα μέσα του λες βράζει,
σάν κάτι άνυπαρκτό ζήτει.

"Η γή σου πέσασα του τρέμει,
όρμας παντού σάν κεραυνός.
Είναι κυλών κι' όχι μελέτι,
είν' ο Τοσιλάς και τ' άτραός...

Στην όμη του κανείς διακρύβει
κι' άπ' τη συγκίνησι ριγεί.
Σ' αυτόν ο "Ελληνας σαλπίζει
πια είν' της Δόξας η πηγή...

Σπύρος Καρπούζης
(Τερψιθέα - Πειραιεύς)

Είκοσι: "ΠΥΡΣΟΥΣ Α. Ε.

Ἅγιος Βασίλης ἔρχεται
ἀπὸ τὴν Ἀλβανία....

